The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVERINS
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

RECEIVED
APR 5 1954
DEPT. OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION

LATVIJA
AMERIKĀ

26./254. n-rs. SESTDIEN, 1954. G. 3. APRĪLĪ 4. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVERINS,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $150: par 3 mēn. $4.50:
par 6 mēn. $8.50: par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.40: tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 sleja

Sarkanā Ķīna — PSRS kaujas spēks

Eiropas saimnieciskās konferences (ECE) sesijā Ženēvā 27 zemju pārstāvji apspriedīsies par Austrumu un Rietumu tirdzniecības paplašināšanu. Francija un Anglija šai apspriedei piešķir sevišķu nozīmi. Vinstons Čerčils savā pēdējā runā prasījis Austrumu un Rietumu tirdzniecības pastiprināšanu. Aprīlī Ženēvā sekos Austrumu un Rietumu tirdzniecības konference, kurā Eiropas komūnistiskās un pretkomūnistiskās zemes izstrādās „cieši aptverošu plānu" Austrumu un Rietumu tirdzniecībai.

Saimnieciskās krizes simptomi iezīmējas daudzās zemēs Rietumu pasaulē. Eksportā un importā jūtamas zināmas svārstības. Daļai ASV uzņēmumu izbeigušies pasūtinājumi. ASV agrāreksports jāturpina zem pašizmaksas cenām. Britu saimniecība ar neuzticību raugās uz vācu eksportsaimniecības kapacitāti, starptautiskais tirgus visām Rietumu zemēm kļuvis par šauru, jo gandrīz puse zemeslodes apspīd padomju zvaigzne. Jau kopš gadiem Rietumzemju tirdzniecība ar sarkano imperiju ierobežota vai atrodas ļoti grūtos apstākļos. Daudzas pārējās eksportzemes jau radījušas pašas savu rūpniecību, tā ka pasaules tirgū rodas vienmēr lielākas grūtības, kas var satricināt Rietumbloka zemju saimniecisko dzīvi.

Ne tikai Rietumu saimnieciskās aprindas, bet vēl lielāku interesi par tirdzniecības paplašināšanu Rietumu un Austrumu starpā izrāda Pad. Savienība. Arvien vairāk tiek uzsvērts, ka tālejošas tirdzniecības attieksmes izveidojamas ar Ķīnu.

Lai rietumeiropiešiem palīdzētu vieglāk uzņemt sakarus ar Pekingu, boļševiki Austrumberlīnē iekārtojušši pat speciālu centrāli, kas kalpo tirdzniecīskajiem darījumiem ar Ķīnu un kurā katrs ieinteresētais tirgotājs var brīvi iegriezties.

Vēl vienmēr rietumu tirgotājiem, vismaz lielai daļai no tiem nav skaidrs, ka katra tirdzniecība ar sarkano pasaules varu nozīmē šīs varas stiprināšanu. Un komūnisti, kā jau vienmēr ir gatavi šimī ziņā rietumiem nest lielākos „upurus". Viņi savu importa un eksporta preču sarakstu arī tiktāl paplašinājuši, ka tas ietver arī preces, kuŗu izvešana no Rietumiem uz Austrumiem pēc amerikāņu priekšraksta noliegta. Visiem līdzekļiem sarkanā bloka valstis cenšas pacelt savas rūpniecības spēku.

Ķīnas saimniecība ģeļ tālu nav izveidota. Maskava nevar savu saimniecisko spēku iesaistīt arī sarkanās Ķīnas celšanai, jo tai jātiek galā ar saimnieciskām grūtībām pašai savā valstī. Maļenkovs par katru cenu grib līdzās lielajai Pad. Savienības bruņošanās produkcijai stiprināt arī masu patēriņa produkciju, lai ar labāku dzīves standartu spētu komūnismu nostiprināt iekšzemē.

Solījumus krievu tautai Kremļa varasnešējam traucē arī solījumi, ko tas devis sarkanai Ķīnai. Tās uzbūvē tad nu viņam nepieciešami iesaistīt Rietumu pasauli, un to viņš dara. Tāpēc Pad. Savienība netaupa ne zeltu, nedz citus tirdzniecības līdzekļus, piedāvājot daudzas preces pat par dempinga cenām. Ķīnai jātop industriālizētai, tai jāpieaug par Padomju Savienības kaujas spēku. Maļenkovs Ķīnā uzstādījis ļoti tālejošus plānus. Ziemeļaustrumu Ķīnai jākļūst par lielāko rūpniecības bazi un valsts ziemeļaustrumi tālu jāpārsniedz.

Kad ar visiem līdzekļiem Ziemeļrietumķīnas industriālizēšana būs nobeigta, sarkanais pasaules bloks kļūs par nesalaužamu varu. Lielās ķīniešu masas pieradušas pie zemā dzīves standarta un apmierināmas ar viņu dzīves niecīgiem uzlabojumiem. Jā, tikai mazliet uzlabot viņu sociālos apstākļus, un tie nodosies komūnismam ar miesu un dvēseli. Tad trieciens pret Rietumpasauli varēs sākties!

Tā tas ir! Un tas stāv aiz tirdzniecības līguma, ko katrs rietumu tirgotājs nolīgst ar austrumiem.

Rietumu pasaulei nepieciešama tirdzniecība ar visu pasauli, lai tā varētu dzīvot un savu kapacitāti izmantot. Pasaules tirdzniecībai jākalpo cilvēces labklājībai, bet rietumu tirgotāju sarkanajam tirdzniecības partnerim tas nav prātā. Sarkanais „tirgotājs" ar savu preci nevēlas pakalpot cilvēku labklājībai, bet gan izplest komūnismu. Katrs ar Rietumiem noslēgtais tirdzniecības līgums sarkanajiem imperiālistiem ir jau atkal kāda uzvarēta kauja. Katrs tirgotājs, kas palīdz celt komūnistisko pasaules varu, stiprina ienaidnieku, kas viņu pašu kādu dienu aprīs.

Tirdzniecībai ar Austrumu bloku jāstāv zem kontroles un tai jābūt elastīgai, tā nedrīkst kļūt par Britanijas daimonu. Anglija nedrīkst iekrist sarkanajā tirdzniecības dēkā uz pārējās pasaules lēses. Anglija un Francija ir Austrumbloka izredzētākie partneŗi. Sarkanā tirdzniecība vilina šos abus partneŗus: ieies viņi Kremļa diktētos tirdzniecīskajos darījumos, komūnisms savu lielāko uzvaru pasaules saimniecīskajā iekarošanā būs panācis. -rs

KRĒMLIS MĒGINA IESPIESTIES RIETUMU BLOKĀ

DV ŅUJORKAS APVIENĪBAS JAUNĀ VALDE

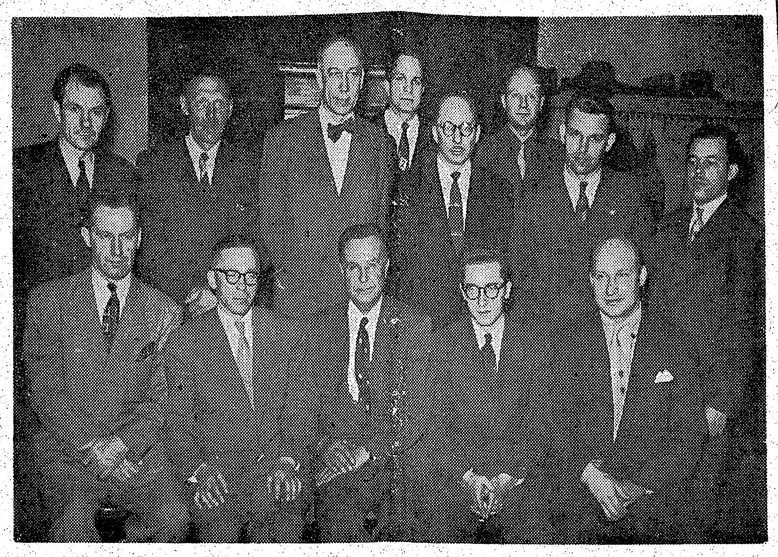

1. r. no kr.: E. Sproģis, A. Lidacis, R. Turks, A. Puķīte, H. Bagātais; 2. r.: D. Maļinovskis, J. Pelše, A. Zemītis, A. Rivža, E. Dravnieks, K. Upmanis, Ā. Valters, O. Baumanis. J. Prinča foto

PAD. SAVIENĪBA PIEDĀVĀJAS IESTĀTIES ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJĀ!

PIEDĀVĀJUMS PĀRSTEIDZ VAŠINGTONU

Vašingtonā. — Pad. Savienības piedāvājums iestāties Ziemeļatlantijas organizācijā Vašingtonā radīja atombumbas sprādzienam līdzīgu iespaidu. Bet lai cik liels arī būtu bijis amerikāņu pārsteigums, atbilde komūnistiem bija gatava dažās minūtēs. Un Sav. Valstu atbilde ir: Nē.

Sav. Valstu diplomāti pat nepielaiž iespēju, ka Padomju Savienības vēlēšanās darboties līdz kādā organizācijā, kas ir vērsta tieši pret Padomju Savienību, varētu būt krievu mēģinājums tuvoties Rietumiem. Vārda „tuvoties" vietā amerikāņi lieto iespiesties, lai tādējādi mēģinātu panākt brīvās pasaules pretkomūnistiskās kustības samazināšanos. Tā šoreiz pēc Trojas šablona būvētais Maskavas politikas zirgs tika smagi sapērts.

Pad. Savienības piedāvājums darboties līdz Ziemeļatlantijas organizācijā ir sakarā ar krievu asajiem uzbrukumiem pret vēl nedzimušo Eiropas armiju, kuŗas pienākums būtu stāvēt nomodā pret varbūtējās komūnistu agresijas sākumu Eiropā. Eiropas armijas vietā Pad. Savienība lika priekšā parakstīt savstarpēju drošības līgumu visas Eiropas apmērā. Līdzīgu Maskavas priekšlikumu noraidīja jau ārlietu ministru konferencē Berlīnē.

Višinska veto Drošības padomē

Apvienotās Nācijas ziņo no Ņujorkas, ka Padomju Savienības pārstāvis Andrejs Višinskis, izmantojot savas veto tiesības (58. reizi), noraidījis priekšlikuma pieņemšanu, kas paredzēja Ēģiptes radīto šķēršļu likvidēšanu Suecas kanālī kuģiem, kas atrodas ceļā uz Izraēlu. Balsošanā 8 valstis, ieskaitot Sav. Valstis, balsoja par ierobežojumu atcelšanu, Padomju Savienība un Libāna balsoja pretī, kamēr nacionālistu Ķīna atturējās.

Balsošanas Apvienoto Nāciju Drošības padomē no jauna pierāda Padomju Savienības centienus pielabināties arabu blokam, lai tā pēdējo sarīdītu ar Rietumu lielvalstīm. Tai pašā laikā atjaunotās diplomātiskas attieksmes ar Izraēlu neliekas būt aprakstītā papīra vērtas, jo kur vien iespējams, Padomju Savienība nostājas pret Izraēlu.

„PALESTĪNA NEPIEDERĒS ŽIDIEM"

Arabi apgalvo, ka Izraēla gatavojas karam, lai mēģinātu sagrābt visu Palestīnu savās rokās. Bet „tas židiem nekad neizdosies. Palestīna viņiem nekad nepiederēs, jo arabi cīnīsies līdz pēdējam."

No Beirutas ziņo, ka pēdējie nemieru uzliesmojumi gar arabu robežām esot skaidrs pierādījums, ka Izraēla gatavojoties jaunam karam, lai mēģinātu visu Palestīnu sagrābt savās rokās. Bet arabi šoreiz ir nolēmuši cīnīties līdz pēdējam vīram un Palestīnu žīdu rokās neatstāt.

Arabi žīdiem asi pārmet uzbrukumu Jordānas ciemam, kuŗā nogalināja deviņus cilvēkus. Ja vien žīdi nepārtraukti nesaņemtu miljoniem dolaru lielu palīdzību no ārpasaules, tad Izraēla jau sen būtu beigusi eksistēt, jo bez ārēja pabalsta tā pastāvēt nevar. Līdz ar to žīdu uzbrukumu briesmas būtu beigušās.

VIENA ŪDEŅRAŽBUMBA VAR IZNĪCINĀT VISLIELĀKO PILSĒTU

Vašingtonā. — Atomenerģijas komisijas priekšsēdis Luijs Strauss, pēc atgriešanās no ūdeņražbumbu izmēģināšanas Klusajā okeanā, sasauca preses konferenci Baltajā namā, lai informētu presi par līdzšinējo ūdeņražbumbu attīstību. L. Strauss sacīja, ka 1. un 26. marta eksplozijas amerikāņu zinātniekiem devušas ļoti vērtīgus materiālus, tai paša laikā neiedomājami palielinot Savienoto Valstu militāro varenību.

Atbildot uz jautājumiem par ūdeņražbumbas iedarbību, Strauss paskaidroja:

„Ūdeņražbumba, kas sava sprādziena spēkā līdzinātos 10 milj. tonnām dinamita (500 reizes spēcīgāka nekā Nagasaki atombumba), eksplodējot 2000 pēdu augstumā, spētu nodarīt šādus postījumus:

1. Astoņu jūdžu diametrā (apmēram 50 kv. jūdžu) jārēķinās ar totālu iznīcību.

2. 16 jūdžu diametrā (200 kv. jūdžu lielā platībā) tiktu nodarīti ļoti smagi postījumi.

3. 28 jūdžu diametrā (600 kv. jūdžu lielā telpā) zaudējumi būtu viduvēji.

4. Ar daļējiem zaudējumiem jārēķinās 32 jūdžu diametrā (800 kv. jūdžu)."

Indoķīnu komūnistiem neatdos

ASV nostāja Indoķīnas jautājumā

Vašingtonā. — Eisenhauera valdība Sav. Valstīs ir pieņēmusi noteiktu politiku Indoķīnas jautājumā, un tas nozīmē, ka amerikāņi stāsies komūnistiem ceļā un mēģinās pasargāt Āzijas dienvidaustrumus no komūnistu virskundzības; arī tad, ja būs jācīnās plecu pie pleca ar Franciju un pārējiem sabiedrotajiem. Apmēram šāds ieskats rodas, klausoties Sav. Valstu ārlietu ministra Dallesa runā, kas jau pagājušās nedēļas beigās saņēma prezidenta Eizenhauera svētību.

Starp citu, ārlietu ministrs Dalless savā runā sacīja:

„Pašreizējos apstākļos Dienvidaustrumāzijas nonākšana Padomju Savienības un tās sabiedrotās komūnistu Ķīnas rokās, lai kā tas arī notiktu, būtu ļoti nopietns drauds visai brīvajai pasaulei. Pēc Sav. Valstu domām, šādu varbūtību nedrīkst uzņemt pasīvi, bet tai būtu jāpretojas kopīgiem spēkiem. Tas gan nozīmētu uzņemties nopietnu risku. Bet šis risks būtu daudz niecīgāks nekā tas, ar kuŗu mums būtu jāsastopas pēc pāris gadiem, ja mēs savā nostājā neesam noteikti šodien."

Dallesam bija pietiekami daudz iemeslu, lai viņš Sav. Valstu Tālo Austrumu politiku ievirzītu šādās sliedēs. Un, proti, vispirms viņš gribēja pārliecināt Dienvidaustrumāzijas iedzīvotājus un, galvenokārt, cīnītājus Indoķīnā, ka Sav. Valstis rūpēsies, lai komūnistu agresori Indoķīna tiktu sakauti. Līdz šim amerikāņu nostāja Indoķīnas jautājumā nebija skaidra, ar ko lielā mērā izskaidrojama franču un vietējo cīņas spara mazināšanās.

Otrkārt, Dallesss gribēja parādīt Francijai, ka bezgalīgs karš vai arī zaudējumu pilns kompromisa miers nebūt nav vienīgais veids Indoķīnas jautājuma atrisināšanā. Dalless drošināja Parīzi gatavoties Ženēvas konferencei un censties panākt goda pilnu mieru 26. aprīļa politiskajā sanāksmē. Ja tas neizdosies, tad Sav. Valstis būs gatavas kopā ar pārējiem sabiedrotajiem stāties Francijas pusē, lai sakautu ienaidnieku.

Un, treškārt, Dalless brīdināja komūnistus, ka par spīti tam, cik vietēja rakstura kaujās viņiem arī izdotos uzvarēt Indoķīnas kaujas laukos, komūnistiem tas tāpat nekā nepalīdzētu, jo Sav. Valstis negatavojas samierināties ar komūnisma uzvaru Indoķīnā.

Kara rēgi Vidējos Austrumos

Arabi koncentrē savus spēkus Jeruzalemē, kamēr Izraēla nocietinās savā svētās pilsētas daļā, kā arī steigā ceļ nocietinājumus gar Sīrijas un Libānas robežām.

Jeruzalemē. Kaut arī tiešu kara troksni vēl nedzird, svētā pilsēta ar katru dienu vairāk un vairāk sāk atgādināt kara lauku, jo abās pilsētas daļās kā arabi, tā arī žīdi, nepārtraukti pieved papildspēkus un ceļ nocietinājumus pilsētas ielās. Libānas un Sīrijas valdības ziņojas, ka Izraēla savā robežas pusē izbūvējot nocietinājumus, rokot tranšejas, velkot dzeloņstiepļu žogus un taisot mīnu laukus.

Sīka apmēra apbusējas slepkavošanas vēl joprojām turpinās. Pēc tam, kad jordanieši bija nogalinājuši 11 žīdus kādā autobusā, pienāca kāda žīdu naktssarga kārta. Protams, ka ar to lieta izbeigties nevarēja. 29. marta naktī Izraēlas terroristi ar rokas granātām, automatiskiem ieročiem un degbumbām uzbruka kādam Jordānas ciemam, nogalinot deviņus no ciema 300 iedzīvotājiem. Atsteidzoties arabu leģionāru palīgspēkiem, uzbrucēji bija spiesti bēgt. Pēc arabu domām, uzbrukums ciemam vairs nav vietēja rakstura starpgadījums. Arabu leģiona komandieris pārliecināts, ka uzbrukumu izdarījušas divas Izraēlas regulārās armijas vienības ar vismaz 240 vīriem.

NO PASAULES GALVASPILSĒTĀM

LONDONĀ

Pēc angļu tautā ievāktām izziņām Anglijas politiķi spriež, ka izredzes uzvarēt nākošās vispārējās vēlēšanās ir konservātīvajiem, nevis sociālistiem. Statistiski dati konservātīvo valdībai pareģo vēl tālu nākotni arī tad, ja ministru prezidents Čerčils aiziet no politiskās skatuves. Sērs Vinstons Čerčils pašreiz ir 79 gadi vecs, un valdības aprindās arvienu biežāk un biežāk dzird valodas par viņa drīzo atkāpšanos. Bet līdz šim nekā vairāk par valodām nav bijis. Konservātīvās partijas pārstāvji parlamentā domā, ka Čerčils ir kļuvis par vecu aktīvam partijas vadītāja darbam. Kaut arī Čerčila atkāpšanās iespējama, viņa partijas popularitāte nemitīgi pieaug visā valstī. To vislabāk var redzēt vietējās apgabalu vēlēšanās, kur jāaizpilda radušās vakances.

Vietējo apstākļu pazinēji par šādu strauju pagriezienu konservātīvo virzienā nav pārsteigti. Vispirms jau bezdarbs Anglijā ir sasniedzis vienu no saviem zemākiem līmeņiem. Pārtikas ierobežojumu izbeigšanu sagaida vistuvākā nākotnē. Gaļas racionēšana izbeigsies jau šī gada jūlijā. Līdz ar to 15 gadus ilgai kuponu griešanai būs pienācis gals. Automašīnu rūpniecība Anglijā pēdējos gados ir strauji plaukusi, un tagad arī vietējiem patērētājiem būs cerība iegādāties jaunas mašīnas bez gadiem ilgas gaidīšanas. Celtniecība kopš sociālistu valdības ierobežojumu atcelšanas iet uz priekšu milzu soļiem, līdz ar to atvieglinot grūto dzīvokļu jautājumu. Vispār, kopš sociālistu valdības atkāpšanās privātuzņēmumi sākuši zelt un ziedēt.

Protams, nav jau tikai labas lietas vien. Tā, piemēram, strādnieku partija konservātīvajiem nepārtraukti pārmet lielo dzīves dārdzību, bet vismaz līdz šim pēdējiem ir izdevies pierādīt, ka cenas kāpj samērīgi ar algu pielikumiem un ka tādēļ par pieaugušu dzīves dārdzību nemaz nevarētu runāt. Bez tam konservatīvajiem ir laimējies darba ministra izvēlē, jo līdz šim pēdējam vienmēr ir bijušas ļoti labas attieksmes ar arodbiedrībām, kaut arī to noskaņojums nešaubīgi sveras uz kreiso pusi. Paši konservatīvie tautas tendenci savas partijas virzienā izskaidrot šā: „Cilvēki pelna, ēd, pērk, ceļ mājas, ražo un ietaupa vairāk, nekā viņi spēja strādnieku partijas valdīšanas laikā."

Galvenais nenoskaidrotais Anglijas iekšpolitikas jautājums ir gaidītā Čerčila demisija. Liekas, ka neviens cits, izņemot viņu pašu, šo dienu vēl nezina. Bet Čerčils to nevienam nesaka, un Anglija tikai min un min. Visticamākās tomēr liekas baumas, ka Čerčils amatā paliks līdz maija mēnesim, kad no savas kopvalsts robežu apceļošanas mājās atgriezīsies karaliene Elizabete II. Pēc tam ministru prezidenta amats pāries pašreizējā ārlietu ministra Idena rokās. Īdens it kā esot paredzējis saukt vispārējas vēlēšanas jau šī gada beigās, lai nostiprinātu konservātīvo valdības stāvokli. Legāli viņš varētu gaidīt līdz 1956. gadam. Bet dzelzs jākaļ, kamēr tā vēl karsta.

STOKHOLMĀ

Zviedrija ir izšķirusies par svarīgu soli paziņodama, ka savu līdzšinējo superneitrālitāti atšķirdinās, parakstot savstarpējās aizsardzības līgumu ar Norvēģiju. Norvēģija ietelp Ziemeļatlantijas organizācijā. Zviedrijas un Norvēģijas savstarpējais aizsardzības līgums paredz Trondheimas (Norvēģijā) ostas modernizēšanu un milzu degvielu tvertņu ierīkošanu, naftas sūknēšanas līnijas ierīkošanu 75 jūdžu garumā no Norvēģijas uz Zviedriju, kā arī jauna dzelzceļa būvi no Norvēģijas uz Zviedriju. Līdzekļus šiem pasākumiem ņems no Zviedrijas un Norvēģijas valstu kasēm. Kā liekas, zviedri ir ieinteresēti kādas Atlantijas okeana ostas lietošanā. Uz Baltijas jūru kara gadījumā nevarētu paļauties. Jau Otrā pasaules kara laikā zviedriem bija lielas grūtības kuģniecībā Baltijas jūrā. Lai cik saldi zviedri uz krievu pusi arī mēģinātu smaidīt, līgumam spīd cauri Zviedrijas vēlēšanās darboties līdz Ziemeļatlantijas organizācijā.

Zviedrijai pieeja Atlantijas okeanam ir daudz svarīgāka nekā atkāpšanās no savas neitrālitātes principiem. Ar Zviedrijas līdzdarbību arī sabiedrotie ir daudz ko ieguvuši, jo Zviedrijas rokās atrodas ceturtā lielākā kara aviācija pasaulē, moderna un labi apmācīta armija un moderna kara flote.

Maskava gan vēl nav sākusi protestēt, bet zviedri, kas paredzējuši šos protestus neievērot, domā, ka tie var sākties kuru katru dienu.

VAI FRANCIJA UN ITALIJA VARĒTU ATTEIKTIES NO EIROPAS ARMIJAS IZVEIDOŠANAS?

Bonnā. Kaut arī Rietumvācija ratificēja Eiropas aizsardzības līgumu, kaut arī neapbruņotā Rietumvācija vēl vienmēr cer, ka Eiropas armija kādreiz tiks nodibināta, pēdējā laikā šīs cerības jau ir tītas stipru neticības šaubu plīvurā. Tā vien liekas, ka Francija un Itālija mēģinās atkratīties no Eiropas armijas ratificēšanas pienākumiem un ka šajā virzienā Eiropas aizsardzības stiprināšana pret Padomju Savienību paliks neizmantota.

Itālijas valdība Eiropas armijas jautājumā vienkārši nespēj vienoties. Itālijas ministru prezidents esot ziņojis, ka gadījumā, ja Itālijas parlaments atsakās Eiropas armijas līgumu, kaut arī tad vēl nav viss zaudēts, jo parlaments var pārdomāt un ratificēšanu izdarīs šigada rudenī. Par spīti Sav. Valstu spiedienam, Francijas ministru prezidents Lanjels vēl nav izšķīries par noteiktu datumu, kad būtu izdevīgi Eiropas armijas jautājumu likt parlamenta nobalsošanā.

Atomdrudzis Anglijas parlamentā

No Londonas ziņo, ka Anglijas ministru prezidents Čerčils sasaucis ārkārtēju ministru kabineta sēdi, lai pārrunātu ūdeņražbumbas jautājumu. Sēdē piedalījās arī armijas, flotes un aviācijas vadošie virsnieki. Anglijas valdības pārstāvji pievienojās lielāko laikrakstu treknajiem virsrakstiem, pieprasīdami ūdeņražbumbu izmēģinājumus nekavējoties pārtraukt. Bet, kā zināms, starplaikā amerikāņi jau bija paspējuši savus izmēģinājumus netraucēti turpināt.

Amerikas latv. teātra Ņujorkas ansambļa viesizrāde
Toronto sestdien, 1. maijā, plkst. 19.30
THE EATON AUDITORIUM
telpās izrādīs ANŠLAVA EGLĪŠA komēdiju
LABAKI CILVĒKI
Režisors: OSVALDS URŠTEINS
Skatuves gleznotājs: EV. DAJEVSKIS
Biļetes iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā
DV SPORTA KOPA

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt.
Draugi grib mūs asimilēt.
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS

KANADAS SAIMNIECĪBA PAVASARĪ

Kaut gan pavasaris jau iestājies, laikraksti vēl vienmēr raksta par augsto bezdarbnieku skaitu Kanadā. Strādnieku savienības, it sevišķi Canadian Congress of Labour, uzsver, ka vairāk kā pusmiljons kanadiešu ir bez darba. No valdības puses Otavā, turpretim, norāda, ka patiesībā var rēķināties tikai ar 300.000 īsto bezdarbnieku. Katra puse, šķiet, turas pie statistiskiem datiem, pēc kuriem taisa savus aplēsumus.

Apstāklis, ka bezdarba apdrošināšanas iestādes darba meklētājos ieskaitījušas arī tos, kas cenšas atrast labāku darbu, liek secināt, ka viņu dati ir mazliet par augstu. Īstais bezdarbnieku skaits būs meklējams kaut kur vidū starp darba pārvalžu un statistiskā biroja aplēsumiem ,un tas pašlaik Kanadā vērtējams augstākais uz 400.000 bezdarbnieku, varbūt pat vēl drusku mazāk. Tas ir apm. 6 līdz 7 proc. no visiem nodarbinātiem. Šāds darba meklētāju skaits pašreizējos Kanadas saimnieciskos apstākļos vēl nevēsta par trauksmes stāvokli. Pat pilnajās darba sezonās vienmēr rēķinās ar apm. 3 proc. darba meklētāju. Ievērojot vēl, ka Kanadas klimatiskie apstākļi katru ziemu un pavasari uzspiež zināmu sezonas bezdarbnieku skaitu, tas pastiprina uzskatu, ka par pāniku runāt vēl nav nekāda pamata. Stāvoklis kļūst nopietns tad, kad katrs desmitais strādnieks vai ierēdnis zaudē darbu.

Tirdzniecības ministrs Howe norāda, ka lauksaimniecības mašīnu un traktoru fabriku strādnieku augstās algas pa daļai ir pamatā tam, ka Kanada ārzemēm var pārdot mazāk lauksaimniecības mašīnu un darba rīku. Arodbiedrības turpretim turas pie uzskata, ka augstās algas stiprina pirktspējas iekšzemē, kas veicina ražojumu patēriņu. Šodien tomēr maz ir zemju, kas tāpat kā Kanada nebūtu atkarīgas no ārzemju tirgus. Tikko kļūst dārgāki Kanadas ražojumi, piem., augsto darba algu dēļ, krīt viņu noiets pasaules tirgū. Strādnieki eksportindustrijā tikai tad var cerēt paturēt savas darba vietas, ja eksportpreces var ražot lētāk, resp., konkurēt pasaules tirgū. Pretējā gadījumā, saka ministrs, darba iespējas būtu meklējamas citās nozarēs.

Pasaules saimnieciskās krīzes barometrs ir Savienotās Valstis. Tikai no turienes vērojams, kādi vēji sāk pūst saimnieciskā laukā. Ir uzskats, ka iesnas ASV jau nozīmē plaušu karsoni Kanadā. Ar to gribēts illustrēt, cik stipri Kanada ir ieinteresēta ASV veselīgajā saimniecībā un cik svarīgi mums Kanadā ir zināt, kā Eizenhauers tiks galā ar vieglajām iesnām, ar ko tagad sirgst ASV saimniecība. Savienotās Valstis atrodas tajos laimīgajos apstākļos, ka tās savu saimniecisko stāvokli zināmā mērā spēj noteikt pašas. Eizenhauers var, ja tas vajadzīgs, pirktspējas pacelt ar algām, bez kā tas atstātu iespaidu uz eksportsaimniecību.

Kādus soļus spers Eizenhauers? Šķiet, ka prezidents katrā ziņā izšķirsies krizi novērst. Viņš zina, ka komūnisti neko tā nevēlas, kā depresiju, kas Sav. Valstīs novestu pie saimnieciskā sabrukuma. Nav šaubu, ka ASV darīs visu, lai draudošo krizi novērstu visiem iespējamiem līdzekļiem. Jau tagad ir pazīmes, ka krizes draudi sāk lokālizēties. Vieglo iesnu izbeigšanās ASV, bez šaubām, novērsīs arī bailes no plaušu karsoņa Kanadā. Kā valdība, tā saimnieciskās aprindas ir cieši pārliecinātas, ka ar pavasari ievērojami mainīsies arī bezdarba stāvoklis Kanadā. To liecina arī Kanadas optimistiskā imigrācijas politika. Kanada nebaidās vēl uzņemt jaunus emigrantus, un nav pazīmju, ka šinī jautājumā varētu nākt kādi radikāli grozījumi. Kanadai vajadzīgas darba rokas un jauni iedzīvotāji, kas celtu tās saimniecību.

Mums, latviešu immigrantiem, bez šaubām, uzmanīgi jāvēro saimnieciskā konjunktūra savās jaunajās mājvietās, lai varētu iekārtoties turpmākai dzīvei, neparslogojot savus budžetus un neiekrītot parādos. Līdz šim tas sekmīgi izdevies, un tautieši cer savilkt galus kopā arī nākotnē. Gandrīz visi noturējušies savās vecajās darba vietās un daudzi ar pavasari cer attīstīt jaunu saimniecisku rosmi. Ar tādu pārliecību un apņemšanos sākam arī jauno pavasari Kanadā, lai, apstākļiem uzlabojoties, atkal turpinātu savu saimniecisko panākumu ceļu, kas līdz šim bijis visai sekmīgs.

-rs.

Kanadas DV delegātu pilnsapulce

SANĀKS 8. MAIJĀ TORONTO

Pagājušā svētdienā DV Kanadas valde sanāca uz kārtējo darba sēdi, lai izlemtu vairākus aktuālus jautājumus, no kuriem svarīgākie bija kandidāta izraudzīšana DV CV priekšsēža vēlēšanām, ārkārtējās delegātu pilnsapulces 8. maijā darba kārtības izstrādāšana, draudzības līguma parakstīšana ar igauņu atbrīvotāju organizāciju Voitleja, un citi jautājumi. Tomēr valdes pr. v. A. Ameriks jau sēdēs sākumā ierosināja apskatīt tikai divus darba kārtībā paredzētos punktus — ienākušos rakstus un dažādus jautājumus, uzskatot, ka šai sēdei varot būt tikai informatīvs raksturs, jo tā par vēlu izsludināta. Sēdes darba kārtība, kā arī tās laiks tomēr bijusi izziņota jau nedēļu iepriekš, tādēļ pārējie valdes locekļi A. Amerika iebildumiem nepievienojās. Liekot šo jautājumu balsošanā, ar 5:1 b. valdes pr. P. Balodim atturoties, valde nolēma ievērot tomēr izsludināto darba kārtību. Nebūdams ar šādu iznākumu apmierināts, A. Ameriks aizgāja no sēdes, atstājot caurskatīšanai kādu garāku rakstu.

Par kandidātiem DV CV priekšsēža amatam sēdes dalībnieki nominēja V. Janumu ar 4 klātesošo balsīm, V. Skaistlauku ar 3. Par pulkv. V. Januma kandidatūru savu balsi ar rakstu bija atsūtījis arī valdes loceklis O. Kļavenieks.

Runājot par draudzības līgumu ar igauņu brīvības cīnītāju organizāciju Voitleja, valde iepazinās ar piesūtīto teksta projektu un atzina šādu draudzības līgumu par vēlamu, nolemjot iepazīstināt ar šo projektu delegātu pilnsapulci.

Delegātu ārkārtējo pilnsapulci sakarā ar pulkv. V. Januma apciemojumu vienojās sasaukt 8. maijā, plkst. 10 DV namā, 123 Huron ielā (Darba kārtību skat. šī laikraksta num. 2. lpp. nodaļījumā Daugavas Vanagi).

Ienākušajos rakstos DV St. Katerīnas nodaļa lūdz paziņot vienas ģimenes vārdu un adresi Vācijā, kurai būtu nepieciešama palīdzība, un kuru St. Katerīnas Vanagi atbalstītu ar 10 dol. mēn. Nodaļa piesūtīja arī 50 dol. ziedojumu. Garāku rakstu atsūtījusi Dienvikalifornijas DV apvienība, lūdzot rūpēties par to, lai izbeigtos strīdi un šķelšanās DV biedru starpā. Šai sakarā, tā kā Kanadas DV ir kārtojamas lietas ar DV Savienotajās Valstīs, P. Immurs ierosina lūgt ASV DV zemes valdi sūtīt uz Kanadas DV ārkārtējo delegātu pilnsapulci 8 maijā kādu amatpersonu, kas būtu pilnvarota un kompetenta pārrunāt visus eventuālos jautājumus. Šo priekšlikumu valde pieņem vienbalsīgi.

Pateicību par naudas ziedojumiem Kanadas DV piesūtījusi Augsburgas latviešu ģimnazija, T. Reitera jubilejas komiteja un par aizdevumu studijām A. Kozulis, Gvelfā.

Tālāk sēdes dalībnieki iepazīstas ar A. Amerika iesniegto rakstu, kas aptver 3 lpp. un ko pēdējais izsūtījis visām DV nodaļām Kanadā, Kanadas valdei un DV CV. Šai rakstā A. Ameriks ļoti asiem un aizskarošiem vārdiem apvaino DV Kanadas valdi, īpaši tās priekšsēdi P. Balodi, kasieri A. Putniņu, sekr. A. Ancānu, lietojot tādus izteicienus kā „disciplinēta kliķe," „uzurpātoru kundzība," „melnās māģijas organizācija," utt., nobeidzot savu rakstu ar nelāgu asociāciju modinātāju uzsaukumu: „Kanadas DV organizācijas biedri, esiet nomodā par savām tiesībām!..."

Pēc šī rakstā nolasīšanas visi sēdes dalībnieki vienbalsīgi pieņem rezolūciju, ka A. Amerika piesūtītais raksts ir nepatiess, apvainojošs, veids, kādā tas uzrakstīts, nosodāms, un nolemj ar šo rakstu iepazīstināt delegātu pilnsapulci, lai tā lemtu par tālāko.

Lai veicinātu jaunatnes un sporta nozaru darbību, KV lūdz visus nozaru vadītājus paziņot savas adreses P. Immuram, kurš pārstāv šīs nozares pie Kanadas valdes. Tāpat uzdeva Kultūras nozares vad. E. Krūkam rūpēties par sidraba plāksnītes pielikšanu ceļojošai balvai — vairogam, ko DV KV dāvinājusi basketbolistiem izcīnai.

Sēdē piedalījās visi DV Kanadas valdes locekļi, izņemot O Kļavenieku un L. Līdumu, kurš par savu neierašanos bija ziņojis ar rakstu. A. Ameriks sēdi atstāja.

DV KANADAS TEĀTRIS

DV Kanadas teātris rež. A. Mačas vadībā pašlaik iestudē Sarkangalvīti, ko Lieldienās uzvedīs Toronto. Pēc tam teātris ar šo izrādi varēs apciemot pārējās DV nodaļas Kanadā. Nodaļām, kuras vēlētos DV teātri aicināt pie sevis, tas jāpieteic DV KV Kultūras nod. vadītājam E. Krūkam, 173 Seaton St., Toronto. Tel.: WA-1-0090.

T. Reitera godināšanas vakars Toronto

T. Reitera godināšanas vakarā Toronto.
No kr.: V. Kaļiņš, J. Niedra, māc. A. Lūsis, M. Vētra, T. Ķeniņš, V. Toma, H. Tichovskis un B. Senkēviča. A. Saulīša foto.

Teodora Reitera jubilejas komisija Kanadā, atzīmējot viņa lielos nopelnus latvju mākslas dzīvē, sestdien, 27. martā LTB telpās bija sarīkojusi T. Reiteram veltītu vakaru. Sarīkojumu atklāja Dr. H. Tichovskis un iepazīstināja klausītājus ar T. Reitera dzīves gājumu, bet mācītājs A. Lūsis stāstīja atmiņas par T. Reiteri no tiem laikiem, kad kā 17 gadus vecs jauneklis dziedājis Reitera korī. Operdziedātājs Jānis Niedra zināja pastāstīt par to, kā T. Reiters kā jauns mūzikis sācis iegūt vārdu. Pēc J. Niedras domām T. Reiters ir dirigējis ap 3.000 operu izrādes.

Māriss Vētra savu atmiņu klāstu ievadīja ar aicinājumu nodziedāt „Lai dzīvo sveiks" tā, kā to dzird pāri ūdeņiem tālajā Zviedrijā. Toreiz, kad M. Vētra pirmoreiz tiecies ar T. Reiteru un J. Poruks viņu pierunājis iet pie Reitera dziedāt, Reiters bijis divreiz vecāks par viņu, bet dīvaini, ka tagad vairs ne. M. Vētra raksturoja T. Reiteru ne tikai kā mākslinieku, bet arī kā organizātoru un pat diplomātu, lai kaut ko izcīnītu operas labā. Tikai T. Reitera neatlaidībai var pateikties par Latvijas operas sasniegumiem.

Beidzot V. Kaliņš stāstīja par grūtībām, ar kādām T. Reiteram bijis jācīnās, lai noorganizētu trimdā kori un izlauztu tam ceļu uz zviedru koncertu estrādēm. Rezultāti — zviedru bargo kritiķu konstatējums: „Mūs pašus pārņem mazvērtības sajūta, klausoties tik izcilu koŗa dziedājumu."

Atmiņu stāstījumus nomainīja T. Reitera koŗa iedziedāto dziesmu skaņu plašu atskaņojumi.

Kanadas latviešu atsaucība, ziedojot meistara tautas balvai, bijusi ļoti liela, un īsā laikā savākti 1.022 dolari. Vakaru noslēdza ar Latvijas himnu.

Saulaines pārvaldes darbība

Saulaines pārvaldes sēde notika 27. martā sv. Trīsvienības baznīcā. Bez pārvaldes locekļiem sēdē piedalījās arī sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas pārstāves — L. Lūse un E. Buka.

Pārvalde pārrunāja jautājumus, kas saistīti ar Saulaines telpu izmantošanu vasarā. Noteica telpu īres likmes, kas šogad mazliet paaugstinātas.

Plašākas pārrunas izraisījās par bērnu un jauniešu nometnes sarīkošanu šajā vasarā. Sakarā ar dzīves dārdzības pieaugumu, pārvalde vienprātīgi atzina, ka mazliet jāpaaugstina nometnes dalībnieku maksas.. Pārvalde saņemusi dažus lūgumus uzņemt nometnē bērnus arī jaunākus par 7 gadiem. Pēc vispusīgām pārrunām atzina, ka šo lūgumu nevar ievērot, jo šādiem bērniem būtu nepieciešama speciāla uzraudzība un apkopšana. Pagaidām šādu bērnu vecākiem visreālākā iespēja ir vairākām ģimenēm kopā vienoties par bērnu uzraudzību, pieprasot telpas parastā kārtībā. Tuvākā nākotnē notiks bērnu un jauniešu nometnes vadītāju apspriede.

Mācītājs A. Lūsis informēja sēdes dalībniekus, ka generālkonsuls Mr. R. Braisons lūdzis armiju šogad jauniešu nometnei teltis un citu inventāru piešķirt divām nometnēm — Jāņa draudzes nometnei Saulainē un Sporta pārv. nom. Sidrabenē. Generālis H. D. Graham's, kam jāpateicas par līdzšinējo atbalstu, paziņojis, ka viņš lūgumu nosūtījis izšķiršanai savai priekšniecībai, norādot, ka gadījumā, ja atbilde būtu pozitīva, teltis un cits inventārs jāizlieto tikai jauniešu (ne pieaugušo) novietošanai.

Saulaines pārvalde atzina, ka tādā gadījumā, ja armija lūgumu pēc teltīm un cita inventāra šogad nevarētu ievērot, bērni jānovieto Saulaines kotedžās.

Dāmu komitejas pārstāves ziņoja, ka draudzes dāmu komiteja Saulaines virtuves pārbūvei, bez jau pag. gadā ziedotiem $100.00 ziedo vēl $63.81. Šogad virtuvē paredzēts iekārtot gāzes pavardu, salabot siltā ūdens tvertni un veikt citus sīkākus darbus. Vairākas organizācijas izteikušas vēlēšanos maija un jūnija mēnesī izmantot Saulaini saviem interniem biedru vakariem. Pārvalde nolēma, ka šādām vajadzībām iznomājama galvenā ēka. Nomas maksa $1.00 no katra sarīkojuma dalībnieka.

Jau iepriekšējā sēdē Saulaines pārvalde bija nolēmusi, ka, zvejas sezonai sākoties, eventuāli maija beigās, Saulainē rīkot „Asaku balli". Šajā laikā katrs puslīdz veiksmīgs makšķernieks Notawasagas ūdeņos pie Saulaines var izvilkt prāvāku zivi, kas, vārīta uz nometnes ugunskura, labi garšo. Tajā pašā laikā, liekas, dejotāji varēs izmēģināt arī jauno dejas grīdu, pie kuŗas ierīkošanas Saulaines pārvalde stāsies tuvākā nākotnē.

LASĪTĀJU VĒSTULES

Kas veicinājis dialekta attīstību Latgalē?

PAR IESPIEDDARBU AIZLIEGUMA LAIKU LATGALĒ

LA 6. marta n-rā Aleksis Rubulis atbildēdams manam rakstam LA 24. februāŗa n-rā, patiesībā neko neatbild uz to, ko es tik skaidri un nepārprotami jautāju: kāpēc Pededzes, Aiviekstes un Lubānas rietumkrastā dzīvojošie latgaļi saprata ir vispārējo latviešu rakstu valodu, ir pazina gotu un latīņu burtus, bet ciltsbrāļi pieminēto ūdeņu austrumpusē to nespēja? Izpalikušās atbildes vietā Aleksis Rubulis savā atklātā vēstulē pastāsta ko citu: Latgalē bijuši laiki, kad katrs latviski iespiestais vārdiņš bijis aizliegts. Bet ja tā bija, tad šādu aizliegumu tomēr nenosacīja Viļņas ģenerālgubernātora 1865. g. izdotais rīkojums. Tas nenoliedza latviešu valodu, bet grāmatu iespiešanu latīņu burtiem. Tačū tas pats daudz pieminētais un nosodītais Jānis Sproģis ir mēģinājis latgaļiem iespiest grāmatas viņu valodā, bet krievu burtiem. Manuprāt Jānis Sproģis, kas sevi vismaz pēc miesas atzina par latvieti, no savas tautas nebija ne vairāk atsacījies, ne tālāk aizgājis, kā tie latvieši, kas toreiz pat savus uzvārdus sāka rakstīt Kalnings, Bērzings, Ozolings, vai arī tie, kas uz jautājumu, kāda viņu tautība, atbildēja: polis, vai, labākā gadījumā „katuls"...

Latviešu rakstu valodu t. s. vidusdialektā pirmie sāka luterāņu mācītāji — vācieši; viņi izvēlējās arī gotu burtus. Latgaļu rakstu valodu radīja baznīckungi — poļi un izvēlējās tai savus latīņu burtus un poļu rakstības veidu. Tāpat kā savā laikā latviešu cilts tīkā tika uzspiesta sveša ticība, tā šīs ticības novirzieni latviešiem uzspieda divas rakstu valodas un divus burtu tipus un atšķirības rakstībā. Ne jau aiz savas gribas daļa latviešu pārgāja luteraņos, ne aiz savas gribas palika katoļos! Par šo izšķiršanos gādāja kungu rīkstes. Jā, un kungu mācītāji: Latgalē tie bija poļi, citur vācieši... Latgaļu dialektā iespiestajās lūgšanu grāmatās daudzi virsraksti tad bija poļu valodā, citur Latvijā — vācu valodā. Ja nu arī pareizticīgie krievu kungi apkērās, ka ticības vārdā un ar popu un žandarmu palīdzību latviešus var vēl labāki valdīt, tad viņi tikai atkārtoja to, ko vācieši un poļi pie latviešiem jau bija ar labām sekmēm izmēģinājuši. Taču, paldies Dievam, krievi neko sevišķu vairs nepaveica, bet kīlis, ko starp latviešiem iedzina vācu un poļu baznīckungi, tas praktiski pastāv vēl šodien...

Ne latgaļu galvas toreiz bija tik dumjas, ka nevarēja saprast citas rakstu valodas un pazīt gotu burtus, bet poļu baznīckungi bija tik gudri ticības vārdā ieskaidrojot, ka tās nav labas grāmatas, ko iespiež ar luturu burtiem? Domāju, ka Aleksis Rubulis zinās labāk par mani, ka nepavisam nav jāmeklē tālu atpakaļ, kad Latgalē no latīņu burtiem iespiestajām grāmatām sekmīgi pārdot varēja tikai tās, par kurām svētīgu atsauksmi bija nodevuši garīdzniecība. Tāpat vismaz daļa vecā rauga garīdzniecības, savas ticības sargāšanas un citu politisku apsvērumu dēļ pūlējās, lai pastāvētu divas rakstu valodas. No katoļticības viedokļa tas, varbūt, patiesi arī attaisnojās, bet no tautiskā viedokļa kaitēja. Un kaitēja visvairāk taisni mums pašiem — latgaļiem!...

Šinī askarā man gribas atzīmēt pāris zīmīgus faktus: Vācijā dzīvoju vienā nometnē ar rakstnieku Antonu Rupaini, Jāni Klīdzēju, Norbertu Trepšu, Franci Murānu un citiem. Kādam latgaļu rakstniekam vajadzēja savu sarakstīto grāmatu uzrādīt augstākam garīdzniekam, jo viņš bija apsūdzēts, ka grāmatā ne viss kā vajaga... Pie manis vēl šodien gaŗš fragments no Antona Rupaiņa romāna Māra mostas, kas tāļu atšķiras no tā, kā tā pati vieta tagad lasāma grāmatā. Man laimējās būt klāt, kad Rupaini par minēto fragmentu bargi strostēja un prasīja, lai to pārtaisa tā, kā vajaga."

Un tomēr, blakus minot, tanī pašā romānā Antons Rupainis jau tā vietām ļoti jūtami attālinās no vēsturiskās patiesības. Piemēram viņš „pierāda", ka arī pareizticīgie latgaļi agrāk bijuši katoļi, lai gan ir neapšaubāmi sen zināms, ka pirmie, kas latviešus vispār ar kristīgo ticību iepazīstināja un kristīja bija krievi, ne vācieši. Pēdējie jau arī sāka un ilgi turpināja ar katoļticību, bet krievi jau vienmēr bijuši „pareizticīgi," un Latgale viņiem vistuvākā no Latvijas novadiem...

Neesmu ne valodnieks, ne vēsturnieks, taču domāju, ka ar šo rakstu nu būšu tomēr saprotami parādījis, kuŗā virzienā meklējama patiesība, runājot par iespieddarbu aizliegumu Latgalē un tā sekām.

Alfreds Ābeŗs

SAULAINES PĀRVALDES AICINĀJUMS

Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes lauku īpašuma Saulaine pārvalde aicina draudzes locekļus un tautiešus, kas šovasar vēlētos īrēt telpas Saulainē, iesniegt pārvaldei rakstveida pieprasījumu līdz 15. maijam. Lūgums adresējams māc. A. Lūsim, 50 Dewson St., Toronto. Lūgumā jāuzrāda iesniedzēja uzvārds, vārds, adrese un tālrunis. Jānorāda arī, kādā mājā vēlētos telpas īrēt, personu skaits (pieaugušie un bērni), kas piedalīsies telpu izmantošanā, un laiks, cik ilgi pieprasītājs telpas izmantos.

1954. gada vasarā Saulaines pārvalde noteikusi šādas īres likmes:

Lielajā ēkā visas istabas maksā $1.00 diennaktī. Katrs nākošais pieaugušais, kas piedalās telpu izmantošanā, maksā $0.60 diennaktī.

Vidējā ēkā apakšējā stāva istabas maksā $1.00 diennaktī. Katrs nākošais pieaugušais maksā $0.60 diennaktī.

Vidējā ēkā augšējā stāvā istabas maksā $0.70 diennaktī. Katrs nākošais pieaugušais maksā $0.50 diennaktī.

Koka ēkā visas apakšējā stāva istabas maksā $1.00 diennaktī. Katrs nākošais pieaugušais maksā $0.60 diennaktī. Augšējā stāvā istabas maksā $0.70 diennaktī. Katrs nākošais pieaugušais maksā $0.50 diennaktī.

Katedžās katrs pieaugušais maksā $0.70 diennaktī.

Telpu izmantotāji, kas nav sv. Jāņa draudzes locekļi, maksā 25c diennaktī papildus īres naudu.

Bērni līdz 16 gadiem, ja tie dzīvo kopā ar vecākiem, par telpām īres naudu nemaksā.

BĒRNU UN JAUNIEŠU NOMETNĒ SAULAINĒ DALĪBNIEKI PIETEICAMI LĪDZ Š. G. 15. JŪNIJAM MĀC. A. LŪSIM

Nometnē, ko arī šogad rīkos sv Jāņa draudze — uzņems zēnus un meitenes vecumā no 7 līdz 16 g. Dalības maksa $9.00 nedēļā, ieskaitot bērnu transporta izdevumus uz nometni un atpakaļ. Ja no vienas ģimenes nometnē pieteikti vairāki bērni, tad par katru otro vai trešo nometnes dalībnieku jāmaksā $8.00 nedēļā.

VAJADZĪGA SAIMNIECE

Saulaines un jauniešu nometnes kopgaldam vajadzīga saimniece un saimnieces palīdze. Darbs garantēts jūlija un augusta mēnešiem. Alga: saimniecei $160.00 un saimnieces palīdzei $120.00 mēn. Brīvas telpas un uzturs. Pieteikšanās pie māc. A. Lūša, 50 Dewson St., vai pa tel. LO 2510.

KANADĀ TORONTO

● TLB Dāmu komiteja rīko 4. aprīlī, plkst. 5 p.p., 198 Osler ielā, pēcpusdienas tēju ar pavasara cepuru skati un referātu — par moderno kosmētiku. Cepures būs no M. Švernes dāmu cepuru salona. Par skaistumu kopšanu referēs Richard Hundt skolas konsultantes farmaceites A. Bukovska un V. Priedīte. Kosmētisko līdzekļu lietošanu demonstrēs firmas R. Hundt speciāliste (kanadiete), kā arī izdalīs paraugus apmeklētājiem. Laipni lūgti arī kungi.

● Šinīs dienās divi Bruno Puriņa Real Estate pārstāvji — Oskars Perro un Pēteris Galvāns ļoti sekmīgi nobeidza Toronto Real Estate otrās pakāpes pārstāvju aģentu kursus, iegūdami šīs iestādes locekļu tiesības. Kursos pasniedz koncentrētā veidā tehniskas un komerciālas zināšanas māju pirkšanas - pārdošanas jautājumos, lai attiecīgais aģents spētu ne tikai īpašumu pārdot, bet būtu pircēja pirmais padomnieks visos attiecīgos jautājumos, uzņemoties arī morālisko atbildību sava klienta priekšā. Kursu gala pārbaudījumi ir visai smagi, un ir nepieciešamas labas angļu valodas zināšanas. P. A.

● L.M.M.S. Kluba biedriem. Visi kluba biedri nekavējoties tiek lūgti paziņot valdes sekretāram J. Treijam, 78 Coxwell Ave., Toronto 8, savas adresu mainas. Pareizās adreses nepieciešamas sakarā ar 25. aprīlī paredzēto pilnsapulci. — Pie sekretāra saņemami arī pasūtinātie un samaksātie kopsaraksti.

Sekretariāts.

● LMMSK valde Toronto 25. aprīlī, plkst. 2,00 sasauc gadskārtējo biedru pilnsapulci. Pilnsapulce, ja tajā nebūs ieradies vajadzīgais biedru skaits, būs likumīga plkst. 2,30 pie jebkuŗa biedru skaita.

Darba kārtība: Sapulces atklāšana. Vadības un pārējo amatpersonu vēlēšanas. Iepriekšējā protokola nolasīšana. Valdes un revīzijas komisijas ziņojumi. 1953. g. budžeta plāns. Jaunās valdes vēlēšanas. Dažādi jautājumi, ierosinājumi un priekšlikumi.

Pilnsapulce notiks YMCA's telpās, 40 College St. Toronto.

Valde.

● TLB Inženieru un Tehniķu kopa sestdien rīkoja ekskursiju, uz Toronto universitātes inženierzinātņu fakultātes nodaļas laboratorijām. Paskaidrojumus sniedza mācības spēks prof. A. C. Dāvidsons, Ekskursanti, kuŗu vidū bija arī profesors V. Burkēvics un kopas priekšsēdis inženieris A. Černovskis, apskatīja materiālu pārbaudes, asfalta u. c. laboratorijas.

● LKKCK koris V. Rundāna vadībā iestudē Grūbera Latīņu mesu. Koris Mesu dziedās Lieldienu dievkalpojumā plkst. 11.00 no rīta Newman Chapel. Korī ir 43 personas, no kuŗām 15 no Bramptonas. Koris dziedājis Bramptonas baznīcā un aicināts dziedāt arī Cecilijas baznīcā Toronto. Tagad koris strādā regulāri, un grib kalpot galvenokārt baznīcai. 7. aprīlī Bramptonas koris dziedās Bramptonā United Ch. of the Womans Missionary Society konferencē E. Melngaiļa Senatni, A. Kalniņa, Ūdensrožu vainadziņš un Jurjānu Andreja Pūt, vējiņi.

● Kādreiz Latvijā viens no vispopulārākiem futbolistiem Valdemārs Plade, kas daudzreiz spēlējis Latvijas valsts izlasē un Rīgas izlasē, nesen piesūtījis Kanadas latviešu sporta dzīves vadītājam R. Plūmem vēstuli no Vācijas, no tbc sanatorijas.

1945. gadā V. Plade Ciras pagastā saņemts gūstā, līdz 1949. gadam strādājis Vorkutas kalnrakstuvēs pie Ziemeļdedžūras, kur katrs trešais ir miris un piedzīvotas neizsakāmas mokas. V. Plades sieva ar 5 gadi veco dēlu aizsūtīti uz Krieviju, bet pats V. Plade atgriezies brīvajā pasaulē kā vācu gūsteknis. Kanadas sporta kongresa dalībnieki saziedoja naudu, lai to kā sveicienu nosūtītu slimajam V. Pladem.

● Kanadas latviešu agronomu biedrības pilnsapulce notiks svētdien, 11. aprīlī, plkst. 10,30, TLB telpās, 198 Osler ielā, Toronto.

HAMILTONA

● S. V. Richtera komēdijas „Trakie" atkārtojums Hamiltonā notiks svētdien, 11. aprīlī, pl. 3 p. p. (precīzi), 213 James Str. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, sākot ar $0.75. Bērniem ieeja brīva.

● DV Hamiltonas nod. Drāmatiskā kopa pašreiz iestudē L. Ancānes - Vītoliņas komēdiju „Gleznotājs Otiņš". Pirmizrāde paredzēta maija mēnesī. Režisore Lilija Lapsa.

BRAMPTONA

● 28. martā Bramptonas latviešu biedrība „Auseklis" bija sarīkojusi pulkv. O. Kalpaka un Otrā pasaules kara latviešu leģionāru piemiņas brīdi ar sekojošu vīru dubultkvarteta „Kalvis" koncertu. B-bas priekšnieks J. Dindzāns īsos vārdos raksturoja pulkv. O. Kalpaku, viņa laikmetu un arī latviešu leģionāru cīņu jēgu. Vienā ziņā šīs leģionāru cīnas un upuri šķiet veltīgi, jo Latvija tomēr nokļuva zem komūnistu jūga, bet, ja mēs tik daudz latvieši esam izkļuvuši brīvajās rietumu valstīs, tad tas tomēr ir leģionāru cīņu nopelns. Tāpēc nekad neaizmirsīsim savus cīnītājus un viņu nestos upurus.

Koncerta daļā vīru dubultkvartets „Kalvis" noskandināja savas rūpīgi iestudētās dziesmas. Dziedoņi dabūja dot arī atkārtojumus un piedevas.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pasmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DAUGAVAS VANAGI

Oficiāli

ĀRKĀRTĒJA DV DELEGĀTU PILNSAPULCE

sakarā ar DV CV priekšsēža V. Januma viesošanos Kanadā notiks sestdien, 8. maijā, plkst. 10 DV Toronto nod. namā, 123 Huron St. Darba kārtībā paredzēta šāda: 1. Sapulces atklāšana. 2. Pulkv. V. Januma uzruna. 3. Mandātu komisijas ziņojums. 4. Sapulces vadības vēlēšanas. 5. Iepriekšējās delegātu pilnsapulces protokola nolasīšana un pieņemšana. 6. DV org. principiālas dabas jautājumi. 7. DV CV locekļa Kanadā vēlēšanas. 8. Dažādi jautājumi un ierosinājumi.

PLKV. V. JANUMA APMEKLĒJUMA PLĀNS

Toronto — 10. aprīlī DV Toronto nod. sarīkojums ar mākslinieciskiem priekšnesumiem un runu latviešu sabiedrībai.

11. aprīlī — 9.30 DV KV sēde ar pulkv. Januma piedalīšanos, 123 Huron ielā.

Montreālā — 15., 16., 17., un 18. aprīlī.

Hamiltonā — 23., un 24. aprīlī.

St. Katarīnās un Niagārā — rīkos kopīgu uzņemšanu 25. aprīlī.

Kičenerā — 1. maijā.

Londonā — 2. maijā,

Toronto 8. maijā plkst. 10 DV namā delegātu pilnsapulce. Sarīkojumus uz vietas kārto nodaļas patstāvīgi.

ZIEDOJUMI

DV Hamiltonas nodaļā trūkumcietējiem Vācijā Irma Zeltiņš ziedojusi $5.00. Sirsnīgs paldies paš-aizliedzīgai ziedotājai.

J. G.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putninam 280 Wrioth Ave. Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

2. Unāms

„KURZEMES CIETOKSNIS"

O. Freivalda grāmata Imantas apgādā

1954. g. februārī Kopenhagenā „Imantas" apgādā izdota O. Freivalda grāmata Kurzemes Cietoksnis. Grāmatas nosaukums skan ļoti lepni, bet vai šo svešas varas karvedības speciāliem mērķiem doto apzīmējumu „Festung Kurland", kas politiski nelīdzsvarojās ar latviešu nacionāliem mērķiem, mums vajadzētu glorificēt, tas ir jautājums, par kuru domas varētu dalīties. Šis laikmets ir viens no smagākiem latviešu tautas dzīvē un liktenī, un uz to ne latviešu tautai, nedz kādiem tās pārstāvjiem nebija iespējams izdarīt gandrīz nekādu jūtamu ietekmi. Tāpēc jautājumam jāpieiet ar ļoti lielu uzmanību un pēc nopietniem pētījumiem.

Izlasot O. Freivalda grāmatu, paliek dīvains iespaids.

Grāmatā aprakstītie notikumi man personīgi zināmi tikai līdz zināmam posmam un par tiem jāliecina, ka grāmatas autors ļoti bieži raksta apzinātas nepatiesības, nevietā drusku palielās un nodarbojas arī ar literārām garnadzībām. Piemēri: 53 lpp. O. Fr. raksta, ka „tūlin pēc Jelgavas un Tukuma krišanas boļševiku rokās Paspārvalde par savu pārstāvi uz Kurzemi deleģēja Izglītības un kultūras ģenerāldirektoru prof. J. (patiesībā M.) Prīmani līdz ar dažiem citiem augstākiem ierēdņiem! M. Prīmanis bija pirmā ģenerāldirektora vietnieks Kurzemē un es biju pirmā ģenerāldirektora palīgs. Manā rīcībā par šo lietu vēl ir visi „komandējumi", rīkojumi u. c. dokumenti. Es ļoti labi zinu, kā notika šī deleģēšana. Bet redzams, ka autors par to nekā nezina. Viņš ir tikai kaut ko paviršu dzirdējis. Nekorektība no autora puses, ka šai notikumā viņš nemin manu vārdu, bet 65. lpp. raksta: „Kultūras un sabiedrisko lietu departamenta direktoram Ž. Unāmam pārsteidzīgi pametot Rīgu augusta pirmajās dienās, vācieši izteica vēlēšanos par viņa amata pēcnācēju redzēt „Līdumnieku" priekšnieku A. Raitumu." Tā ir 2.000 Latvijas Gestapo aģentiem dotā parole manis „morālai apsaldēšanai" ar baumām, bet tā nav patiesība. Pie tam autors aizmirsis, ka viņš 53. lpp. rakstījis, ka tanīs pašās augusta pirmajās dienās (3. aug.) pašpārvalde ģenerālkomisāra vietniekam (ne ģenerālkomisāram, jo tas ar savu palīgu un adjutantu bija jau aizbēdzis!) jāatsakās no amata, lai izbeigtu darbību.

Runāt par manu „pārsteidzīgu aizbraukšanu" gan varētu no Liepājas uz Vāciju, bet ne no Rīgas uz Liepāju, kā to dara autors. Bet tad būtu jāzina daudzi atklātībā nezināmi apstākļi, būtu jāapskata Gestapo aktis, kas tagad pieejamas, un arī tie daži dokumenti, kas vēl tagad manā rīcībā. Pirms tam kāda slēdziena pieņemšana būtu vienpusīga un neatbilstu patiesībai. Bet par visu to vēl reiz būs runa.

Pavisam dīvainas lietas O. Fr. raksta par „Llumniekiem", kas bija absolūta Gestapo aģentu palīgorganizācija. O. Fr. saka, ka viņš, saziņā ar ģenerāli O. Dankeru, atteicies biedrību reģistrēt. O. Fr. vācu okupācijas laikā bija mana departamenta biedrību nodaļas vadītājs. Biedrību un organizāciju lietās viņš izpildīja tikai manas direktīves. Lietu izlēmējs un parakstītājs biju es, formāli lietas līdzparakstīja gan vēl arī ģen. O. Dankers. To viņš darīja tikai pēc tam, kad uz aktīm bija jau mans paraksts. Par „Līdumnieku" es devu biedrību nodaļai rīkojumu to nereģistrēt un atrast formālus ie-

Par rakstā minēto faktu pareizību atbildību atstājam abu strīdīgo autoru ziņā.

L.A. red.

meslus nereģistrēšanai līdz iespējamībai. Bet arī par visu to būs runa kādā citā vietā. Man pašam nekad ar aktīm nepatika staigāt pa ģenerāldirekciju un tāpēc pēc paraksta pie ģen. Dankera parasti sūtīju vai nu savu sekretāri vai attiecīgās nodaļas vadītāju. Dažreiz to izdarīja kāds šveicars. Biedrību lietās to dažkārt darīja arī O. Freivalds, un ja nu viņš, izpildīdams tikai manus rīkojumus, bez lemšanas un paraksta tiesībām, saka, ka viņš saziņā ar ģen. Dankeru atteicies reģistrēt „Līdumniekus", tad tas ir mazliet par stipru teikts.

(Nobeigums 6. lpp.)

DV APVIENĪBAS Nujorkas jaunā valde

Daugavas Vanagu apvienības Nujorkā gadskārtējā biedru pilnsapulce notika 27. martā, lai ievēlētu amata personas nākošajam darbības gadam. Bija ieradušies ap 40 biedru. Par sapulces vadītāju ievēlēja A. Līdaci, par protokolētājiem — R. Turku un D. Grauda.

H. Bagātais sniedza pārskatu par darbību. Apvienības sarīkojumi devuši atlikumu 3.372 dol. Ziedojumos ienācis 1.433 dol. Kopsummā darbības gadā ienācis 6.840 dol. Aprūpei izdots 2.304 dol. DV apvienība aktīvi piedalījusies Kerstena akcijās, Lojālitātes parādē uzņēmusi sakarus ar igauņu un lietuviešu veterānu organizācijām, nosūtījusi Ziemassvētku dāvanas latviešu karavīriem Korejā, sarīkojusi M. Kovaļevskas izstādi, Jāzepa Vītola piemiņas koncertu, kā arī vairākus priekšlasījumus. Nekādas iekšējas nesaskaņas Nujorkas apvienībā nav novērotas. „Pie mums viss ir kārtībā," noslēdza savu ziņojumu H. Bagātais. Nākošam darbības gadam apstiprināja budžetu 4.350 dol. apmērā.

Stājoties pie amatpersonu vēlēšanas nominācijas komisija ieteica pati savus izraudzītos kandidātus, bet tie visi atteicās un pilnsapulcei vajadzēja uzstādīt jaunus kandidātus. Par apvienības valdes priekšsēdi ievēlēja R. Turku. bet par valdes locekļiem E. Sproģi, A. Valteru, A. Zemīti, A. Rivžu, K. Upmani un O. Baumani, bet revīzijas komisijā — J. Pelši, J. Ozolu un E. Dravnieku. Par apvienības delegātu ALA's kongresam vienbalsīgi ievēlēja A. Līdaci, otru delegātu izraudzīs valde. Par apvienības pārstāvi Nujorkas latviešu organizāciju padomē izraudzīja H. Bagāto, bet otro pārstāvi izraudzīs valde. Politiski - sabiedrisko vadlīniju pieņemšanu atlika uz nākošo sapulci.

DV apvienības Nujorkā jaunais valdes priekšsēdis R. Turks dzimis 1901. g. Kursīšos. Latvijā viņš darbojās kā jurists tiesā, prokurātūrā un advokatūrā. Bijis aizsargu pulka komandiera palīgs. Baigajā gadā darbojies kā partizāns pret boļševiku okupantiem. Izraudzīts par pretboļševistisko partizānu stāba priekšnieku. Kurzemes cietoksnī ievēlēts par Tautas padomes locekli. Pēc kapitulācijas izbēdzis uz Zviedriju. Tur piedalījies latviešu leģionāru bada streika organizēšanā.

KRIEVI PĒRK KANADĀ KUĢUS

Krievi meklē iespējas iepirkt kuģus Kanadā. Attiecīgas sarunas jau ievadītas. Krievus interesē kā oreču, tā arī zvejas kuģi un trauleri. Par kuģu būvēm ievāktas attiecīgas izziņas, bet tā kā krievi pirkumu ļoti steidzina, tad iespējams, ka tiek iepirkti arī jau lietoti kuģi.

GRETA IR KAUTRĪGA, BET SKAISTA

Pirms 30 gadiem pasaulslavenā filmu zvaigzne Greta Garbo tika izvēlēta filmai „Teika par Gestu Berlingu" grāfienes Donas lomai. Šī bija Gretas Garbo pirmā filma un ar to viņa arī ieguva pasaules slavu. Izvēloties tieši viņu starp daudzajiem dramātisko kursu audzēkņiem režisors Stillers izteicies: „Greta ir gan kautrīga, bet skaista un aizgrābjoša." Šo viņa raksturojumu vēlāk apstiprināja miljoniem Garbo cienītāji. Zēl, ka latviešiem šo filmu nedemonstrēja tad, kad **Gestas Berlinga** tēls tiem bija dziļi iespiedies sirdīs.

BALTIJAS TAUTU FEDERĀCIJA KANADĀ

Baltiešu Federācijas Kanadā delegātu sapulce notika 26. martā un tanī piedalījās arī Baltijas Sieviešu Padome. Sapulci vadīja un ziņojumu par pa. gada darbību sniedza federācijas prezidents māc. A. Lūsis, protokolēja A .Stašāns. Mācītājs A. Lūsis atzīmēja, ka sadarbības gars baltiešu starpā ir audzis, daudz vietās nodibinājušās BTF nodaļas. Arī mazākās vietās nacionālās baltiešu grupas. 14. jūnija sēru dienu ir atzīmējušas kopīgi. Māc. A. Lūsis cer, ka sadarbības ideja sasaistīs kopējā sadarbībā arī baltiešu centrālās organizācijas. Pagājušā gadā par sevišķi nozīmīgu jāatzīst Dr. Anīsas priekšlasījums par Baltijas valstu federācijas satversmi. Referāts guvis plašu atbalsi. Tālāk A. Lūsis par ļoti zīmīgu ieskata igauņu ierosinājumu iesniegt protestu AN un Kanadas ārlietu ministram Pīrsonam, sakarā ar AN speciālās komisijas deklarāciju, ka it kā nav pierādīta Baltijas tautu iznīcināšana un sūtīšana vergu darbos. BTF protestu sastādīja un nosūtīja. A. Lūsis savā ziņojumā minēja arī, ka BTF organizējusi 14. jūnija aktu, kurā piedalījās arī immigrācijas ministrs Harris. Uz mēģinājumu panākt, lai Kanadas valdība turpmāk atbalstītu atraitnes, kuru vīri miruši, no Labklājības departamenta saņemta atbilde, ka Kanadas likumi vienmēr mainās, sekojot reālās dzīves vajadzībām. Šī atbilde dod cerības ka nākotnē šim ierosinājumam var būt pozitīvs atrisinājums. Iesniegts lūgums par pensiju likuma grozīšanu, jo tas ir nelabvēlīgs baltiešiem. Sākts organizēt Baltiešu koncertu aģentūru, kas sarīkotu vērtīgus baltiešu mākslinieku koncertus. Sevišķi laba sadarbība bijusi ar Baltijas Sieviešu Padomi, kuŗā pag. gadā prezidēja I. Švanka.

Par kases stāvokli ziņoja kasieris A. Paklaitis. I. Švanka informē par Baltijas sieviešu padomes apgājušo darba posmu, atzīmējot, ka ar igauņu pārstāves H. Juhani tekstu izplatīja 4000 skrejlapas cīņai pret komūnismu. BSP jau otru gadu ir Starptautiskās sieviešu klubu federācijas locekle Starptautiskās federācijas konferencē ASV Baltijas siev. padom pārstāvēja lietuviete Deveniene,

Ziņojumu par kasi sniedza I. Matuševičūte.

Sekojošās vēlēšanās par BTF prezidentu tekošajam gadam ie vēlēja lietuvieti Dr. M. Anīsas par prezidenta biedriem: latvieti A. Stašānu, ig. A. Ekbaumu un lietuv. J. Jakubēnasu, par sekretāru A. Paulaiti (liet.), kasieri H Suursootu (ig.). Vienprātīgi pieņēma lēmumu ievēlēt A. Lūsi par goda priekšsēdi.

Latviešu sporta dzīvi Kanadā

ARĪ TURPMĀK VADĪS ROB. PLŪME

Latviešu sporta apvienības Kanadā jaunā vadība. No kr.: V. Rozenbergs, R. Plūme, I. Kāpostiņš. Stāv V. Galviņš, E. Skujiņš un J. Ādminis. /H. Kligera foto.

Ārkārtējais sporta kongress notiks 9. maijā Toronto

Pagājušo svētdien Toronto notika Latviešu sporta apvienības Kanadā gadskārtējais kongress. Saskaņā ar iepriekšējā kongresa lēmumu LSAK valde un revīzijas komisija pārvēlama katru gadu. (Agrāk LSAK valde darbojās divus gadus). Sporta dzīves vadītājs Roberts Plūme citu pienākumu dēļ nevarēja ierasties kongresa atklāšanā. Viņa vietnieks E. Skujiņš tāpēc uzņēmās šo pienākumu un novēlēja raženi veikt savus uzdevumus. Par kongresa vadītāju vienbalsīgi ievēlēja bijušo Latvijas izlases vieglatlētu un sporta darbiņieku V. Rozenbergu, par sekretāru V. Galviņu.

Mandātu komisija par derīgiem atzina tikai 15 mandātus, bet neatzina 4 Montreālas mandātus, kas bija pa tāļruni nodoti Ontario sporta vadītāja I. Kāpostiņa rīcībā. Mandātu komisija jautājuma izšķiršanu nodeva pilnsapulcei. Kongresa dalībnieki pēc pārrunām pieņēma priekšlikumu Montreālas mandātus atzīt par derīgiem, bet lūgt montreāliešus pieteikto mandātu deleģēšanu apstiprināt ar rakstu. Kongresā bija reprezentētas Montreāla ar 4 mandātiem, TLSK ar 7 mandātiem, DV ar 2 un YMCA ar 4 mandātiem.

Montreālas mandātu turētājs I. Kāpostiņš lūdza ievērot Montreālas lūgumu kongresā galīgi iztirzāt tikai darba kārtībā uzņemtos jautājumus: valdes, revīzijas komisijas un pārējo institūtu vēlēšanas un Sidrabenes vasaras nometnes sarīkošanu, bet pārējos atlikt uz 9. maiju, kad Montreāla lūdz sasaukt ārkārtējo kongresu. Šo savu lūgumu Montreāla motivē ar to, ka kārtējais kongress par vēlu izziņots un viņi nav varējuši kongresā paredzētō dienas kārtību apspriest. Montreālas lūgumu pieņem ar 18 balsīm, 1 b. atturoties. Pieņem arī DV Sporta kopas priekšsēža A. Millera priekšlikumu, papildināt darba kārtību ar jautājumu par „Trimdas Sportu". Nezināmu apstākļu dēļ kongresā nebija pārstāvētas Hamiltona, St. Katerina, Londona un Vinipega.

Pieņēma iepriekš izziņoto darba kārtību ar piezīmi, ka, izņemot vēlēšanas un bērnu vasaras nometni, citi galīgi lēmumi netiks pieņemti, bet tos atliks uz ārkārtējo kongresu 9. maijā.

E. Skujiņš valdes ziņojumu iesāka ar bērnu vasaras nometni Sidrabeni. Pagājušā gada ieņēmums $4.315.64 dol., izdots 4.299.36 dol. 790 dol. aizdevuši sportisti, un šī summa vēl nav atdota. Lielas grūtības bijušas tāpēc, ka bijis jāiegādājas teltis, gultiņas un virtuves pavardi, kas izmaksājuši 940.68 dolaru, bet biroja ēka — 371,35 dol.

Par kases stāvokli ziņo A. Brīmanis. Neieskaitot Sidrabeni, ieņemts pavisam 582.40 dol., bet izdots 435.88 dol., atlikums 146.52 dol.

Revīzijas komisijas ziņojumu nolasa J. Ādminis, atzīmējot, ka dokumenti kārtībā, ievērota taupība; ierosina valdei izteikt pateicību. Dažādu apstākļu dēļ revīzijas komisija nav spējusi pārbaudīt vasaras nometnes norēķinus un inventāru un lūdz šo darbu izdarīt jaunajai revīzijas komisijai.

R. Kadiķis (DV) izteicās, ka Apvienība nav bijusi tiesīga, organizējot nometni, operēt ar tik plašiem parādiem, kas nav atdoti un jaunajai valdei uzliek nepatīkamu nastu. Šim pārmetumam tomēr kongresa vairākums nepievienojas. Skujiņš aizrāda, ka LSAK ieguvusi nometnes inventāru, un šogad tā varēs domāt par parādu atdošanu, bez tam aizdevēji sportisti aizdevumu devuši ar prieku un palīdzējuši pasākumam ,kuŗa svētību juta un jutīs latviešu meitenes un zēni.

Roberts Plūme ziņoja par pārējo nozaru darbību, uzsverot, ka DV Toronto nodaļas Sporta kopas nodibināšana ienesusi vietējā sporta dzīvē jaunu rosību un cēlusi sacensības garu, plašāk iesaistīta arī jaunatne. Materiālie izdevumi ir sevi attaisnojuši.

Reģistrācijas maksas noteikšanu un budžeta iztirzāšanu atlika uz 9. maiju.

Sporta dzīves vadītāja amatam uzstādīja tikai vienu kandidātu — R. Plūmi, un viņu ievēlēja ar 18:1 balsīm. Valdē ievēlēja I. Kāpostiņu (18 b.), E. Skujiņu, V. Galviņu un B. Benconi (17 b.), R. Miķelsonu (13 b.). Kandidāti — A. Bergvalds un T. Kronbergs. Revīzijas komisijā ievēlēja J. Ādmini, P. Plīsi un A. Grīnbergu, disciplinārā kollēģijā V. Rozenbergu, Ž. Zentiņu un J. Ādmini.

Apspriežot sporta informāciju Trimdas Sportā, vairāki izsacīja vēlēšanos, lai Toronto sporta dzīves notikumi būtu atreferēti vispusīgi un iespējami ātrāk.

Kongress ritēja labā saskaņā, un kongresa vadītāja lietpratīgā vadība sekmēja darba kārtības strauju un lietpratīgu apspriešanu.

PAVASARA ROSME BĒRZAINĒ

Bērzaines izveidošanu turpinās. — Invalidi lūdz apgādus ziedot pa grāmatai no katra jaunā izdevuma

Š. g. 20. un 21. martā Bērzainē notika DV Rietumvācijas valdes sēde, kas galvenokārt bija veltīta invalīdu nama problēmām. Sēdi vadīja pr-ža v. mag. iur. G. Odiņš, piedaloties visiem valdes locekļiem, vietējās DV nodaļas pr-dim R. Auzam, sekr. J. Gercānam, biedrzinim J. Kamšam un mītnes jaunajam pārvaldniekam M. Freimanim.

Lai gan pilsētas iestādes, valdes pr-ža v. G. Odiņam februāŗa beigās apmeklējot Freiburgu, bija solījušas vēlākais līdz marta vidum dot noteiktu atbildi uz visiem valdes iesniegumiem, līdz sēdes sākumam tomēr tāda nebija saņemta. Valde konstatēja, ka izredzes uz pozitīvu atbildi ir ārkārtīgi niecīgas, jo pierādījies, ks pilsētas iestādes joprojām meklē dažnedažādus formālus pamatojumus būves aizliegumam, vilcinoties dot arī konkrētu atbildi event. Bērzaines un Luizenhohes apmaiņas jautājumā.

Valde nolēma Bērzaines izveidošanu turpināt, to iekārtojot pēc iespējas invalīdu vajadzībām piemēroti un izveidojot par latvisku centru.

Ar dziļu prieku invalīdu nama iemītnieki un Rietumvācijas valdes locekļi sveica Bērzainē Kaiserslauternas 8361. inženieŗu vienības pārstāvjus — kapt. J. Zēgneru, vltn. A. Černevski, kapr. T. Bērziņu un kapr. J. Sapatu, kas bija ieradušies ar amerikāņu plkv. Brauna akceptu, lai izstrādātu konkrētus priekšlikumus vienības ierosinātajai darba talkai. Ja vien neradīsies kādi tehniski traucējumi, talka, kuŗas gaitā paredzēti visi nepieciešamie remonti, kā arī ceļu izbūve, varēs sākties jau tuvākā laikā. Līdz ar to latviešu vienību vīri, kuŗu atsaucība aprūpes darbam vienmēr bijusi jo ievērojama, šoreiz ar savu ierosmi un pūlēm talkas noorganizēšanā izpelnījušies visas latviešu invalīdu saimes nedalītu atzinību.

Uz pltn. R. Kociņa ierosinājumu valde nolēma līdz delegātu pilnsapulcei, kas, paredzams, notiks drīz pēc plkv. V. Januma atgriešanās no ASV, pētīt arī citus veidus un iespējas invalīdu palīdzības organizēšanā. Sēdes gaitā pārrunu deģpunktā izvirzījās jautājums par ģimenes mājiņu būvi invalīdiem pilsētu tuvumā, kur rodamas darba iespējas. Atzina, ka līdzīgu jautājumu pētīšanai jāpiešķir sevišķa vērība, galīgo atbildi atstājot delegātu pilnsapulces izšķiršanā, kas, ja vien tehniskie apstākļi atļaus, varētu notikt Bērzainē. Turpināma arī jaunu objektu meklēšana, jo līdz šim apskatītie neatbilst uzstādītajām prasībām.

Lai DV organizāciju atzītu par labdarības organizāciju, kas dotu zināmas priekšrocības ziedotājiem, nolēma iesniegt pilnsapulcei attiecīgu statūtu papildinājumu projektu. Pieņēma arī CV ierosinājumu par draudzības līguma līgšanu ar igauņu brīvības cīnītāju apvienību „Voitleja".

Par kandidātiem DV pr-ka vēlēšanām, kas notiks šovasar, valde nominēja plkv. V. Janumu un mag. iur. G. Odiņu. Iztirzājot aprūpes jautājumus, piešķīra pabalstus un aizdevumus vairākiem kaŗa invalīdiem eksistences nodrošināšanai.

Kasieris A. Mežals ziņoja, ka pag. gada noslēgumā ziedojumi un pabalsti no ārzemēm sasnieguši rekorda summu organizācijas pastāvēšanas laikā. Valde nolēma izteikt visiem ziedotājiem sirsnīgāko pateicību.

Sēdes gaitā valde pārkārtoja darba sadalījumu, informācijas nozares vadību uzticot turpmāk sekretāram V. Hazneram.

Sēdes nobeigumā valde akceptēja vairākus vietējās DV nodaļas priekšlikumus par saimniecisku jautājumu izkārtošanu un inventāra iegādi. Valde konstatēja, ka invalīdi savu mītni iemīļojuši, un pēdējā laikā presē un privātās vēstulēs attēlotie apstākļi par Bērzaini radušies pa daļai aiz pārpratuma. DV Bērzaines nod. valde ieteica atzinību DV Toronto nodaļas ierosinājumam ziedot veļas mazgājamo mašīnu, kas mītnei tik nepieciešama.

Invalīdu nama iemītnieki izteica domas, ka viņiem, sevišķi ziemas mēnešos, esot zināma nošķirtība no pasaules, ievērojamu iepriecinājumu un izklaidēšanās iespējas dotu televīzijas aparāts. Viņi griežas arī ar lūgumu pie visiem latviešu izdevējiem, ziedot pa sējumam no katra jauna izdevuma invalīdu mītnei, jo visas līdz šim Bērzainei ziedotās grāmatas jau izlasītas.

Līdz ar pavasara atnākšanu, jauna rosme manāma Bērzainē. Rudenī izlauzto celmu vietā iestādītas jaunas ābelītes un ogulāji, paplašināts vīna dārzs. Un, varbūt, arī jau drīz vien talcinieku lāpstas un kapļi sāks šķindēt Bērzaines nogāzēs.

TRIMDAS SAULAINAS UN ĒNAS PUSES

CIŅA PRET VĒJDZIRNAVĀM

Nesaskaņas Daugavas Vanagu saimē Amerikā ir metušas savu ēnu uz visu latviešu sabiedrisko dzīvi. Nelaimīgi par izraisīto strīdu, abi pretējie spārni apsveica pulkveža V. Januma ierašanos Amerikā, uz kuŗa pleciem nu gulstās svarīgais uzdevums, savest kārtību mājās. Pulkv. V. Janums ir vīrs, kuŗa autoritāti atzīst abas puses, un tādēļ cerēsim, ka viņš iepazinies ar abu pretējo pušu ieskatiem, atradīs izlīdzinājumu un atjaunos mieru un saticību Amerikā.

Apceļodams DV apvienības, plkv. V. Janums droši vien būs jau konstatējis, ka nevar būt runas par kādu šķelšanos DV saimē, bet lielo brēku ir sacēlušas tikai dažas atsevišķas personas. Tie, kas visvairāk kliedz par šķelšanos, vienmēr atkārto no gaisa grābto apgalvojumu, ka „valdmaņi" pa aplinkus ceļiem gribot panākt noteikšanu DV organizācijā," un kā savu galveno argumentu piemin tā saukto „Detroitas koaliciju," kas „esot radīta nolūkā sagraut DV organizāciju." Tā ir tīrā demagoģija. Zem lepnā Detroitas koalicijas nosaukuma saprot dažu cilvēku satikšanos 1951. g. Detroitā, kur pārrunāti jautājumi, kuriem nebija nekāda sakara ar DV. Lai gan no tā laika jau pagājuši vairāk kā divi gadi un nekādas tālākas „koalīcijas" apspriedes vairs nav notikušas, daži cilvēki ar lielu aizrautību turpina nesaudzīgu cīņu pret šo neeksistējošo organizāciju. Jāiautā, vai šiem cilvēkiem nav labāka mērķa, pret ko cīnīties? Būtu laiks vienreiz atmest šo „cīņu pret vējdzirnavām," pārtraukt naida sēšanu un izlietot savu enerģiju konstruktīvam darbam, kas nāktu par labu visai latviešu lietai.

Merkurs

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ŅUJORKĀ

Kultūras dienu ietvaros ALA's Kultūras biroja zinātniskā sekcija rīko 4. aprīlī, plkst. 10 rītā referātu priekšpusdienu Baltijas brīvības namā, Ņujorkā. Prof. Dr. J. Siliņš referēs par funkcionālo personālo un dziļu cilvēku, bet doc. B. Ābers par konstruktīviem un destruktīviem spēkiem Latvijas vēsturē. Referātiem sekos debates un pārrunas par humanitāro zinātņu kopas dibināšanu.

Baltijas sieviešu padome, atzīmējot savu 7 gadu pastāvēšanu, rīko aktu un koncertu 4. aprīlī, pl. 4 p. p. Igauņu namā, 243 E. 34. ielā, Manhatanā. Koncertā piedalīsies latviešu, lietuviešu un igauņu mākslinieces.

Ņujorkas latviešu studentu biedrības gadskārtējā pilnsapulcē par valdes priekšsēdi nākošajam gadam ievēlēja Nikolaju Raumani; valdē ievēlēja A. Lapu, S. Jēgeru, G. Mateusu un M. Straumani. Kandidāti: A. Dzirkale, V. Grīnbergs un V. Bots. Revīzijas komisijā ievēlēja V. Lāci, F. Bērziņu un A. Brantu. F. Bērziņu izraudzīja arī par biedrības delegātu ALA's kongresam aprīlī. Nākošajam Latviešu studentu centrālās savienības kongresam par delegātiem ievēlēja M. Volrāti un D. Zāmueli. V. Tumanovskis paliek arī turpmāk par biedrības pārstāvi Ņujorkas latviešu organizāciju padomē.

Ņujorkas latviešu studentu biedrības locekļu skaits joprojām aug, pirms pilnsapulces bija reģistrēti 99 biedri. Tomēr pilnsapulce bija diezgan vāji apmeklēta, nesasniedzot 50 proc. biedru skaita. Pilnsapulce nolēma nākotnē biežāk rīkot literatūras un cita veida referātu vakarus, par iniciātoriem uzaicinot V. Kalniņu un M. Austriņu. Nolēma dibināt arī biedrības dubultkvartetu un noorganizēt sporta nodarbības biedrības komiltoniem. Tāpat nolēma apcerēt iespējas īrēt Ņujorkā māju, kur studenti varētu ne vien dzīvot un sarīkot biedrības sanāksmes, bet kas biedrībai dotu arī pastāvīgus ienākumus. Pārrunāja Andreja Eglīša eventuālo braucienu uz Sav. Valstīm un balsošanā pilnsapulce izteica vēlamību par tālā Zviedrijas viesa viesošanos ASV. Biedrības valde kārtos formālitātes viņa vīzas iegūšanai.

-ts.

DETROITĀ

Daugavas Vanagu apvienības dramātiskā kopa deva savu šī gada pirmo izrādi — Evel. Grāmatnieces komēdiju Jaunsaimnieka līgava. Piedalījās Anna Tropa, Ilona Lūkina, Auguste Vilde, Silva Pankare, Arn. Līgotnis, S. Zariņš, Edg. Zariņš un J. Bērziņš. Komēdiju iestudējusi Milda Upīte, kas tēloja arī Staģenes lomu.

M. Upīte teātrī darbojusies 6 gadi Rīgā, pēc tam Līgatnē. Beigusi Zeltmata dramātiskos kursus. Arī Vācijas nometnēs vadījusi izrādes un pati piedalījusies kā aktrise.

No šī uzveduma tēlotājiem daži teātŗa izrādēs piedalījušies agrāk, daži uzstājās pirmoreiz, kāpēc tēlojums bija atkarīgs no tā, cik kuram lielāki dotumi. Ziedots daudz laika un labas gribas. Padomā arī nākošā izrāde.

Lābākās sekmes!

Ls.

Manā laulības dzīvē stingra kārtība: priekšnamā stāv pulkstenis, kur man katru reizi jāapzīmogo kartīte, kad atgriežos mājās.

KALAMAZŪ

Tieši 21. martā, kad sākās pavasaris un daba mostas jaunai dzīvei, acis uz mūžu slēdzis atkal viens mūtu tautietis. Tas ir Kārlis Sproģis, Varaklānu dzirnavnieks. Viņa šūpļa līksts cirsta Rāmavā, 1884. gada 27. novembrī. Vēlāk viņš savas dzīves gaitas vadījis jaukajā ezeru zemē Latgalē, kur vecāki nomājuši muižu.

Pēc 1905. gada revolūcijas Sproģis atstāj dzimteni. No plašās Krievijas viņš izkļuvis uz Turciju un tad uz Spāniju. Vēlāk dzīvojis Vācijā, Francijā, Itālijā, Grieķijā un Šveicē. Iemācījies svešvalodas, nodevies tirdzniecībai un kļuvis pie turības. 1918. g., sadzirdis vēsti par Latvijas brīvību, Sproģis tūlip atgriežas Latvijā un ar savu kapitālu palīdz modernizēt tēvoča dzirnavas pie Varaklāniem, nostādidams tās priekšzīmīgā stāvoklī. Bet kad pār Varaklānu skaisto parku šņāca jau atkal krievu granātas, S. otrreiz devās trimdā, aizbraucot no dzimtenes ar velosipēdu. Tā viss dzīvē sūri grūti sakrātais palika ieguldīts dzirnavās. S. izceļoja uz Vāciju, bet vēlāk kā labs valodu pratējs, pārvaldīdams svešvalodas, iekļuva uz Franciju, kur strādāja pie sabiedroto armijas. Pēdīgi S. atgriezās Vācijā un no turienes, šo rindiņu rakstītāja aicināts, 1950. g. decembrī iebrauca ASV. Darbu viņš atrada slimnīcā, kur strādāja nepārtraukti līdz pēdējam brīdim, mirdams ar sirdstrieku.

S. bija ar dzīvi vispusīgi iepazinies daudzās valstīs, bet teica, ka mīļāka un labāka zeme par Latviju vipam neesot nekur bijusi un līdz pēdējam brīdim viņš nezaudēja cerību atgriezties. Liktenis nebija lēmis viņa karstākajām ilgām piepildīties. Pēc grūti raženā darba lai ir vieglas svešās zemes smiltis!

J. Strautkalns.

GAND RAPIDI

Grand Rapidas latviešu biedrības pilnsapulce notika 21. martā biedrības namā, Bridge ielā 340/342. Sapulci vadīja V. Vītiņš, protokolēja Ed. Avots, klāt bija 60 biedri. Valdes ziņojumu sniedza biedrības priekšnieks O. Leimanis, norādot, ka nepārtraukti turpinājušies biedrības izbūves un izdaiļošanas darbi, klausu kārtā veikts neiedomājami daudz, kas citādi būtu prasījis prāvus līdzekļus. Īpašuma vērtība augusi, jo plašie remonti pārveidojuši nama iekšpusi par mājīgu un tīkamu latviešu pulcēšanās vietu. Pēdējā laikā izbūvēta skatuve un tagad biedrības rīcībā ir jauka sarīkojumu zāle. Nākotnē kersies pie aktieŗu ģērbtuves izbūves. Latviešu biedrība veikusi arī lielu propagandas darbu, sarīkojot izstādi pilsētas mūzejā. Informāciju par valdes darbību sniedza arī sekretārs J. Geriņš, kasieris A. Rutmanis un biedrzinis A. Jaunais. Par biedrības pr-ku ievēlēja līdzšinējo inž. Oskaru Leimani, bet par valdes locekļiem: A. Jansonu, A. Meieru, M. Stagaru, L. Roziņu, A. Strausu, J. Zīmeli, V. Valtu, V. Kukaini, bet revīzijas komisijā — J. Brūni, A. Rutmani un J. Zirni. Sapulce par dāmu komitejas priekšnieci izraudzīja Annu Cubiņu un par locekļēm — Libanti, Grīnbergu, Šnieci, Valtu, Lauci, Roziņu, Kuški, Coykindall un Liedeskalniņu. Par delegātu ALA's kongresam ievēlēja O. Leimani, bet par substitūtu A. Jansonu. Sapulce pieņēma valdes izstrādāto budžeta projektu $3300 apmērā. Atzina, ka organizējami biedru vakari, rīkojami vērtīgi priekšlasījumi, teātŗa izrādes un citāda veida sarīkojumi, Lietiški pieskārās arī jautājumam par jaunatnes atbalstīšanu un sadarbību ar to, atzīstot, ka dažā labā gadījumā vaina meklējama „veco" pusē. Klavieŗu iegādei rīkos ziedojumu vākšanas akciju.

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes palīdzības komiteja tuvākās dienās organizē ziedojumu vākšanas akciju par labu grūtdieņiem. Pagājušā gadā tika atbalstīti trūcīgie tautieši Vācijā, Austrijā un neliela summa izlietota vietējai palīdzībai. Šinī draudzē kristīts Guntis Ivars Kalējs.

Atvaļināti no dienesta ASV bruņotajos spēkos un atgriezušies uz dzīvi Grand Rapidos Artūrs Kozlovskis un Helmūts Unglenieks. Pašreiz aktīvā karadienestā atrodas Gunārs Bundža, Imants Sulainis, Andrejs Vīgants un Jānis Bērziņš.

Skautu patrona Sv. Jura atceres svētkus organizē vietējā skautu un gaidu vienība 25. aprīlī. Plkst. 1.00 abu organizāciju dalībnieki organizētā veidā piedalīsies dievkalpojumā Vienības draudzes baznīcā, bet vakarā notiks sarīkojums Latviešu biedrības telpās.

V. Z.

CEĻA VĀRDI

Tas, kuŗš stāv augstu, redz daudz, — bet neko skaidri. Turku sakāmvārds

*

Cik gan bieži nav lāpa, kuŗai būtu bijis jāapgaismo visa pasaule, apdzēsta ūdens spainī. B. Šovs

*

Pasaule ir pieradusi domāt jēdzienos pa labi un pa kreisi, turklāt aizmirstoš, ka ir arī augša un apakšā.

Werfels

*

Katra opozicija ir kāds izšķiršanās sākums. Balzaks

DV KIČENERAS-VATERLO NODAĻAS DRĀMATISKĀ ANSAMBĻA

VIESIZRĀDE TORONTO

V. STRĀVERA LUGA

NEBĒDNIEKI

Svētdien, 11. aprīlī, plkst. 2.00 pp., 62 Claremont ielā

Ieeja $1.50 un $1.00. Skolēniem un studentiem puscena, bērniem ieeja brīva

DV TORONTO NODAĻA

Sestdien, 10. aprīlī, pl. 7.30 vakarā, 570 Shaw St.

KOMERCSKOLAS AUDITORIJĀ, TORONTO

PULKV. V. JANUMA REFERĀTS

pēc tam St. Catharines un Niagaras vīru kora

VIESTURS KONCERTS

Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem

Visi latvieši laipni ielūgti izmantot izdevību satikties ar pulkvedi V. Janumu

DV TORONTO NODAĻA

TORONTO LATVIEŠU NACIONĀLĀ TEĀTRA

Pirmizrāde par labu Latviešu Tautas Augstskolai

L. AUZANES-VĪTOLIŅAS

UZ AMERIKU

Sestdien, 1954. g. 24. aprīlī, plkst. 8 vak. sv. Andreja bazn. zālē

Režisore M. BĒRZIŅA Dekorātors P. KĀRKLIŅŠ

Biļetes iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā

Lieldienām un citām svinīgajām dienām būs jauka dāvana

ASTRAS APGĀDĀ NUPAT IZNĀKUSAIS

KONST. RAUDIVES jaunais romāns

NEREDZAMĀ GAISMA

Ar plašu laikmeta un apstākļu, ar spēcīga mākslinieka iejūtu un iztēli autors tēlo latviešu tautas brīvības norietu. Latvijas traģiskās dienas te atspoguļojas neaizmirstamās ainās un vienreizīgos tēlos. Interesi par darbības norisi kāpina ārstes un priestera dziļā milestība, pazīstamu valstsvīru, zinātnieku, mākslinieku un strādnieku likteņu režģi. Cilvēku dzīvi pavada lielas uzdrīkstēšanās, kaislības, sasniegumi un traģiski pamatumi. Pāri ciešanām un pazemojumiem atmirdz neredzama, bet mūžīgi klātesoša Dievišķā gaisma. Šo glīto izdevumu papildina māksl. ED. DZEŅA izteiksmīgais vāka zīmējums. Grāmatai ir 336 lpp., tā maksā iesieta $3.90

DABŪJAMA

DV GRĀMATNĪCĀ

123 HURON ST., TORONTO, TEL. EM 8-0792

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

Dāmu un kungu drēbniecība ● Ķīmiskā tīrītava

Veļas mazgātuve ● Apdrošināta kažoku un drēbju glabātuve

● Kažoku labošana un tīrīšana ●

Piegāde mājā Zvanīt ME 7545

FEDERAL CLEANERS CUSTOM TAILORS

728 St. Clair Ave, W., Toronto

REAL ESTATE LTD.

A. W. FARLINGER

MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

JUMS PIEDĀVĀ:

RUNNYMEDE — ANNETTE. Ar. $3.000 iemaksu jūs varat kļūt 6 istabu mājas īpašnieks jaukā dzīvokļu rajonā. Māja ļoti labā stāvoklī. Ellas apkure, dubultgarāža. Parāda atlikums uz vienu obligāciju.

BLOOR — DURIE 7 istabu mūra māja tuvu satiksmei un veikaliem. Cietkoka grīdas, ellas apkure, kopējais iebraucamais ceļš. Iemaksa $4.000.

BLOOR — INDIAN GROVE 6 istabu mūra māja, iebraucamais ceļš, garāža, ellas apkure. Izdevīgs īres rajons. Pilna cena $12.000.

BLOOR — RUNNYMEDE RD. 9 istabu atsevišķa mūra māja, divas modernas virtuves, ūdens-ellas apkure, izbūvēts pagrabs, privāts iebraucamais ceļš. Garāža. Liels dārzs. Iemaksa $5.000. Atlikums uz vienu obligāciju. Ļoti izdevīgs pirkums.

PALĪDZAM AIZDEVUMU SAGĀDĒ

VOLDEMĀRS KĻAVIŅŠ

2475 BLOOR ST., W., TORONTO

Tel. MU 8151, mājās, MU 5836

Pieņemu labošanā visāda veida

PULKSTEŅUS

Garantēts darbs

O. BARONIŅŠ

553 Concord Ave, Toronto

Tel. LA 6139

Latviešu apavu darbnīca

Carmen Custom Shoes īp. K. Rugelis, 866 Broadview Ave., tel. — GE 0994, Toronto. Apavus pagatavo un izlabo (396)

KLAVIERU BŪVĒTĀJS

A. KĻAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem

TORONTO, 90 LONDON ST, Tel. KE 8609

Pastāvīgi krājumē lietotas klavieres (440)

V. KUČĀNS

Kungu un dāmu drēbnieks

387 Milverton Blvd., Toronto

(Danforth — Coxwell raj.)

Labākās angļu drānas. Pieņem kaŧru dienu no pl. 9—20. sestdienās no pl. 9—15

J. Grīslis

Kungu un dāmu drēbnieks

188 Davenport Rd.

WA 3-5295

Toronto

50 AKRU SAIMNIECĪBA

„LATVIEŠU PAGASTĀ"

ar labām ēkām un visām lauksaimniecības mašīnām.

PĀRDOD

ar zemu iemaksu.

Rakstīt 25 Province St., N. Hamiltonā, Ont. vai zvanīt tel. — L 19-9448, M. Jakovičs

DĀMU FRIZIERSALONS

MODEL

VIJA KREMANIS

109 Moberly Ave, Toronto

Tel. GR 0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

GERALD H. MARSDEN

Advokāts un notārs

6 Adelaide St. E. Room 809

EM 8-5284

runā vāciski un krieviski

Mr. A. KERSON,

ieguņu jurists,

mājās MA 0141, Toronto

(687)

FRANK VASS, B.A.

ADVOKATS — NOTARS

455 Spadina Ave, Apt., 403

COLLEGE un Spadina ielu stūri

Tel. birojā — WA 2-4989

Dzīvoklī — WA 3-9352

DAVID R. JOSEPHSON

R.O.L.B.E.O.

OPTOMETRISTS

336A BLOOR ST. W., TORONTO

(Spadina Rd.) birojā WA 3-9494

Acu pārbaude Recepte

APRĪĻA VĒJI NES JAUNAS CERĪBAS

V. AKAČA VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO VĀCIJAS

Sausas kā pelavas zem kājām slīd citos gados nobirušās egļu skujas mežmalā, kur Eiropas aprīļa vējā un saulē šūpojas dzeltenas lazdu skaras. Ausīs reizēm jau ieskanās klusa sanēšana it kā pūpolos lidotu pirmās bites. Zeme un pumpuri pēc sīvās ziemas smaržo dzīvības smaržu, jo tālu taču nav dienas, kad arī Latvijā sākās bērzu sulu urbšanas laiks.

Kas par brīnumu, ja arī eiropiešu sirdis, tāpat kā citur pasaulē, ir tikpat ilgu un cerību pilnas kā citos pavasaros, jo tas jau allaž sola ko jaunu. Jaunas cerības un jaunas vilšanās arī prozaiskajā ikdienā. Francūži gaužām ilgām gaida Ženēvas Āzijas konferenci, kura varbūt nestu mieru Indoķīnā. Beļģi, kuru vecais parlaments pirms izklīšanas ratificēja gandrīz piemirsto Eiropas aizsardzības līgumu, gaida jaunā parlamenta vēlēšanas. Angļi gaida labas „šeptes un rebes" ar komūnistiem, un vācieši, — jā arī tie gaida daudz no šī pavasara: Bundesrepublikas valdība beidzot darījusi zināmu ilgi solīto un visu gaidīto lielo nodokļu reformu, kurai jāstājas spēkā rudenī. Nodokļi Vāczemē taču ir smagāki kā jebkur citur brīvajā pasaulē — bet visi ir vilušies. Cilvēki ar mazajiem, 3000 marku gada ieņēmumiem (šai grupai pieder gandrīz visi Vāczemes strādājošie latvieši), kuru algas nodoklis gan samazināsies par 41 proc., jūtas cerības vilušies tāpat kā vidējo ieņēmumu grupu piederīgie. Ieguvēji laikam gan būs tikai milzīgo naudas summu apgrozītāji. Nav ko brīnīties, ja dzird sakām, ka zilonim rudenī piedzimstot pele, bet Rietumvācijas finanču ministrs Šēfers, kuŗu daudzina kā vēsa prāta cilvēku, mīl skaidru bilanci, un viņš nav piedabūjams uz finanču burvja Šachta trikiem. Vīrs, kuŗš sekmīgi atjaunojis Rietumvācijas naudas vērtību un prestižu, domā, ka nodokļi par vāciešiem nav jāmaksā amerikāņiem un citām tautām, un stūrgalvīgi paliek pie vecā principa — ieņēmumiem jābūt saskaņotiem ar izdevumiem, lai vāciešiem nenonāktu franču stāvokļi un neizceltos komūnistu gaidītā inflācija.

Bundesrepublika sāk uzkrāt arī naudas, materiālu un citas vērtības, ar kuŗām eventuālās Vācijas apvienošanās gadījumā atjaunot krievu izsūkto un vietējo komūnistu nodzīvoto Austrumvācijas saimniecību. Piedošanu! Vācu iestādes oficiāli norāda, ka vārds Austrumvācija turpmāk nav lietojams krievu okupācijas zonas apzīmēšanai, lai pasaulei un pašiem vāciešiem nerastos apziņa, ka īstā Austrumvācija aiz Oderas būtu norakstīta zaudējumos. Jaunu, līdz šim nebijušu izdevumu netrūks arī pašā Bundesrepublikā. Dažus miljonus marku, pēc iepriekšējiem aprēķiniem prasīs arī tāds sīkums kā lidmašīnu būves un aireo dinamikas fakultātes pie Štutgartes un Karlsrūes techniskajām augstskolām. Nelielu tiesu prasīs arī tādi sīkumi, kā tautas gāzu masku izplatīšana, civilās gaisa aizsardzības vadītāju sagatavošana un gaisa aizsardzības bunkuru izbūvēšana. Šai ziņā plāni dažreiz atkal nes zīmogu — „sevišķi slepeni". Par bunkuru būvi vāciešiem neko sajūsmināti nav, un tie, kam šī „veca dziesma jaunās skaņās" jāpropagandē iedzīvotāju vidū, esot diezgan vientuļi cilvēki, kaut miera laikos jaunajos gaisa aizsardzības bunkuros paredzēts iekārtot modernas pazemes garāžas vai vēsas un patīkamas noliktavas. Cik zināms — daži bunkuri, pat atomdroši jau tomēr uzcelti. Viens no tiem ir Minchenes policijas vajadzībām ar īpaši konstruētu 7 metri augstu un atombumbu nesagraujamu torni, kuŗam jāpaceļas pāri un jāizlaiž bunkura iemītnieki virs eventuālajām Minchenes atomiskajām drupām.

Pašas lielākās klapatas vāciešiem tomēr sagādā vēl tas pats vecais, Bonnas parlamentā jau pagājušajā pavasarī ratificētais, Eiropas aizsardzības līgums un ar to saistītā vācu bruņoto spēku atjaunošana.

Nesen Bonnā ar 3/4 balsu vairākumu, pieņēma iesaukšanas likumu nākošajiem vācu karavīriem Eiropas aizsardzības armijas vācu kontingentā. Tikai pēc likuma pieņemšanas nākusi atjēgšanās, ka tik svarīgām lietām vēl vajadzīga Rietumvācijas okupācijas varu augstāko komisāru piekrišana. Cik nojaužams, šī piekrišana netiks arī liegta tikai ar noteikumu, ka iesaukšana sāksies, kad Eiropas aizsardzības līgumu būs ratificējušas visas valstis.

Vāciešiem jāpaciešas arī veco kara ordeņu atjaunošanā un nesāšanā, jo kaut gan vienprātība ir liela, ka ordeņi atkal vajadzīgi, lai vācu karavīri, sastopoties ar citiem Eiropas karavīriem, nejustos kā „plikām krūtīm," taču attiecīgās komisijas nespēj vienoties, vai ordeņi atstājami tādi, kādi tie bijuši piešķiršanas laikā, vai tiem nokalams kāšu krusts. Nav šaubu, ka vecos ordeņus vācieši agrāk vai vēlāk atjaunos un to nēsātāji būs atkal visā pasaulē cienīti, tāpat kā vācu varonības zīmes. Iespējams, ka arī latviešu dzelzskrustniekiem nebūs liegta Dzelzskrusta nēsāšana, un nezin vai arī mums nevajadzētu paciesties ar labi domātajiem ordeņu apmaiņas plāniem.

Sakarā ar vācu iesaukšanas likumu vācu soc. demokratu partijas jaunatnes organizācijas (dažas no tām ir stipri radniecīgas kādreizējiem Latvijas „siseņiem") jau paspējušas nodeklarēt, ka uz šiem gan iesaukšanas likums neattiecoties, un viņi arī to nedomājot pildīt. Protams, iespēja izvairīties no iesaukšanas jau būs — atliks tikai šķērsot Vācu demokratiskās republikas (DDR) robežu, jo turienes Kremļa vīru rokas puiši pasludinājuši savkārt likumu, kuŗš apsola azila tiesības visiem Bundesrepublikas iesaucajamiem vāciešiem. Nelaime tikai tā, ka 20 gadīgajiem pārbēdzējiem paredzētās arī tiesības „brīvprātīgi" iestāties turienes Tautas policijā — vācu sarkanajā armijā. Rietumvācijas karakungiem taču galvas nav sevišķi jālauza par rekrūšu ķeršanu, jo dažu simtu naivo vietā, kas robežu varbūt arī šķērsos, katru mēnesi no austurmiem pārbēg lāba rota Tautas policistu, kuŗi solās būt visai nikni pretkomūnisma cīnītāji.

Rietumvācijas prese un jaunieši iesaucamajos gados ļoti dzīvi diskutē par paredzamo iesaukšanu un dienestu Eiropas armijas vācu kontingentā, kuŗš pēc pēdējā laika ziņām būšot tikai pus miljonu vīru liels. Daudz vairāk vācieši nevarot arī atļauties, jo kā ģimeņu lietu ministrs Virmelings konstatējis — vācieši esot izmirstoša tauta. Dzimstība uz 1000 iedzīvotājiem no 36.6 gadu simteņa maiņā esot kritusies uz 15.7 pagājušajā gadā. Pāragri spriest, vai vācieši pūlēsies ar dzimstības pacelšanu tikpat vareni kā Hitlera laikā, bet tagad, naksnīgās ielās gadās sastapt bariņus jaunu vāciešu, kuŗi skaldot naglainos zābakus, uz ielas bruģa, izmēģina prūšu soli (ne naglainie zābaki, ne šis novecojušais solis jaunajās vienībās nav paredzēts), un viņu rikles mēģina no seniem laikiem pazīstamo un visā pasaulē „iemīlēto" dziesmiņu: „Wir werden weiter marschieren bis alles in Scherben zerfällt. Heute gehört uns Deutschland und morgen die ganze Welt..."

Lai gan šo dziesmiņu jau dažus gadus dzied arī maršējošie vācieši vinpus dzelzs aizkara, rodas aizdomas, ka arī rietumvācieši tā priekšlaicīgi druskās sadauzē dažu vāru un smalku politiskā porcelāna gabalu, kuru viņu pašu politiķi pacietīgi veidojuši visus pēckara gadus. Neoficiāla kara ministrija, tā sauktā „Dienststelle Blank," gan grib vāciešus radināt apieties pat ar smalkajiem Rozentāla porcelāna traukiem, jo piesprāgušī slavenām trauku firmām paraugus armijas vajadzībām: kafijas un tējas tases, piena un kafijas kannas, šķīvjus, sviesta, cukura un siera traukus, kartupeļu, saknu un gaļas blodas, deserta šķīvjus, zivju traukus, sāls, piparu, sinepju, etiķa un citus tikai smalkākai sabiedrībai pazīstamus galda piederumus. No tā redzams, ka vācu karavīri vairs neēdīs putru no aluminija katliņiem, bet vai vadošajiem virsniekiem būs vieglas dienas, pieradināt vecos ģermāņus nedaudzīt traukus un politisko porcelānu, par to varēs spriest vēlāk. Mazliet vēlākam laikam jāatliek arī minējumi par to, kad īsti Francija ratificēs Eiropas aizsardzības līgumu. Ir zīmes, ka tas var notikt nākošajos mēnešos, bet pavasaris kā parasti bez cerībām nes arī vilšanos..

NO GŪSTA ATGRIEŽAS 290 SPĀNIEŠI

Franču Sarkanais Krusts ziņo, ka no Padomju Savienības uz Spāniju atgriežas 290 kara gūstekņi. Šie ir pirmie un laikam arī vienīgie, kuŗi no daudzajiem spāņu divizijas karotājiem pēc 10 smagiem gūsta gadiem ieraudzīs atkal savu dzimteni. Ļoti jāšaubās, vai 10 gadu ilgās ciešanas un psiholoģiskā apstrādāšana būs spējušas salauzt un pārgrozīt lepno spāņu garu. Cerams, ka tie visi atgriezīsies neaplipuši ar sarkano kaiti, un viņu sirdsapziņa tos palikusi tikpat tīra, kā reiz brīvprātīgi piesakoties cīņā pret bolševismu. Bet cik tīra ir „brīvās pasaules" sirdsapziņa par to tūkstošu drošširdīgo spāņu cīnītāju dzīvībām, kas nokļuva komūnistu nagos un par kuŗiem kopš tā laika „vēsture klusē", ir cits jautājums.

Negals ar japāņu zvejniekiem

Nepatikšanas, kas radušās ar japāņu zvejas kuģa iekļūšanu atombumbas iedarbības joslā, negrib rimties. Japāna bija spiesta konfiscēt lielus zivju krājumus, jo bija aizdomas, ka tie varētu būt saindēti ar radioaktīvitāti. ASV speciālisti aizsardzības lietās izbrauca uz Japānu sniegt palīdzību saindētajiem zvejniekiem, bet japāņi tos negribēja pielaist pie cietušajiem. Japānas valdībai jāapspriež iespēja pieprasīt atlīdzību no ASV par nodarītiem kaitējumiem. Arī japāņu zivju ievedumi Ziemeļamerikas kontinentā jāizmeklē ar Geigera aparātiem, lai pārliecinātos, ka zivis nav saindētas.

Japāna apbruņo savu floti

Japānas valdība nolēmusi apbruņot 51 flotes vienības, lai apsargātu japāņu zvejniekus, kuŗus apdraud Padomju Savienības flote. Paredzētās vienības būs „kaujas gatavībā" apmēram 1955. g. aprīļa beigās. Kā redzams, japāņi vairs nepaļaujas tikai uz vārdiem, bet sāk lietot seno līdzekli — varu pret varu.

Poļi ar mugurkaulu

Ka ar poļu nacionālām jūtām nav jokošanās, lieku reizi pierāda komūnistu partijas grūtības Polijā. Kopš pirmā un otrā partijas kongresa (1948. un 1954. g.) poļu komūnistu partija bijusi spiesta izslēgt no sava vidus 275.000 biedru armijas disciplīnas un ētikas kā arī ideoloģijas pārkāpšanas dēļ.

Dr. JĀNIS KAROLS

LATVIETIS

Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)

no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681

Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. P. BĀRDIŅŠ

740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto

no plkst. 5—7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās KE 5628

Dr. SILVIJA UŽĀNS

BĒRNU, IEKŠĶĪGĀS, ĀDAS SLIMĪBĀS

(Slimniekus pagaidām apmeklē mājās)

Tel. GL 2892, Toronto

Dr. GUNDARS DRILLIS

M.D. — L.M.C.C.

780 Main St., East, HAMILTONĀ

DZEMDĪBU PALĪDZĪBA

pieņem no 2—4 un 7—8 un pēc vienošanās, tel. 9-6634

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē

SPECIĀLIĒTS IEKŠĶĪGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)

3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal

Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

Paziņoju ārstiem un dāmām, ka esmu atvērusi savu zviedru masāžas kabinetu ar nosaukumu

MARGRET'S HEALTH SERVICE

152 BLOOR St., WEST., TORONTO, TEL. WA 3-2943

Diplomēta masiere W. M. HASNERS

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(LIETUVIETIS)

Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)

Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

Apkārt zemes lodei

● Melburnas Kvīnklifas skolā mācības negrib ritēt pienācīgā gaitā. Skolēniem ziņkārība liek nepārtraukti skatīties ārā pa logu, jo tikai 30 jardu no skolas kāds vīrs pūlas atrakt pirātu noglabātās bagātības. Pirāti pieminēto vietu apmeklējuši pirms 140 gadiem, un apraktais zelts tiek vērtēts uz 85 milj. dol. Skolas grāmatas un logi apklājas puteklīem, bērnu ziņkāre klīst līdzi gaidītāju pūļa kustībām, un mūžīgais troksnis un kņada aizdzen jebkādu vēlēšanos iedziļināties grāmatu tekstos.

● Krievu filmu darbinieku grupa, kuŗa sakarā ar internacionāliem filmu svētkiem uzturējās Kannās, apmeklējusi arī pazīstamo mākslinieku Pablo Pikaso un nopirkusi vienu viņa gleznu Padomju Savienības valdības vajadzībām. Pikaso, kuŗš, kā zināms, radījis komūnistu emblēmu — „miera balodi", izvadājis krievus pa baznīcu, kuŗu viņš apglezno ar miera un kara motīviem. Pikaso izteicies, ka baznīciņu saukšot par „miera kapellu".

● Slavenais „rētainās sejas" varonis majors Otto Skorcenijs, kuŗš kļuva slavens ar Musolini izglābšanu no sabiedroto gūsta, salaulājies ar baronesi Ilzi Finkenšteini. Laulības notika Eskoriālā. Bijušais SS majors, par kuŗa galvu sabiedrotie izsolīja augstu atlīdzību, tagad ir jau 45 g. vecs. Viņa laulātai draudzenei ir 36 g. Abi jau bijuši iepriekš precējušies. Skorcenijs tagad nodarbojas ar tirdzniecību un savas dienas aizvada pilsoniskā mierā Spānijā.

● Skaistais Dominikas diplomāts Porfirio Rubiroza, kuŗš pirms pāris mēnešiem apprecējās ar slaveno miljonāri Barbaru Hutonu, pēc laimīgā laulībā pavadītām 73 dienām, no viņas aizgājis. Par aiziešanas iemeslu iekārotais diplomāts uzdod sievas nevēlēšanos kustēties ārpus gultas, kur viņa pavadot gandrīz visu dienu, lasot kādu labu grāmatu. Pats jaunlaulātais vīrs turpretim ļoti mīlot sportu un sabiedrību, un tāpēc abi atzinuši, ka neesot viens otram radīti. Tai pašā laikā, kad Rubiroza ieradās savā īpatnējā lidmašīnā (pārbūvēta no bumbveža) Nujorkā no Floridas un atklāja savas laulības dzīves bēdas, viņa kādreizējā draudzene aktrise Zsa Zsa Gabor pasteidzās paziņot, ka esot nodomājusi ar skaisto Rubi lidot uz Parīzi. Šo ziņu arī Rubiroza neatsauca. Pēdējā gan viņam sēlusi nepelnītu neslavu, apgalvojot, ka viņš laulības priekšvakarā sadauzījis tai zilu aci.

Barbarai Hutonai šīs laulības bija piektās, bet Rubijam tikai trešās. Lai izklīdinātu baumas, ko radījušas jaunas mēles, viņš paskaidrojis, ka ne lidmašīnu, ne arī kādas citas mantas viņš nav iegādājies par savas sievas naudu, bet gan pircis par paša līdzekļiem. Vienīgā manta, kas viņam tikusi no laulības ar miljonāri, bijis kāds Barbaras fotografijas zelta ielogs, bet arī to viņš aizsūtījis atpakaļ. Ar savu sievu arī pēc šķiršanās viņš palikšot labos draugos, jo līdzīgās attiecībās viņš esot arī savām iepriekšējām sievām Flor de Oro Trujillo, bij. Dominikas prezidenta meitu, aktrisi Daniellu Darjē un bagātnieci Dorisu Duke.

Kāpēc baidīties bezdarba, ja

WILLIAM BOLLAND

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1130 College St., Toronto, LL 3744

JUMS PIEDĀVĀ BAGĀTĪGĀ IZVĒLĒ:

VEIKALUS,

AUTO REMONTU

DARBNĪCAS, FABRIKAS

un DZĪVOJAMĀS MĀJAS

kur ikviens ar savu ietaupījumu var sev un savai ģimenei nodrošināt darbu un maizi.

Dundas — Bloor

6 istabu mūra māja ar verandu. Cietkoka grīdas, ellas apkure. Iemaksa $2.500

Danforth — Logan

7 istabu māja ar dārzu un garāžas iesp. Cena $11.500. Iemaksa $3.000

Jameson — King

12 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja ar dārzu un garāžas iesp., 2 virtuves, 2 tualetes ist., cietkoka grīdas, ellas apkure. Lielas istabas. Liels dubultmūra pagrabs. Ērta satiksme, laba izīrēšanai. Tuvu plūdmalei. Cena $21.500 (prasīts).

90 jūdžu no Toronto

2 apbūves gabali ar 2 ēkām, kuŗās iekārtoti: auto remontdarbnīca, ēdienveikals un 5 ist. dzīvoklis un benzīna tanks. Visa vajadzīgā iekārta. Labs ienākums. Tīra peļņa 1953. g. — 7.700. Cena $8.400. Iem. $4.500

Pēc tuvākas informācijas

zvanīt LL 3744 dienā un pēc pl. 6 vak., bet no 4—6 un svētdienās LL 7606,

prasot

V. MUKTU

Iegaumējiet, ka mums ir bagātīgā izvēlē dzīvojamās mājas visos pilsētas rajonos par katra kabatai piemērotām cenām

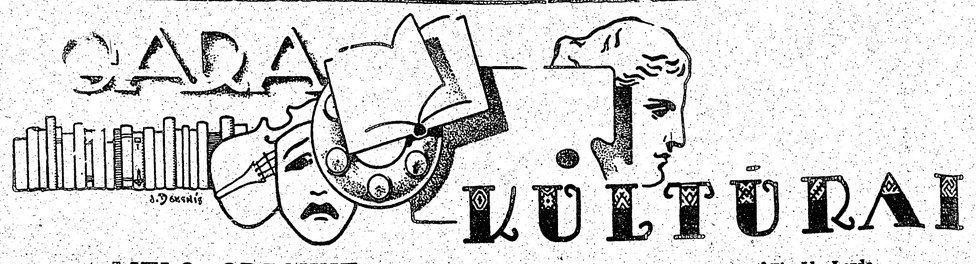

LIELO GRĒCINIEKU IELAS IZRĀDĒ

Montreālas teātŗa viesizrāde Toronto

Kad Mārtiņa Zīverta draugi un cienītāji bija sarīkojuši viņam 50 gadu jubilejas svinības, mūsu iecienītais drāmatiķis savā pateicības runā teica pavisam dīvainus vārdus — viņš solījās visiem „atriebties", sākdams rakstīt tādus darbus, kas viņa cienītājus galīgi samulsinātu. Pagāja labs laiciņš pēc šiem draudiem, un tad nāca zināms, ka Zīverts sarakstījis jaunu lugu — Lielo grēcinieku ielu. Tai tad nu vajadzētu būt pirmajam šo draudu piepildījumam. Ir tiesa, — kā temata, tā uzbūves ziņā Lielo grēcinieku iela stāv savrup no pārējiem Zīverta darbiem, un tanī autors, aizslēpies aiz kulisēm, liekas it kā smejam pats par sevi, par drāmas uzbūves likumiem, par aktieri un teātri vispār, gan arī par skatītājiem. Tverdams ļoti laikmetīgu temu — spiegošanu un pazudušus dokumentus, Zīverts to pārvērš satīrā, traģisko tik cieši pietuvinādams komiskajam, ka vietumis saļodzās visas mūsu uzstverē un atziņas nostabilizējušās normas. Atļaudamies pats sevi apzīmēt par „nejēgu", ko saka aktieris Nupats, mēģinādams iedzilināties kādā Zīventa sarakstītā lugā, un sapīdams šo „lugu lugā" jau pirmajā cēlienā diezgan intriģējošā mezglā, autors tomēr necenšas panākt kādu kāpinājumu vai izšķirīgu darbības risinājumu, bet veido notikumus tālāk pakāpeniskā aplī, bagātīgi tur izkaisīdams īsti zīvertiskus paradoksus, replikas, vietumis arī pasaulsentimentu vai prātulas, tās nomainīdams ar īstu karātavu humoru.

Teiktais rada ļoti bīstamu situāciju kā autoram, tā aktieriem un arī skatītājiem, jo visus lugas panākumus nosaka režisora resp. aktiera māka un varēšana. Un lai nedod Dievs, pie šīs lugas kerties kādam otrās šķiras ansamblim, aktieriem bez drošas technikas un lielas skatuviskas pieredzes!

Bet par Montreālas teātŗa varēšanu, kaut nelāgajos trimdas apstākļos, mums šaubu jau sen vairs nav. Tas pierādījās arī šai izrādē, kuras režiju bija uzņēmusies Irma Graudiņa, pati tēlodama arī noslēpumaino spiedzi Mimozu. Lai cik grūts uzdevums arī būtu, reizē vadīt režiju un spēlēt vienu no galvenajām lomām, tā riskējot pazaudēt distanci starp sevi un savu uzdevumu, Graudiņa ar talantu, šarmu un technikas pārzināšanu savu uzdevumu abās plāksnēs veica teicami. Garajās divspēlēs ar Nupatu — G. Vērenieku, kas tiešām apbrīnojami veiksmīgi „turēja līdzi" savai rutinētajai partnerei, Graudiņa mācēja no diezgan vienmuļā un atkārtojumiem pilnā teksta izvilināt ārā visas iespējamās fineses, tā turēdama skatītājus ik brīdi savā varā, kas pie vismazākās kļūdas vai neveiksmes varētu būt arī gluži pretēji.

Zinot G. Vērenieka komiķa talantu, režisore šādā virzienā bija arī traktējusi Nupata lomu, kaut to varētu, vai...t, uztvert arī citādi. Bet galvenais piepildījās — Vērenieks mūs pārliecināja ar katru kustību, katru vaibstu, dažbrīd sasniegdams jau tik sīkās niansēs izstrādātu spēli, ka par to viņu varētu apskaust katrs vecs aktieris uz lielām skatuvēm. Būtu patiesi žēl, ja viņa talants nokalstu trimdas apstākļu liesajā smiltājā.

Irma Graudiņa vampu Mimozu rādīja izšķērdīgi krāsainā tēlojumā, kas sakāms kā par izvēlēto tērpu, tā par rakstura veidojumu, necenšoties tik daudz parādīt spiedzes intellektu, kā viņas sievišķību, pievilcību un valdzināšanas mākslu. Kā liekas, tā to būs domājis arī Zīverts, likdams Mimozai atzīties, ka viņas bīstamākais ierocis visās gaitās bijis — lūpu zīmulis ... Un skatītāji tam arī nemaldīgi noticēja!

E. Skapsts Tētiņa lomā, diemžēl, nerādīja abu iepriekšējo sniegumu, un ne viņa neizdevušais grimējums, ne spēle nepārliecināja, ka darīšana ar bīstamu spiegu vadoni. Jādomā, ka vainojama būs neiedzīvošanās lomā, jo Skapsts tikai aizstāja „īsto Tētiņu" — E. Mazuti, kas bija saslimis.

Patiesu uzslavu pelna toties dekorātors E. Laiviņš, kurš ar svaigu izdomu un lielu asprātību bija radījis cietuma pagraba noskaņu.

Beigās gribētos atkārtot V. Kalves par teātri teiktos vārdus: „Aktieru un režisoru darbu nevar labot vairs nekas, jo nākošā brīdī tā vairs nav. Tas ir mūs apspīdējis ceļā uz iznīcību, vienmēr tikai kā atvadīdamies. Un tādos gadījumos nav nemaz vietā kritika, tikai pateicība," šī pateicība lai arī pavada Montreālas teātri atpakaļ uz mājām, lai sagaida nākošajā viesizrādē Toronto. **Ingrida Vīksna.**

Mimoza (I. Graudiņa - Klinklāva) un Nupats (G. Vērenieks).

H. Kliģera foto.

Zinaīda Lazda.

LABĀ NAKTS

1.

Nakts nolaižas par visām zemes malām.
Kas glābjams, glābj, kas sedzams, visu sedz.
Pār kalnu galotnēm, pār upju salām.
Nevienu pašu zvaigžņi neiededz.
Es tumšā paslēpjos, kas visur klājas:
Ai nakts, tu pati sevi neapjaud!
Ir tavā tumšā visām sāpēm mājas,
Zem tavām spārniem bēglis slēpies raud.

2.

Jūs nevarat mani ievainot,
Jo nevarat atrast mani.
Bultas tiek šautas, un vāles krīt,
Bet nakts ir plētuši spārnus.
Es esmu zem jumta un drošībā.
Nakts tumšā es atradu māju.
Ne uziet jums to, ne slepus nākt,
Nakts klājusi savus spārnus.

3.

Tavā labā tumšā zāle dīgst,
Tavā tumšā šķeļas graudu klētis,
Kas zem maigas mātes kārtas dus.
Tavā tumšā savus pukstienus
Dzīvais spēks, cik tālu spējis, plētis.
Tavā tumšā augt un dzīvot drīkst.

MAZLIET PAR PASAKĀM

MIRDZA TIMMA — ZELTA ATSLĒDZIŅA. PASAKAS. IZDEVIS JĀNIS ZĀBAKS. ILLUSTRĒJIS ANSIS BĒRZIŅŠ.

Ir apsveicami, ka trimdā izdoto grāmatu serijā blakus romāniem ierindojas arī pa pasaku grāmatai. Bet nav mums daudz vārda meistaru, kas spētu un iedrošinātos ziedoties šim žanram. Jādomā — laikmeta zīme. Mirdza Timma, tātad, ir viena no varonīgajām. Un cik zināms — pasākto gaitu viņa nolēmusi turpināt. Nupat iznākušajam krājumam Zelta atslēdziņa, liekas, būs etapa nozīme M. Timmas pasaku rakstnieces attīstībā: tas liecina par lielāku mākslinieciskuvarēšanu nekā agrākie darbi. Un tā kā Skalbes mums vairs nav, tad ir pamats novēlēt taisni M. Timmai kļūt par latviešu otru pasaku Skalbi, protams, sieviešu pasaulē, kas dažā ziņā ir vēl daudzsološāk.

Pirmā T. grāmata Mirdzas pasakas iznākusi 1944. g., bet tai pašā laikā krājums Pasaku turza palicis Latvijā Ūdra apgāda spiestuvē. 1947. g. parādās Pienenīte trīs dažās. Vairākas pasakas un stāsti nodrukāti trimdas presē. Timma ir rakstījusi arī lugas. Vācijā (Vircburgā) uzvesta Karoga teiksma, bērnu ludziņas Rūķis Sarkansnīpis, Lellu lauma, Ziemassvētki mežā, Žaķīša Ziemassvētki un Kā Mārtiņš brauca precībās. Kanadā — Vairogs un Ziemassvētki mežā.

*

Kalkulāciju un racionālisma laikmetā, kāds ir mūsējais, pasakas nav cieņā. No otras puses — šis pats laikmets ar visu savu racionālismu ir gana pasakains, lai nejustu vajadzību pēc kavēšanās nereālajā brīnumu pasaulē. Kādreiz neticamais šodien jau katram pa tvērienam, apošņājams un aptaustāms, šķietami neiespējamais ikdieniška iespēja. Cilvēks drīkst justies liels, varens.

Diemžēl, cilvēks šodien nejūtas ne liels, ne varens. Viņa brīniškie reālizējumi nomākuši viņu pašu, tiecas pat viņu aizstāt pavisam. Modernā cilvēka radītai pasaulei trūkst dzīvības elpas, apgarotības. Tā nekad tāpēc nelīdzināsies pasakās izburtai pasaulei, kur cilvēka milzu veikumi viņu pašu nevis pazemo, bet taisni cilda, kur pat neorganiski objekti prot sazināties savā starpā un ar cilvēku (piem. pasakā Ķēniņa draugi). Šai pasaulē M. Timma mūs ieved kā laba ceļa zinātāja un ar techniski noapaļota mākslinieka veiksmi.

Tā, protams, būs gaumes lieta, ja teiksu, ka ētiskas pamācīšanas moments pasakās man šķiet mazsvarīgāks par to, kas ir īsti pasakas būtība: radīt cilvēku solidāritāti ar visu esošo, ar dzīvo un nedzīvo. Pat neticamās lietas, kas pasakās mēdz notikt, ir tikai ar sekundāru, pareizāk, palīgnozīmi. Pasakas mākslinieciskais spēks atkarīgs ne no tā, bet, neveikli izsakoties, no pakāpes, no dziļuma, kādā parādīta cilvēka līdzjūtšana, līdzdzīvošana visam, kas ap viņu. Pasakas tālab nebūt nav adresējamas tikai bērniem. Bērni vienīgi tās labāk saprot, jo neatrodas vēl visu kalkulētāja prāta gūstā.

M. Timma Zelta atslēdziņas krājumā ievijusi arī pa motīvam no latviskās gara pasaules. Pēdējā sevišķi izpaužas varenajās krāsainajās A. Bērziņa illustrācijās; stārp citu: varbūt nav ko daudz iebilst, ka 20. gadsimta otrā pusē dzīvojot, mūsu meitenes — vismaz zīmētās — tautas tērpos veiksmīgi tuvojas pin-up klases proporcijām.

M. Timmai ir apziņi izkopta valoda, savs stils. Ar patiesu interesi jāgaida turpmākais: varonīgā rakstniece patlaban sagatavo jaunu pasaku krājumu un plašāku pasaku darbu „Almants". **R. Mūks.**

Jēkabs Vērnieks

LATVIEŠU MEITENES DEJO...

SKATS E. OŠIŅAS-BĒRZIŅAS BALETA STUDIJĀ

Es uzmetu acis mazai skatu kartītei — Latvijas nacionālā opera. Balts nams—Rīgas sirdī, elpojošs un dzīvs. Eju domās gar kanāla malu un apstājos.

Uz celiņa zem lokaniem vītola zariem bariņš meiteņu. Viņas sarunājas, grozās, tad steigšus pārskrien tiltiņam un nozūd Baltā nama ēnā. Aiz baltajām sienām viņas sagaida ilgs, grūts un neatlaidīgs darbs drošu un piedzīvojumu paidagogu vadībā. Tur strādā Harijs Plūcis, Sira Jirgense, Mirdza Grīķe, Erna Ošiņa.

Cik no šīm meitenēm izauga par dejotājām? Baltais nams skatu kartītē klusē. Bet mēs zinām, ka baltajās sienās ir izplaucis viens no latviešu mākslas krāšņākajiem ziediem: latviešu nacionālais balets, kas izkaŗojis sev spožu vārdu arī citu kultūras tautu vērtējumā.

Operas strūklaka pie Baltā nama šalc... Laika ūdeņi plūst tālāk, pāri gadu notikumu straumēm...

Es stāvu Toronto pilsētā Karltona un Džarvis ielu krustojumā. Man līdzās stāv sieviete ar meitenīti pie rokas. Jāgaida zaļais signāls. „Mēs būsim par vēlu, māmiņ!"

Mēs ejam reizē pāri ielai. Pelēks, drūms nams, bet, ieejot iekšā, tas aizmirstas. Galšajā telpā stāv bariņš balti tērptu meiteņu, un viņu vidū smaidošā Nacionālās operas baleta skolas skolotāja Erna Ošiņa - Bērziņa. Laika ūdeņi viņu izskalojuši no Baltā nama un atnesuši šurp.

8 gadus viņa strādājusi operas baleta skolā un sniegusi audzēkņiem savas zināšanas, ko ieguvusi un izkopusi Rīgas operā baletmeistera Sergējeva vadībā, Parīzē pie Preobraženskā, kā arī dejojot un mācoties Romanova trupā Montevideo.

Viņa pārlaiž acis meiteņu grupai, un drīz sākas stunda.

Meitenes dejo: „Viens, divi, viens divi..."

„Cik gulbju jums izpeldēs no šo cālēnu bara?" jautāju skolas vadītājai.

„To grūti tagad zīlēt. Te liela nozīme darbam, izturībai, rakstu ram un Dieva dāvanām. Pēdējais apstāklis ļoti svarīgs. Talants nelauj sevi pievilt un lauž sev ceļu dažādos apstākļos. Tomēr daudzas manas skolnieces ar centīgu darbu aizsteigušās priekšā meitenēm, kam spilgtākas talanta iezīmes." Bet neviens dejotājs neievāks sava darba augļus, paļaujoties tikai uz Dieva doto talanta dzirksti un neizcīnot smago cīņu ar technisko grūtību milzi. Bet neviens dejotājs arī neiekaŗos skatītāja sirdī, ja daba būs bijusi skopa un nepiešķīrusi viņam kaut drusku to noslēpumaino dāvanu, kas dažam gul līdzās jau šūpulī, bet dažs tos atrod tālus, gaŗus atziņu ceļus staigādams," skolotāja ar zinātāju smaidu raugās meitenēs.

„Man gan te gadījušies pašaizliedzīgi palīgi," viņa vēl piebilst. „Tās ir mazāko meiteņu mātes, kas pēc gaŗas darba dienas ziedo laiku, lai pavadītu bērnus uz stundām, jo mazās meitenes vēl nevar mērot gaŗo ceļu. Bet ja vecāki pazīst daiļuma slāpes, tad jau bērni mani nepievils."

— Viens, divi, viens, divi...

Meitenes dejo. Un 22. maijā pēc diviem darba gadiem Toronto, Ernas Ošiņas - Bērziņas baleta studijai būs pirmais atklātais audzēkņu vakars. -a-

Mākslinieku paradīze pie Bodenes ezera

Vācu jaunās mākslas skate

Bodenes ezera apkārtne vienmēr bijusi visu mākslinieku sapnis, jo alpiniskā panorāma un īpatais dienvidu klimats daudziem dod jaunrades spēku un iedvesmi, ko apliecina neskaitāmi tur paveiktie mākslas darbi un pašu mākslinieku atzinīgie vārdi. Arī pašreiz Bodenes ezera klusajos krastos, tālu no lielpilsētu trokšņa un steigas, daudzi radoši mākslinieki nesteigdamies velk pār baltajiem audumiem krāsu švīkas vai apraksta papīra lapas, jo tā ir viņu nepieciešamā iekšējā dziņa, darboties un radīt jaunus darbus. Tā ir klusa sniegšanās pēc skaistuma atziņas, augstākās likumības atziņas dabā un cilvēku attieksmēs. Mākslinieks ir dieviško šifru tulks.

Pagājušā vasarā Šafhauzenas mūzejā varēja skatīt vecu veneciešu gleznas, kas savā vienreizībā neaizsniedzamas. Šogad līdz 28. martam bija atvērta plašā mākslas skate „Jaunā vācu māksla pie Bodenes ezera". Un tieši šī skate apliecina iepriekš teikto, jo tik daudz pazīstamu vācu gleznotāju pēckaŗa gados dzīvo un darbojas šajā gelznainajā vidē. Izstādē vietējo mākslinieku darbi draudzīgi stāv blakus iecelotāju darbiem. Kā visās mākslas nozarēs, tā arī šajā skatē tagad visu virzienu darbi stāv vienkopus bez naida. Arī mākslinieki, šķiet, ar virzieniem apradūši, un vairs nedzird savstarpēju attiecību strīdu.

Vēl redz vairākus impresionistus, to vidū izcelas Kārlis Einharts; viņa ainavas valdzina katru ar savu plašo gaismas izdalījumu. Taču visvairāk redz t.s. modernistus, kas pašreizējā situācijā nav nekas neparasts. Visai interesantas ir ģeometriskās un sirreālistiskās Artura Vittiga kompozicijas, kas tomēr izraisa baismu nojautas. Veiksmīgi abstraktie gleznotāji izrādās Diks un Kurts Bekeri, jo viņu darbi sniedz dziļu abstrāktās mākslas pārdzīvojumu. Vietējais — konstancietis Hanss Breinlingers, kas savā būtībā stāv tuvu vecmeistaram Erikam Hekelim, rāda virtuozas krāsu un tematu kompozicijas. Pats meistars Hekelis sasniedzis 50 gados izjustu krāsu liriskumu. Hekelis pārdzīvojis dziļas iekšējas pārmaiņas, ko rāda viņa piecu gadu desmitu darbs, taču tas neuzrāda nekādus iekšējus lūzumus, bet gan nepārtrauktu attīstību uz augšu.

Skatē redz arī vairākas skulptūras, ievērojamākie ir Bertolda Millera - Oerlinghausena reālistiskie

(Noslēgums 6. lpp.).

JĒKABA VĒRENIEKA skatuves darbības 30 gadi

Gads aiziet pēc gada, cilvēka mūžs aizrit, laiks nekad neapstājas savā gaitā, un šai mūžīgā ritmā cilvēku dažkārt pārsteidz domas par iecerēto un padarīto. Laimīgi ir tie, kam šie aizgājušie gadi kā draugi pulcējas apkārt ap darbu, kas ir bijis dvēseles labāko spēku izauklēts un ar panākumiem veikts. Viens no šiem laimīgiem var būt Jēkabs Vērnieks, kurš Minneapoles pilsētā 3. aprīlī ar M. Zīverta lugu „Lielo grēcinieku iela" atzīmēs savas skatuves darbības 30 gadu jubileju.

J. Vērnieks ir viens no vispusīgākiem latviešu skatuves māksliniekiem. Viņš ir bijis režisors, aktieris, baleta solists un konferansjē vienā personā.

Viņš ir dzimis 1902. gada 25. septembrī, savas skatuves gaitas sācis Liepājā, rež. Streifelda un savu vecāku ierosināts. 20-tos gados, jaunības ideju un drosmes spārnots, kopā ar rež. V. Pūci un citiem, J. Vērnieks organizē un ieliek personiskos līdzekļus pirmajā Liepājas filmu studijā, kas tomēr drīz vien nobankrotē. Viņa debija kā režisoram ir 1922. gadā Liepājas Esperanto biedrībā ar lugu „Pēc pirmā mītiņa". Savas aktiera gaitas viņš īsteni sāk ar 1924. gadu, kad piesaistās Liepājas tautas teātrim, lai 1934. gadā pārietu uz Liepājas Operas un drāmas teātri, kur darbojas līdz pat 1944. gadam. Viņam vistuvākas ir raksturlomas, bet baletā viņš izcēlies ar mimiskām lomām. Vērnieka trešā „mīlestība" ir konferansjē, un savu talantu šai virzienā viņš visspožāk parādījis latviešu frontes teātrī 1943. un 1944. gadā. — Seko trimdas laiks Vācijā, kad J. Vērnieks kopā ar Rīgas un Liepājas baleta solistiem noorganizē „Latvju baletu". Seko intensīvs darbs, izrāde pēc izrādes. Latvju baleta slava aug, līdz pienāk lielais izceļošanas vilnis, kas aiznes J. Vērnieku ar ģimeni 1951. gadā uz ASV Mineapoles pilsētu, kur viņš ar lielu entuziasmu darbojas Latviešu apvienības Minesotā teātŗa kopā kā režisors un aktieris.

Jubilejas izrādei J. Vērnieks izvēlējies Nupata lomu „Lielo grēcinieku ielā".

Var vēl piezīmēt, ka arī J. Vērnieks juniors ir pazīstams aktieris, kas ar atzīstamu veiksmi jau 10 gadus nodevies šai mākslai, un tāpat kā tēvs ar lielām sekmēm tēlo Nupatu „Lielo grēcinieku ielā" Montreālas teātrī. **A. K.**

Pirmā grāmata — ODZES ZEM PAPEŽIEM

17. turpinājums

Rīts bija pirmā svīdumā, kad viņi izgāja uz ceļa, un Augusts Ceplis apdomīgi atvērdams automobiļa durvtiņas, teica:

„Ak, Bērtul, kas vienam izliekas labs un pastāvīgs likums, otram nav pieņemams, un es ar sievu turos uz šīs nedrošās dzīves laipas paļāvīgs un neiebiedēts. „Jā," viņš atzinīgs smaidīja, tu esi labs novērotājs, jo esi pamanījis, mūsu divkošu dzīvi."

Bērtulis Apals vairs neatbildēja, un mašīnā ieslīdēja pelēkās šosejas tālē.

PIEKTĀ NODAĻA

Pirmajās dienās kopš aizbēgšanas no vīra dzīvokļa Lelde Gulbēre bija patvērusies pie Dzirnavu ielas viesnīcnieka Ādama Prūša. Ādams Prūsis viņai bija pazīstams no bērnības, jo abu vecāku sētas kādā Vidzemes vidienes pagastā bija sagājušas kopā vienās robežās. Viesnīcnieks par Leldi bija desmit gadu vecāks, jau agri ienācis Rīgā, un kad Lelde ieradās, lai studētu medicīnu, viņam jau bija sava ienesīga viesnīca ar lepno Parīzes pavardu, un viņš bija bagāts vīrs, kaut gan savas bagātības tukšs un nemierīgs dienas un sacīja:

„Man šis cilvēks nepatīk."

„Nē, nē," pretojās viesnīcniece, viņš ir pavēss un cienīgs, un Lelde dienās būs ģenerāļa kundze."

„Jā, sievietēm viņš patīk," atzina Ādams Prūsis, „sevišķi tādām, kas skata no virsas."

No Leldes laulībām tagad bija pagājis piecpadsmit gadu, un viesnīcnieka pareģojums bija piepildījies: Lelde bija kļuvusi nelaimīga.

Šinī dienā, kad Lelde ar vedējiem steigā bija izvākusi no vīra dzīvokļa savas klavieres, viņa bija jau noīrējusi šaurā šķērsieliņā starp Strēlnieku un Ganu ielu sīku vienas istabas dzīvoklīti. Ieliņā atradās pavisam septiņi nami, tā bija strupa un neglīta ar izbirzušu ietvi, un pāri aiz sakrupušā žoga zaļoja pilsētas sakņu dārziņi un tuvumā klaudzēja un dārdēja Hanzas iela. Leldes dzīvoklis bija stūŗa nama otrā stāvā, un, kaut gan tas rādījās drūms, sapelējis un pamests, viņa to bija paņēmusi. Kad nesēji bija iestūmuši klavieres un saņēmuši asvu algu, viņi aizgāja, un vecās kāpnes nodimdēja zem smagajiem apaviem. Lelde palika istabas vidū viena, durvis bija vaļā, skapis un zvilnis parauti šķērsu, stenderei ieplēsta šķemba un grīdā ievilktas dziļas vagas. Visa istaba bija nemīļiga, zirnekļu tīklu un drazas pieputeņota, ar aizsērējušiem logiem un ar lēverainām un saplosītām tapetēm. Lelde raudāja. Viņa slaucīja asaras gaisīgā mutautā, saliekusies turēja piespiestu pie krūtīm melnu rokas sominu ar dzintara rokturīti un skaļi elsoja. Šinī brīdī no kaimiņu dzīvokļa atskanēja viegla iekāšēšanās, un Lelde izbijās. Viņa ieskrēja priekšnamiņā, aizvēra un aizslēdza durvis un pārstāja raudāt. Pulkstenis rādīja jau divpadsmito stundu. Aiz logiem smagi dunēja Strēlnieku ielas bruģis, brauca važoņi ar piekrautiem vezumiem, zviedza zirgi, un skanēja svilpieni un klaigas. Lelde nometā mēteli, pārģērbās un stājās pie darba, lai iekārtotu savu mājokli. Viņa tīrīja, mazgāja, spodrināja, vēdināja un šķīstīja visus kaktus, salipināja lēverus, nomazgāja logus un ieberza grīdu ar vasku. Pamazām istaba pārvērtās un piepildījās. Lelde logus aiztina ar kupliem aizkariem, zvilnī iemeta raibu spilvenu, pie spoguļa nolika rožaina pūdera kārbu ar lūpu zīmuli, mazajā grāmatu plauktiņā novietoja Friča Bārdas dzejoļu sējumiņu un Jauno Derību un virs klavierēm pie sienas pakarināja kādu gleznu ar tumšu un bezdibenīgu aizu, no kuŗas augšup pret debesi slējās divas cilvēka rokas. Visi Leldes pazīstamie un draugi arvienu apgalvoja, ka glezna esot atbaidīga, bet Lelde ietiepīgi pretojās, jo to esot gleznojis kāds jauns un nepazīts mākslinieks, kuŗš nesen nomiris. Tā dažas savas pierastās un iemīlētās lietas Lelde bija paņēmusi līdzi jaunajā dzīvē un turējās pie tām.

Pievakarē dzīvoklis bija iztīrīts, un mazgājamā istabā jau skalojās vannā karsts ūdens. Lelde iegāja nomazgāties. Viņas slaidais un vingrais ķermenis labpatikā ieslīdēja karstajā peldē, un, ieslīkusi dziļāk, viņa atlieca rokas aiz pakauša un tīksmē sajuta atmaigstam locekļus. Tā viņa atdusējās, spīdinādama tumšās un liesmainās acis un zibsnīdama baltos un pērļainos zobus. Nomazgājusies Lelde izkāpa no vannas uz dēlīšu paklāja, ietinās platajā un mīkstajā palagā, iebāza kājas sarkanajās mājas kurpēs un, atlaidusi brīnišķīgos melnos matus, tos pārsukāja un sasprauda ar cirtu knieblītēm. Tad viņa uzvilka melno tērpu ar izšūtajiem dzeltenajiem pūķiem un izgāja no vannas istabas. Viņa tecēja uz virtuvi, paņēma paplāti ar sviestmaizēm un kafiju un iegāja dzīvojamajā telpā. Bijā jau krēsla. Lelde ietupās zvilnī un paņēma sviestmaizi, bet tūliņ nolika atpakaļ, jo pēkšņi sajuta savas vientulīgās istabas briesmīgo un skumjo klusumu, kas bija negantāks par piedzērušā vīra šļupstiem un ķīviņiem. Lelde savā mūžā nekad nebija mīlējusi vientulību un tagad sajutās kā kuģa braucējs, izmests tukšā krastā. Ārs bija sakrēslojis, un spīdēja ielas ugunis. Nams bija kluss. Un šinī stinguma brīdī Lelde satrūkās pēkšņi vēl vairāk, jo pie durvīm atskanēja sparīga klauvēšana. Vai vīrs būtu sadzinis viņas pēdas? Viņa uzmanīga ietaustījās priekšiņā, iešķīla uguni un paskatījusies pa senlaicīgo izlūku lodziņu atvieglota uzelpoja, pie durvīm stāvēja kāda sieviete. Stāvētāja bija Emma Prūse, viesnīcnieka sieva. Atvieglota un priecīga, Lelde ielaida viesnīcnieci.

„Vai tu slēpies un baidies no sava laulātā drauga?" viņu izsmēja žirgtā Ādama Prūša sieva, un pastūmusi Leldi sāņš, viņa apskatījās visapkārt un teica:

„Jā, te ir tīrīts,ož kā veļas mazgātavā. Dod man kafiju, Lelde, pat vakarā tveice ir briesmīga."

Apsēdusies uz zviļņa, viesnīcniece apkopa savu seju, vicināja pūdera slotiņu un ieberza lūpas un pēc tam izvilka no somiņas papirosu kārbiņu un aizsmēķēja Kabineti.

„Nes, nes kafiju!"

Lelde tecēja. Emma Prūse noskatījās, kā Leldes slaidās kājas meta dejīgu un priecīgu soli un pati Lelde līgojās kā lokana niedra. Acis piemiegusi, viesnīcniece smēķēja un pārdomāja, ka šī Lelde Gulbēre bija skaista un jauna sieviete un pat daudz jaunāka par viņu pašu un ja vien Ādams Prūsis gribētu un iekārotu šo Leldi, viss varētu notikt...

Bet tūliņ viesnīcniece atzina, ka viņas aizdomas bija aplamas, jo Ādams mīlēja vienīgi savu viesnīcu, mantu, naudu un jautru dzīrošanu. Un tamdēļ arī Emma Prūse pieņēma Leldi, jo aiz viņas neglūnēja un nedraudēja nekāda nejaušība un mānīga viltība. Un kā vislabākajā teātrī viesnīcniece labpatikā izbēdājās un izšausminājās Jāņa Gulbēra sievas piedzīvojumos un neveiksmēs, jo tās neko nemaksāja, Leldei pietika ar lētu labvēlību un viņa nekad nekāroja ieskatīties Emmas Prūses cilvēciskajā būtnē. Leldei, kā turīga zemnieka meitai patika bagātības spīdeklis un, dauzīta un mētāta pašas dzīvē, viņa it kā atpūtās draudzīgās viesnīcas pārticībā, un pat Arne Ceple viņai to nespēja sniegt, ko deva šī bagāto pilsoņu māja.

(Turpinājums sekos)

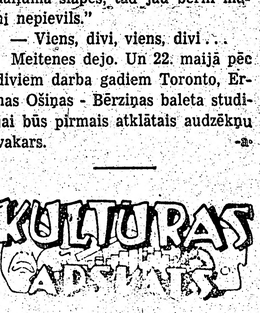

Prof. E. Blese, būdams mācības spēks Maincas universitātē (Vācijā) un Austrumu valodu nodaļas dekāns Tulku institūtā Germersheimā pie Reinas, turpina arī zinātniskus pētījumus, kas iespiesti vācu un beļģu zinātniskos žurnālos. Heidelbergas universitātes žurn. Beitraege zur Namenforschung ievietots no prof. E. Bleses rakstu serijas Gedanken zu russischen und baltischen Fluss- un Ortsnamen III Gžata, IV Bologoje (1953), V Solotča und Salaca (1954) un Luvēnas universitātes (Beļģijā) lingvistikas biļetenā Orbis apcerējums Die lettische Valkasseele im Spiegel der lettischen Sprache (1953).

*

Almas Skudras - Kārkliņas dziesmu un ārija vakars notika Hamiltonā 28. martā, konservātorijas zālē. Pie klavierēm bija Anna Medne. Programmā dzirdējām J. Vītola, A. Kalniņa dziesmas, kā arī ārijas no operām. Priekšzīmīgajam pēkšņi nesumam apm. 100 klausītāju lielā auditorija sekoja ar lielu uzmanību. Koncerta beigās soliste saņēma bagātīgas ziedu veltes.

*

No 6.—9. aprīlim š. g. Minsterē — Vācijā notiks internacionāls anatomu kongress, kas būs plašākais šajā nozarē.

*

Aklo kalendāra izgudrotāja, Dr Erika Vegeli fon Bēma atskatījās uz 80 dzīves gadiem. Pirms 26 gadiem viņa izgudroja pirmo noplēšamo kalendāru neredzīgajiem, ko viņa vairākus gadus simtiem izdalīja neredzīgajiem bez maksas. Tagad kalendāru izdod neredzīgo studiju institūts Mārburgā.

*

No 31. augusta līdz 14. septembrim Minchenē notiks internacionāla mūzikas sacensība, ko rīko 6 Rietumvācijas raidītāji, kā 3. internacionālo sacensību. Pirmoreiz šajā sacensībā var piedalīties arī dziedātāji.

*

Vīnes publika sarīkoja vētraiņus aplausus diriģentam Dr. Kārlim Boemam, kad viņš pirmoreiz pēc iecelšanas par Vīnes valsts operas direktoru diriģēja Richarda Štrausa „Elektru". Stāvvietu apmeklētāji bija savākuši 1071 parakstu, jo bija sajūsmināti par viņa iecelšanu šajā atbildīgajā amatā. Pateicības uzrunā diriģents solījās darīt visu iespējamo, lai Vīnes operai sagādātu agrāko pasaules slavu.

...ība 3. aprīlī

...nes lodei

...vīnklifas skolā ...ritēt pienācīgā ziņkārība liek ...es ārā pa logu, ...no skolas kāds ...pirātu noglaba- ...irāti pieminēto ...pirms 140 ga- ...zelts tiek vēr- ...ol. Skolas grā- ...ājas putekļiem, ...līdzi gaidītāju ...mūžīgais trok- ...zen jebkādu vē- ...s grāmatu tek-

...darbinieku gru- ...ar internacionā- ...uzturējās Kan- ...arī pazīstamo ...Pikaso un no- ...gleznu Padom- ...bas vajadzībām. ...zināms, radījis ...u — „miera ba- ...ievus pa bazni- ...oglezno ar mie- ...m. Pikaso izteī- ...u saukšot par

...ainās sejas" va- ...Skorcenijs, kurš ...Musolini izglāb- ...gūsta, salaulā- ...lzi Finkenšteini. ...korialā. Bijušais ...ra galvu sabied- ...tu atlīdzību, ta- ...recs. Viņa laulā- ...6 g. Abi jau bi- ...ējušies. Skorce- ...jas ar tirdzniecī- ...s aizvada pilso- ...ā.

...inikas diplomāts ...kurš pirms pā- ...ecējās ar slaveno ...Hutonu, pēc lai- ...ītām 73 dienām, ...Par aiziešanas ...diplomāts uzdod ...kustēties ārpus ...pavadot gandrīz ...ādu labu gramā- ...tais vīrs turpre- ...rtu un sabiedrī- ...zinuši, ka neesot ...Tai pašā laikā, ...dās savā īpatnējā ...ēta no bumbve- ...loridas un atklā- ...zīves bēdas, viņa ...ene aktrise Zsa ...dzās paziņot, ka ...ar skaisto Rubi ...o ziņu arī Rubi- ...ēdējā gan viņam ...neslavu, apgalvo- ...bas priekšvakarā ...aci.

...ai šīs laulības bi- ...ubijam tikai tre- ...u baumas, ko ra- ...les, viņš paskaid- ...ašinu, ne arī kā- ...viņš nav iegādā- ...evas naudu, bet ...paša līdzekļiem. ...s viņam tikusi no ...onāri, bijis kāds ...ijas zelta ielogs, ...aizsūtījis atpakaļ. ...arī pēc šķiršanās ...os draugos, jo lī- ...viņš esot arī sa- ...n sievām Flor de ...Dominikas pre- ...aktrisi Daniellu ...eci Dorisu Duke.

...es bezdarba, ja

BOLLAND
...E & BUSINESS
...OKER
...Toronto. LL 3744
...VĀ BAGĀTĪGĀ
...ĒLĒ:
...ALUS,
...EMONTU
...S, FABRIKAS
...MĀS MĀJAS
...avu ietaupījumu
...i ģimenei nodro
...u un maizi.

... — Bloor
māja ar veran- ...grīdas, ellas ap- ...nāksa $2.500

... — Logan
ar dārzu un ga- ...ena $11.500. Ie- ...a $3.000

... — King
...viška dubultķie- ...ārzu un garāžas ...es, 2 tualetes ist., ...s, ellas apkure. Liels dubult- ...Ērta satiksme, ...i. Tuvu plūdma- ...21.500 (prasīts).

... no Toronto
...bali ar 2 ēkām, ...ti: auto remont- ...nveikals un 5 ist. ...enzīna tanks. Vi- ...iekārta. Labs ie- ...peļņa 1953. g. — ...8.400. Iem. $4.500

...s informācijas
...3744 dienā un ...k., bet no 4—6 ...enās LL 7606.
...s so ī
...UKTU
...a mums ir bagātīgā ...ās mājas visos pil- ...par katra kabatai ...otām cenām

ALBERTAM RAIDONIM 40 GADU

Pazīstamais Latgales sabiedriskais darbinieks, žurnālists un redaktors Alberts Raidonis kļuvis četrdesmitgadnieks, reizē atzīmējot arī 20 gadu preses darbā.

A. Raidonis darbojies kā līdzstrādnieks un redaktors vairākos izdevumos trimdā un dzimtenē, un kara gaitās izdevis žurnālu „Staburags".

A. Raidonis pazīstams arī kā ievērojams bibliofils. Viņam palielā vērtīgu izdevumu krātuve palika dzimtenē, arī trimdā ir sakrāti gandrīz visi preses izdevumi.

Jubilārs dzimis 1914. g. 20. martā Ludzas apriņķī. Pašreiz dzīvo Ķīkāgā un studē politiku North Western universitātē. Nodarbojas ar žurnālistiku un rosīgi piedalās sabiedriskā dzīvē. Ir korporācijas Lacuania loceklis.

Jubilāru sumināt bija ieradies krietni liels draugu pulciņš no žurnālistu, mākslinieku un līdzgaitnieku aprindām. No latviešu raidītāja sveicienus nodeva ar balvu K. Dzirkalis. Vēl jubilāru sveica A. Ozoliņa, O. Krolls, J. Šķirmants un citi.

Jānis Širmanis rakstnieks un paidagogs

4. aprīlī apstājas mazliet savā darba steigā: — Jau pussimts gadu dzīves ceļš staigāts — un mēs ejam viņu apsveikt, šo jauko cilvēku, paidagogu un jaunatnes rakstnieku, kam izjustu pateicību parādā mūsu jaunā paaudze, šīs paaudzes vecāki un, es vēlētos sacīt, — katrs, kam rūp mūsu jaunatnes latviskā audzināšana.

Ja tagadējos laikos, kad mūsu jaunie laudis tā sakot krīt nevis uz latvisko, bet gan citās valodās sarakstīto literatūru (tādi bažīgi norādījumi nāk no visām pasaules malām, kur vien latviešu laudis aizklīduši), ir jaunatne, kas, izlasījusi Jāņa Širmaņa trimdā sarakstīto grāmatu „Kriksis trimdā", saka: „Paldies par šo jauko grāmatu! Tā gan bija ļoti interesanta," tad es redzu, ka pateicība nākas šīs grāmatas autoram. Bet tā ir ne tikai interesanta vien, arī derīga. Un laba. Ne jau velti šī grāmata ir arī godalgota.

Jau brīvajā Latvijā godalgotas arī viņa grāmatas „Vilki" un „Pīkstīte". Bez tam, ja mēs zinām, ka „Dadžu Juris" piedzīvojis 4 izdevumus un ka latviešu skauts trimdā, izlasījis šo grāmatu, saka: „Nu tā ir gan jauka grāmata," tad mēs tiešām varam visi kopsoli uzmeklēt J. Širmani, viņu apsveikt un novēlēt saulainas dienas, par kurām viņš tā priecājas, un dievpalīgu turpmākajam darbam.

Širmaņa spalvai pieder ne tikai minētie darbi, bet vēl daudz citu, arī apm. desmit raidlugas, kas uzvestas Latvijas radiofonā, un kopā ar K. Dukuru matēmatikas grāmatas „Skaitļu pasaule" visām pamatskolas klasēm.

J. Širmanis ir bāra bērns no Burtnieku ezera apkārtnes. Izbaudījis gana, mazpuiša un laukstrādnieka darba grūtības, bet trimdā — Vācijā bijis arī fabrikas krāsnkuris, skārda spodrinātājs, sētnieks, grāmatsējējs, noliktavas sargs u. t. t.

Dzirdot mūsu cien. jubilāra dzīves stāstu, mani sevišķi aizkustina tas moments, kad tas lauksaimnieks, pie kura viņš strādājis un maizi sev pelnījis, rudenim pienākot un nojaušot, ka Jānis vēl vēlas skolā iet (nebija pabeidzis pilnu pamatskolas kursu), uzsit viņam uz pleca un saka:

„Tu man labi kalpoji, nu pienākusi mana kārta pakalpot tev!" tad — par pusgada kalpojumu izmaksā gada algu un piedevām vēl uzturu visai ziemai, lai puisis varētu iet skolā.

Nebūtu tas darīts, kas zina, vai J. Širmanis būtu kļuvis par to, par ko viņš kļuva, nobeidzot Rīgas skolotāju institūtu, par skolotāju, un sekojot šī institūta direktora Luža Bērziņa aicinājumam piedalīties ar saviem rakstiem viņa vadītā „Cīrulītī", arī par teicamu jaunatnes rakstnieku.

Mēs priecājamies, ka J. Širmanim tagad ir atkal iespēja nodoties rakstniecības darbam un paliekam tai patīkamajā cerībā, ka drīz sagaidīsim atkal citu viņa darbu, ne mazāk vērtīgu, kā jau piemin. „Kriksis trimdā". J. Širmanis ir stipras gribas cilvēks un, ja viņš ir ko iegribējis, tad viņš neatlaidīgi arī darbojas, lai to sasniegtu. Tāpēc ir vēl otrs vēlējums, lai šie stipras gribas avoti neizsīktu! —

A-ms.

Mākslinieku paradīze...

(Pārnesums no 5. lpp.)

Furtvenglera un Obussjē (Obussier) portreti un viņa pilnīgi abstraktā „Sagaidīšana", ko viņš tikko pabeidzis.

Visumā skate sniedz daudz interesanta un neredzēta, kas pēdējā laikā radīts kultūrālajā Bodenes ezera apkārtnē. Krāsu gaišums un mirāža, ko uzrāda vairums tās darbu, rada siltu un patīkamu noskaņojumu, kas kopā ar siltajiem saules stariem rāda Vācijas jauno dabas un mākslas pavasari.

A. Spoģis.

APLAUPĪTS LATVIETIS

Pēdējā laikā Toronto un Hamiltonā maskoti laupītāji aplaupa bankas un gājējus. Tā piektdienas vakarā, 26. martā, diviem laupītājiem par upuri kritis latvietis Vilis Rudzītis no Hamiltonas, 147 Grant Str.

Vilis Rudzītis brauc par šoferi uz Jolly Out autobusu līnijas. Piektdienas vakarā apm. pl. 10.30 viņš ar savu autobusu aizbraucis līdz līnijas galam. Kad tuvumā nav bijis neviena cilvēka, autobusā iekāpuši divi vīrieši, viens ar pistoli rokā un maskā, bet otrs bez maskas, un pieprasījuši V. Rudzītim atdot visu viņa naudu. Tie arī paņēmuši visu mainas naudu $75. 00 un viņa privāto naudu, pārmeklējot kabatas, pārtikas lādīti un naudas somu.

Pēc tam laupītāji veikli atstājuši busu un aizbraukuši vieglajā mašīnā, kuras numuru V. Rudzītis ievērojis, bet vēlāk izrādījies, ka šī mašīna ir Hamiltonā nozagta. Līdz šim vēl policijai nav izdevies vainīgos notvert, lai gan tūlīt pēc notikuma V. Rudzītis izsaucis policiju un inspektorū. Pēc valodas spriežot laupītāji bijuši kanadieši.

J. G.

Ar cirvi, kapli un vinčestri urāna „medībās"

Izrakteņu bagātības Kanadas džungļos vilina arī latviešus

Kopš 2. pasaules kara, kad cilvēce pārkāpa atomlaikmeta slieksni, nepārtraukti turpinās atomenerģijas izmantošanas iespēju pētīšana kara ieroču un civilās rūpniecības vajadzībām.

Kad 1945. g. vasarā jauno laikmetu iezvanīja atombumbu eksplozijas, kas sagrāva Nagasaki un Hirošimas pilsētas Japānā, kur nogalināja un sakropļoja tūkstošiem nevainīgu cilvēku, visā pasaulē sākās urāna meklēšanas drudzis, jo šis metalls, ko daba noslēpusi zemes klēpī, nepieciešams atomenerģijas ražošanas procesā.

Arī Kanada, kas gan nevienuatombumbu nav pagatavojusi, iekļaujoties atomlaikmeta drudžainajā steigā, gaida brīdi, kad atomenerģiju sāks izmantot rūpniecībā, kad arī pieprasījumi pēc urāna gan pašu, gan citu vajadzībām būs milzīgi. Tāpēc jau laikus Kanadas valdība sākusi pētīt savas zemes bagātības, lai noskaidrotu vai valsts plašajā territorijā nav atrodama šī nākotnes sapņa īstenotāja — urāna rūda.. Jau vairākus gadus tūkstoši cilvēku Kanadā pārstaigā zemes kalnājus, prērijas un mežus līdz pat tālajiem polārapgabaliem, meklējot ne ar ko citu neaizstājamo jaunā laikmeta rūsgano zeltu. Šajās urāna „medībās" pēdējā laikā labus panākumus guvuši arī latvieši.

Mūsu plaši pazīstamais maratona meistars, un vairākkārtējais rekordists Kārlis Blūmbergs ir viens no pirmajiem un arī veiksmīgākajiem izrakteņu mednieķiem Kanadā no latviešu vidus, un šodien ir jau vairāku tūkstošu akru lielu zemes gabalu īpašnieks, kur apslēptas gul vēl īsti pat neapjaužamas vērtības. Savas urāna atradenes pie Terēzes ezera K. Blūmbergs nodevis jau kādai sabiedrībai novērtēšanai un cer tās pārdot visļuvākā laikā.

Nebūtu nekāds brīnums, ja mūsu veiksmīgais maratonists tagad sava mūža pašā labākā laikā patiesi būtu veicis pavisam apbrīnojamu distanci, raudams finiša lentu kā pirmais latviešu miljonārs Kanadā! Ka tie nav tikai tukši vārdi, pierāda Blumberga veikumi tālajos sniega laukos, kur viņš paspējis nospraust jau 9 „klaimus", (9 reiz 40 akru lielu zemes gabalu), bet kopā ar 2 citiem biedriem vēl 8000 akrus. Atkarā no urāna procentuālās vērtības, katra „klaima" cena svārstās no 200 — 50.000 dolariem, — un tie jau ir skaitļi, kas reibina...

VIENĪGAIS SATIKSMES LĪDZEKLIS — LIDMAŠĪNA

Aprunājoties tuvāk ar nākošo miljonāru, izrādās, ka doma par atradeņu meklēšanu viņam radusies jau 1948. gadā, strādājot pie Hydro. Tā arī novembrī K. Blumbergs kopā ar Kārli Zambergu un Valdemāru Simanovski devušies „uz savu roku" uz Ontario ziemeļiem, vairāk nekā 900 jūdzes no Toronto, ziemeļrietumu virzienā no Sadberijas, kur sākuši savus meklējumus. Bet nezinātājam grūti iedomāties, cik daudz vajag uzņēmības, kādas grūtības jāpārcieš un cik lielai jābūt drosmei, lai dotos uz šādu Dieva „tikko radītu," nevienam nepiederošu zemi...

„Nokļūt līdz tām vietām, kur varētu sākt izrakteņu meklēšanu, nevar nedz ar ērtu autobusu, ne ātrvilcienu," stāsta K. Blūmbergs, „bet vienīgais satiksmes līdzeklis ir lidmašīna. Saprotams, tas prasa arī diezgan lielus izdevumus, jo līdzi jāved viss proviants, ieroči, teltis. Lidmašīna „jāpasūtina" arī atceļam, nosakot laiku, cik ilgi grib palikt izvēlētajā apvidū, bet arī tad bieži jānogaida izdevīgi laika apstākļi, jo sniega vētrās un apmākušajās dienās piloti ceļā nedodas. Esmu šai mežu, ezeru un klinšu vientulībā pavadījis nepārtraukti turpat 2 mēnešus, bet tad arī mūsu sabiedrībai līdz bija veselas lidmašīnas krava ar proviantu. Stājoties kādas sabiedrības dienestā, tā parasti maksā dienas algu līdz 25 dolariem, dodot brīvu uzturu un „dzīvokli", kas labākā gadījumā ir kāda mednieku uzcelta būda, bet parasti gan telts ar guļamo maisu.

K. Blumbergs nosprauž „klaimu".

AR KARTĒM UN KOMPASIEM MEŽĀ

Tā kā vasarā ezerainajos ziemeļu apgabalos valda grūti apkarojami odu, sīku insektu miljoni, izrakteņu meklētāji labprātāk dodas darbā ziemā, kaut arī cīņa ar milzīgajām sniega kupenām nav vieglā. Dodoties mežā, kas līdzinās pilnīgiem džungļiem, kur vētrās nolauztie koki veido milzīgus labirintus, jāņem līdz vismaz 2 kompasi, jo bieži gadās, ka viens samaitājas, un tad tikai laime var izglābt no drošas nāves. Ir zināmi daudzi gadījumi, kad nomaldījušies mednieki vai izrakteņu meklētāji nekad vairs vakarā nav sasnieguši nometni... Citādi darbs dienā risinās ar cirvi un kapli, mēģinot atkalt akmeņu un klinšu bluķu paraugus, kurus pārbauda sabiedrības inženieri. Tiklīdz paraugi uzrāda vērtīgo metallu saturu, attiecīgos apgabalos nosprauž „klaimus," ar kādu vārdu apzīmē 40 akru lielu kvadrātu. Katram, kuŗš sasniedzis 18 gadu vecumu, izņemis Zemes pētīšanas un izmantošanas departamentā attiecīgu atļauju par 5 dolariem, tiesības doties neizpētītajos apgabalos un nospraust sev 9 „klaimus",par kuŗiem jāmaksā valdībai tikai 5 dol. reģistrēšanas nauda. Privātie metallu mednieki parasti cenšas nospraust savus „klaimus" lielo sabiedrību atradeņu pierobežā, tuvumā īstajai „āderei," no kuŗas bagātības atkarīga arī zemes gabala vērtība. Interesanti atzīmēt, ka par zelta atradnēm sabiedrību interese ir samērā vēsa, kamēr daudz karstāka tā ir par kapara, niķeļa un, pats par sevi saprotams, urāna atradnēm. Tur tad tiek izdarīti pētījumi un urbumi, lai noteiktu tālāko rīcību."

-gr-

LIELĀKIE IENAIDNIEKI — MEŽA KAĶI UN EZERI

„Kad pirmo reiz devos džungļos" stāsta K. Blumbergs, „zinātāji mani brīdināja visvairāk no divām briesmām: avotainajiem ezeriem, kur visbargākā salā slēpjas nodevīgi āliņģi, kas zem sniega segas tikko manāmi ieliekušies un prasījuši ne vienu vien upuri, un no meža kaķiem, kas spēj bīstami sakost un saskrāpēt katru vīru, īpaši ja šaujot ievaino, bet uzreiz nenogalina. Šie plēsonas parasti uzbrūk no kokiem, uzlecot uz skausta, un cīņa tad izvēršas diezgan nopietna. Bīstami ir arī vilki, īpaši niknie pusvilki — suņu un vilku krustojums, bet pavisam nepatīkamas pavasara pusē ir atkusušās lāču alas, kur viegli var iekrist, tā nonākot pinkaiņiem tieši uz pusdienas galda...

K. Zambergs pie dzīvojamās būdas.

Bet viss tas tomēr ir nieks pret interesanto un dēkaino darbu, vilinošajiem panākumiem un interesanto pieredzi, kas atklājas katrā šādā izbraucienā. Daudz tur var mācīties arī no indiāņiem, ko sabeidrības parasti salīgst sev par pavadoņiem, jo indiāņiem ir arī suņi, kas palīdz pārvietoties un aizvizināt proviantu. Tādēļ jau maijā atkal došos ceļā — šoreiz laikam skaidrās urāna medībās, bruņojies ar nepieciešamajiem Geigera aparātiem un citām ierīcēm," nobeidz savu stāstu K. Blūmbergs, un viņa saules un vēju nobrūninātajā sejā pavīd dēku un cīņu prieks. Jācer, ka nepaies pārāk ilgs laiks, kad viņa nospraustie „klaimi" pārvērtīsies čaukstošās dolaru zīmēs.

-gr-

JĀŅA ROZIŅA DZĪVE UN DARBS

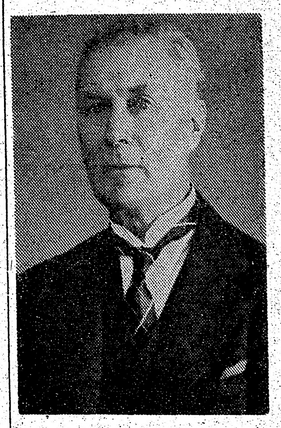

Skolotājs Jānis Roziņš savas mūža gaitas sācis priekš 75 gadiem (1879. g. 21. martā) Lazdonas pagastā lauku sētā. Bērnības dienas iezīmējušās ar zēna lielo zināt un lasīt kāri un interesi par skolu. Un tā arī saprotama viņa mūža darba izvēle — būt pašam par skolotāju. Skolotāja tiesību iegūšanai viņš mācās Kuldīgas skolotāju seminārā un papildinās Pēterpils skolotāju institūtā, kuŗu absolvē 1906. g.

Pēc tālajā svešumā pavadītiem gadiem jaunais skolotājs atgriežas dzimtenē un sparīgi uzsāk darbu Tukuma komerc- un reālskolā, nostrādādams tur līdz 1. pasaules kara sākumam, kad jaunajiem skolotājam uz laiku jākļūst karavīram. Maskavā, Roziņš pievērsas tautsaimniecības studijām, bet, dzimtenē atgriezies, viņš dodas atkal uz Tukumu, kur viņš strādā līdz 1924. gadam.

Pēc tam viņš darbojas dažādās Rīgas pamatskolās, līdztekus studēdams jurisprudenci un sarakstīdams mācību grāmatas. Viņš uzrakstījis arī grāmatu: „Komūnistu teorija un prakse." Ar 1939. gadu — aiziešanu pensijā — noslēdzas Roziņa aktīvā skolotāja darbības posms.

Arī pēc tam Roziņš interesējas par literāriem, tautsaimnieciskiem un politiskiem jautājumiem. Bēgļu gaitās — Vācijā (Saksijā) viņam atkal ir iespēja strādāt skolā. Par jaunu atsāktās iemīļotās profesijas darbu pārtrauc komūnisma draudi Saksijai, un Roziņš meklē apmešanās vietu drošākā Vācijas novadā — Lībekā.

1951. gadā dēls Leons aicina tēvu pie sevis uz Kanadu — Sadberiju, un kopš tā laika Roziņš sadberiešu pulciņā vēl arvien ir rosīgs un garīgi mozs, cerībā uz mūsu dzimtenes atbrīvošanu. Dzimto zemi pazīt un mīlēt viņš māca mūsu jaunajai audzei — Sadberijas latviešu sestdienas skolā.

Atzīmējot Roziņa tēva jubileju, Sadberijas skolotāji, draudzes pārstāvis un DV nodaļa pasniedza aploksnes.

Latvietis brauc ar pirmo Kanadas

APAKŠZEMES DZELZCEĻU TORONTO

Tiešām, mēs esam laimīgi cilvēki! Kas būs pēc 100 gadiem vairs Kanadas pirmais apakšzemes dzelzceļš? Kas tagad vairs ir Yonge vecais tramvajs, kas reizē ar jauno „pazemi" ieiet Kanadas vēsturē? Mēs tiešām līdzi dzīvojam ne vien visam Kanadas progresam un ievadām to vēsturē, bet pārdzīvojam arī visas savas paaudzes notikumiem bagāto un tādā ziņā laimīgo laiku.

Ar šādām pārdomām Toronto latvietis pirmo reizi nokāpj šīs jau diezgan vecās Ontario galvas pilsētas jaunajā pazemē. Svaigās krāsas uzraksts virs ieejas paceltās izkārtnes — „Subway" — rāda, uz kurieni ved ceļš. Pulkstenis rāda tikai dažas minūtes pēc 1.30 pēcpusdienā, kas ir tieši oficiālais laiks, kad Toronto pazemi nodod publikas lietošanai. Dzelzceļa oficiālā atklāšana jau notikusi pirms dažām stundām priekšpusdienā. Varbūt vēl tagad kādā vietā skan glāzes, tosti un aplausi. Tos, protams, neviens nedzird, par to šinī brīdī arī neviens nedomā. Pulciņš jauno pasažieru trauc uz pazemi. Sejas ziņkāras, līksmas, šķiet, tajās iezīmējusies tāda kā lepnība. Mums ir pazemis un mēs esam torontiešī! Dienas gaismu nomaina spuldžu gaišās ugunis. Vēl daži kāpieni uz leju, tad atkal uz augšu, un atkal spīd saule un virs galvas, pāri augsto namu šaurajai spraugai redzama pavasarīgo debešu zilā svītra! Cilvēki jautri ierunājas un iesmejas — viņi caur pazemi izkāpuši tikai otrā ielas pusē. Bet kur tad „īstā" pazeme? Tie dodas atpakaļ un šoreiz to atrod. Jālasa ir uzraksti uz gaiši zaļajām sienām, to taču ir tik daudz un tad maldīties nevar.

Zem Toronto ielām tiešām atvērusies jauna pasaule. Šķiet, to pārvērtis kāds burvis, nevis Kanadas materiāls un darba spēks, ko lepni vēsta visi laikraksti. Laikrakstu stendi un pārdotavas zibina savu raibumu pazemes gaismā, plūst svaigas vēja strāvas, mazliet savādāk skan cilvēku balsis, citādi dun soļi, un varbūt mazliet citādi sit arī cilvēka sirds. Viņš tiešām apbrīno jauno technikas brīnumu. Un tad tas nāk. Dārd pazeme, tumšajā tunelī ieķīlijas elektrisko vadu gaismas zibšņi. Bet tas ir Eiropas materiāls un darba spēks, kas, tanī ielikts, tagad joņo — Anglijā būvētie elektriskā vilciena vagoni un lokomotīves. Tagad lepnums jezīmējas arī jaunkanadieša sejā. Švīkst bremzes, draudzīgi māj dzelzceļnieki, perona malā savilņojas biezā ļaužu siena, kas, vilcienam apstājoties, pēkšņi sadrūp un izjūk pa visiem vagoniem. Pēc dažām sekundēm griezīgi ieskanas dzelzceļnieka svilpe, un jaunais pazemes vilciens joņo tālāk. Mīkstie sēdekļi ir ērti, tie ir jauni un tīri, tāpat kā vagona un tuneļa sienas, caur kuŗām aiztraucas vilciens. Jaunas un tīras ir arī dzelzceļnieku uniformas. Spīd pogas un uzšuves, sejas ir laipnas un priecīgas. Pēc dažu minūšu skrējiena švīkst atkal bremzes, atkal pajoņo garām kāda jauna pazemes piestātne, aizzib uzraksti „Dundas", „College", „Wellesley", „Bloor". Laudis iekāpj un izkāpj. Un tad ir gala piestātne — Eglintona. No Union stacijas vilciens skrējis tieši 18 minūtes, ieskaitot arī stāvēšanas laiku piestātnēs. Rekorda brauciens ir šis 4,6 jūdzes garās distances veikšana 12 minūtēs, zino lielie dienas laikraksti.

No Union stacijas līdz Eglintonai vilciens pietur 12 vietās: Union Station, King, Queen, Dundas, College, Wellesley, Bloor, Rosedale, Summerhil, St. Clair, Devisville un Eglinton. Tātad, caurmērā maksimāli, no vienas piestātnes līdz otrai, vilciens veic braucienu vienā minūtē! Pazemes izbūve Kanadai izmaksājusi pavisam 60 milj. dolaru. Bet cik šis jaunais prieks izmaksās pašam braucējam? Tas maksā tieši tikpat kā brauciens Toronto tramvajā — 3 braucieni 25 centi, vai, samaksājot katru atsevišķu braucienu, — 10 centu. Uz dzelzceļa paturēta tā pati pārsēšanās kārtība kā tramvajos, arī braukšanas biļetes ir līdzīgas. Pie caurlaides pasažieris var nodot tramvaja braukšanas kuponu, vai arī izpirkt vienreizējam braucienam pa 10 centiem metalla birku, gandrīz 10 monetas lielumā, un ar šo birku atvērt virpuļvārtus uz perona. Pārsēšanās braucienam automāts izsniedz pārsēšanās biļeti, kuŗa pie otra automāta turpat jāapzīmogo. Automāts uzsit uz biļetes precīzo laiku. Laiks rāda stundu un minūti, kuŗā biļete apzīmogota. Šo rindiņu rakstītāja pirmā brauciena biļetes numurs bija 36086, dienas datums 1954. g. 30. marts, laiks — 1,32 PM. Arī vēsturiski!

Optimus.

„KURZEMES CIETOKSNIS"...

(Pārnesums no 3. lpp.)

„Līdumnieku" lieta radīja lielu skandālu, kas palīdzēja ap manu kaklu savilkt Gestapo cilpu un tajā ļoti savādu lomu spēlēja arī O. Freivalds. Kāda ir viņa nostāja pret šo SD aģentu organizāciju, to liecina šāds teksts viņa grāmatā „Kurzemes Cietoksnis": „Ar Raituma, agr. nacionālās armijas virsdienesta instruktora izraudzīšanu „Līdumnieku" priekšnieka un sabiedrisko lietu departamenta direktora amatam, vācieši atkal lieku reizi bija kļūdījušies. Raitums nebija un nevarēja būt latviešu lietas nodevējs un akls vācu kalps". (65., 66. lpp.) Jautāt pie šāda konstatējuma varētu sekošo: vai svešas varas okupācijas laikā tās politiskās policijas aģents, kas bijis tādā amatā no pirmā līdz pēdējai dienai — var nebūt okupācijas varas kalps, bet gan latviešu nacionālists? Un ja tā, par kādiem nopelniem šī svešā vara instruktoru būtu iecēlusi SD majora amata pakāpē,

Ar ļoti lielu interesi O. Fr. grāmatā izlasīju arī ziņu, ka agr. J. Andersons, kas pirms tam bija gan zemnieku savienībā, bet ļoti draudzējās arī ar pērkonkrustiešiem, vācu okupācijas laikā kā lauks. ģenerāldirektors esot bijis arī zināmā pretestības kustībā!

Bet vainagu O. Freivalda grāmatai uzliek tas, ko par literāro garnadzību var saukt. Ja kāds pārfrazē vai izmanto otra grāmatu vai citu darbu bez avota uzrādīšanas, tad to sauc par plaģiāciju. Ja kāds gluži vienkārši noraksta otra grāmatas tekstu bez avota uzrādīšanas, tad tā ir literāra zādzība. Ar O. Freivaldu tas ir noticis. 1952. g. novembrī (1953. g. janvārī) iznāca mana grāmata „Laiku atspulgā". O. Freivalda „Kurzemes Cietoksnis" iznācis vairāk kā gadu vēlāk un tās priekšvārdam par sarakstīšanas laiku uzdots 1954. g. janvāris. Salīdzināsim nu O. Fr. un manas grāmatas tekstus. O. Fr. 11. lpp. 17. rindā raksta: „Austrumu frontes ziemeļu grupas virspavēlnieka stābs atradās Siguldas pilī." Mans teksts: „Austrumu frontes ziemeļu grupas virspavēlnieka stābs atradās Siguldas pilī". (154 lpp.) Varu piezīmēt, ka šo lietu tik labi zinu tāmdēļ, ka viens man paķļauts ierēdnis bija Siguldas pils pārvaldnieks. Tālāk O. Fr. teksts: „Pēc neveiksmīgā atentāta Lindemanis kādu laiku bēguļoja, līdz viņu apcietināja un notiesāja. Tāpēc nav jābrīnās, ka krievu ofensīve šai sektorā bija tik sekmīga." Mans teksts: „Pēc revolūcijas sabrukuma ģen. plkv. Lindemanis kādu laiku bēguļoja, bet tad viņu sagūstīja un notiesāja. Tāpēc jau pirms 20. jūlija krievu ofensīve šai sektorā bija tik sekmīga." Šai citātā „norakstītājs" dažus vārdus izlaidis vai grozījis, bet teikumu un domas pamatkonstrukcija palikusi tā pati.

Bet iesim tālāk: 2. nodaļījumā 11. lpp. O. Fr. raksta tā: „Ja 20. jūlija atentāts būtu sekmējies, nav šaubu, ka Lindemanis bez kavēšanās būtu atvēris fronti kapitulācijai... Pāris dienās krievu armijas būtu pārpludinājušas visu Latviju. Visā Latvijā no 22.—25. jūlijam būtu noticis tas, kas 1945. g. no 7.—11. maijam notika Kurzemē, un visi tie, kam 1944. g. rūdenī laimējās atstāt Latviju, būtu krituši bolševiku rokās... Tagad to apstiprina vairākas autentiskas publikācijas. Tā ASV armijas izlūkošanas dienesta darbinieks G. Gevernics savā grāmatā par 20. jūlija atentātu liecina, ka revolūcionāru valsts galva ģen. Beks saņēmis ziņas par atentātu pret Hitleru, piezvanījis visiem armiju grupu komandieriem un pieprasījis beznoteikumu paklausību viņa rīkojumiem. Ziemeļu armiju grupas komandierim ģen. plkv. Lindemanim, Siguldā, viņš parakstījis rīkojumu evakuēt Baltijas telpu un visu karaspēku atvilkt uz Rītprūsiju." Tā ir pamattēze, uz kuŗu O. Fr. dibina savu grāmatu. Mans gadu, resp. 5 gadus (periodikā) agrāk rakstītais teksts ir šāds: „Ja 20 jūlija atentāts būtu sekmējies, nav šaubu, ka Lindemanis būtu tūdaļ atvēris vārtus kapitulācijai.

Divās (O. Fr. — pāris) dienās krievu pulki būtu pārpludinājuši visu Latviju. Tad (šo vārdu Fr. nolaidis) visā Latvijā no 22. līdz apm. 25. jūlijam būtu noticis tas, kas 1945. g. no 7.—11. maijam notika Kurzemē. Izglābšanās vai izbraukšanas iespēju nebūtu bijis praktiski nekādu (šo teikumu, domu negrozot, Fr. mazliet grozījis). Tas nav tikai vienkāršs apstākļu secinājums (šo teikumu Fr. pilnīgi izlaidis). Tagad to apstiprina vairākas autentiskas publikācijas. Tā USA (Fr. — ASV) armijas izlūkošanas dienesta darbinieks G. Gevernics grāmatā (Fr. pieliek klāt savā) par antihitlerisko revolūciju liecina, ka revolucionāru valsts galva ģen. Beks, pēc ziņas saņemšanas par atentātu pret Hitleru, 20. jūlijā piezvanījis visiem armiju grupu komandieriem un pieprasījis beznoteikumu paklausību viņa rīkojumiem. Ziemeļu armiju grupu komandierim (ģen. Lindemanim Siguldā)viņš devis rīkojumu evakuēt Baltijas telpu un karaspēku atvilkt uz Rītprūsiju (L. A. 154. lpp.). Piezīmēt varu, ka Gevernica grāmata manās rokās bija angļu valodā un es to neesmu citējis tieši, bet atstāstījis faktus savā uztverē. Šis tekstu salīdzinājums manā izpratnē liecina par neapšaubāmu literāru zādzību. Tāpat O. Fr. 121. lpp. 2. nod. pilnīgi tieši, bez avota uzrādīšanas, norakstījis manas grāmatas tekstu, pie kam manā tekstā ieviesusies iespieduma kļūda, ko arī O. Fr. tāpat pārrakstījis.

1944. g. pavasarī, kad es biju Kultūras fonda faktiskais vadītājs Latvijā, par līdzīgu gadījumu mēs kādam autoram pēc mazās Domes pārlēmuma anulējām Kr. Barona prēmiju, kas tam bija piespriesta, šādu literāru zādzību iepriekš nepamanot.

Par O. Fr. citām faktu pareizībām raksturīgu liecību ir nodevis bij. Vanagu bataljona karavīrs F. Neimanis, kas dzīvo man kaimiņos. O. Fr. grāmatā rakstīts, ka kapt. Vanags 1944. g. 13 okt., zobus sakodis, Dancigā iesviedis šautenu kaudzē arī savu dzelzs krustu. F. Neimanis apliecina, ka tā nav un nevar būt patiesība, jo kapt. Vanagam dzelzs krusts piešķirts tikai decembrī, kā tad oktobrī viņš to būtu varējis iesviest ieroču kaudzē?

Kurzemes latviešiem kādreiz ir bijis ļoti svarīgs nacionāls dzīvības avots un pēdējo cerību krasts. Tur ir lijušas mūsu labāko dēlu asinis, gan svešas propagandas nevajadzīgā patriotismā uzkurinātas. Maz bija ļaužu, kas toreizējo situāciju izprata pareizi un kam būtu bijusi autoritāte dot tādus norādījumus, kas tautas vitalitātei bija svarīgi un izšķirīgi. Tomēr ar Kurzemi saistās viena no lielākām latviešu tautas traģēdijām un lielākie upuri. Kurzemē katra pēda zemes ir svēta. Tāpēc pie visiem jautājumiem, kas ar to saistās, jāpieiet ar pietāti un goddevību.

HOLANDIEŠU UZSLAVA LATVIEŠU BĒRNIEM

SPECIĀLZIŅOJUMS LATVIJAI AMERIKĀ

Februāra beigās Vācijā ieradās Holandes organizācijas „Bezdzimtenes bērns" valdes locekli: priekšsēža vietnieks māc. T. Matzer van Bloois, sekretārs P. van Ovens un Borgs, kas ir arī laikraksta korespondents. Šie viesi YMCA's nacionālā sekretāra A. Indriksona pavadībā apmeklēja bezdzimtenes bēgļu nometnes, lai iepazītos ar viņu dzīves apstākļiem un iegūtu materiālus līdzekļu vākšanas propagandai. bērnu uzņemšanai vasaras atpūtā Holandē. Apmeklējumu sekmēja vietējo latviešu organizāciju un sabiedrisko darbinieku atbalsts un iepriekšējā sagatavošanās viesu uzņemšanai, kā arī dažu vācu ierēdņu labvēlība.

OMSTEDES

JKS nodaļa Oldenburgā bija iekārtojusi gaumīgu latvisku izstādi, kā arī rūpējusies par viesmīlīgu uzņemšanu. Kopējās vakarinās piedalījās visu latviešu organizāciju un konfesiju pārstāvji. to starpā arī Pasaules YMCA/YWCA un angļu kvēkeru organizāciju pārstāvji. Holandes viesi saņēma latviski darinātu albumu ar nometnes dzīves skatiem. Tā vāku greznoja Latvijas sudraba pieclatnieka izstrādājums.

LIBEKĀ

Mēzenes nometnē bija izstādīti JKS jaunatnes un bērnu grupu darbi, piemēram rokdarbi. bet latviešu mākslinieces — gleznotāja O. Kuncīte un pianiste I. Hesse iepazīstināja viesus ar saviem veikumiem. J. Hesse māca bērniem bez maksas klavieru spēli un gatavo arī jaukus latviskus ādas izstrādājumus. Ievērības cienīgs ir pasākums, ka kopīgiem spēkiem tiek darināti jauni tautas tērpi jaunatnes tautas deju grupai.

AUGUSTDORFĀ

gimnazijas inspektors Ābolinš viesus iepazīstināja ar ģimnazijas iekārtu un informēja par mācību gaitu, pēc kam holandieši tikās ar LCK juridiskās daļas vadītāju Ozoliņu.

BĪLEFELDES — STIGHORSTAS

ciematā viesiem bija apspriede ar māc. A. Abakuku un JKS valdes priekšsēdi, bet Bīlefeldas MSO transporta vīriem JKS nodala brauciena noslēgumā rīkoja vakariņas. Vienības komandiera vietnieks Dzintars viesus iepazīstināja ar vienības novietojumu un darba gaitām, tāpat ar palīdzības darbu, ko veic šie vīri, maksājot labprātīgi regulāras nodevas. Vīru darbs nav viegls, bieži tas sākas agrā rītā un beidzas vēlu vakarā. Visur tomēr var redzēt priecīgas sejas. To ievērojuši arī holandieši, un kāds no viņiem jautāja: „Kādēļ šeit visiem ir līksms izskats?" Atbilde varēja būt tikai viena: „Šos cilvēkus neietekmē nometnes bezmērķīgā dzīve, bet katrs pats sev, kaut gan smagā darbā un ar nevisai lielu atalgojumu, nopelna iztiku un var dzīvot neatkarīgi no pabalstiem un citu palīdzības."

Atvadu runā holandiešu delegācijas vadītājs Bloois izteica atzinību un prieku par apmeklējumā redzēto un solīja darīt visu iespējamo bērnu labā. Viņš arī uzsvēra latviešu bērnu augsto intelliģenci un labo uzvešanos, tā kā no tiem varot mācīties pat holandiešu jaunās atvases. A. Ludriksons katram viesim savukārt pasniedza grāmatu vācu valodā „Latvija Eiropas likteņu kopībā", ar veltījumu un visu klātesošo parakstiem.

Atpūtas apstākļi Holandē ir ļoti labi. Bērni tiek novietoti pa vienam izmeklētās ģimenēs, visvairāk uz laukiem. Ar maz izpēmumiem tos arī bagātīgi apdāvina.

Pēc lielās plūdu katastrofas pagājušajā gadā, kādā sanāksmē Hamburgā Holandes YMCA's pārstāve teica: „Mēs esam pateicīgi Dievam par izglābšanos, bet arī par to, ka Viņš mums šādu pārbaudījumu sūtījis un radījis arī mūsu zemē mūsu pašu laudis par bēgļiem. Līdz ar to mēs mācīsimies labāk izprast bēgļu problēmu citās zemēs." Kaut gan lieli apgabali Zēlandes provincē bija iznīcināti un atradās zem ūdens, ir ielūgums sūtīt tur 30 latviešu bērnus atpūtā, ko, protams, JKS nepieņēma, bet tai vietā gan izteica līdzjūtību un nodeva JKS nodaļu un kopu savākto naudas ziedojumu katastrofā cietušajiem. 1953. g. vasarā ar JKS gādību Holandē bija novietoti atpūtā 122 bērni. Šogad ir padomā šo skaitli dubultot vai pat trīskāršot.

Bērnu uzturēšanās un ceļa izdevumus Holandes territorijā sedz Holandes organizācijas, kamēr Vācijā tos jāsedza JKS. Kaut pastāv cerības, ka daļai mazturīgo bērnu ceļa izdevumus samaksās vācu iestādes, tomēr JKS būs pateicīga par katru ārtavu, ko labvēļi Vācijā un citās zemēs ziedotu šim mērķim, lai visi mazie, kas vien to gribētu, varētu tikt uz šo viesmīlīgo z

SAGATAVOJIET SAVIEM BĒRNIEM LABĀKU NĀKOTNI

Kā Kanadas pavalstniekiem jūsu bērniem ir neaprobežotas iespējas — kļūt par ārstu vai māsu, inženieri vai skolotāju, saimniecisku vai mežsaimniecības darbinieku. Viss ir sasniedzams šai nākotnes zemē.

KĀDĒĻ, MĀMIŅ?

„Kādēļ, māmiņ, sniegs ir balts?... Kas liek vējam pūst?" Tādi neatlaidīgi jautājumi jūs pavada no vienas istabas otrā. „Kas liek lidmašīnai lidot?... Kāpēc uguns ir karsta, māmiņ?" Jums patīk jūsu bērna jautājumi. Tie parāda viņa intelliģenci un interesi. Mēģiniet uz tiem atbildēt vienkārši un saprotami, rēķinoties ar to, ka bērna jautājumi ir sākums visam tam, ko viņš vēlas zināt.

UN KĀDAS IR JŪSU ATBILDES?

Jūsu atbildēm ir jāapmierina viņa lielā zināšanu kāre. Bērns savukārt rādīs pārējiem saviem skolas draugiem un biedriem, ka viņš zina tikpat daudz — vai vairāk kā pārējie viņa vecumā. Jūsu atbilžu veids viņa minamiem jautājumiem bieži būs ierosme nākotnes panākumiem.

Daudzi intelliģenti vecāki šīs problēmas ir atrisinājuši. Ap 4.000.000 mājās zēniem un meitenēm THE BOOK OF KNOWLEDGE ir vecāku draugs — bērnu līdzgaitnieks visai dzīvei.

Nebūdami kompetenti par Kanadas izglītības metodēm, kā arī valodas nezināšanas gadījumos vecāki ieskatās minētā grāmatā, lai varētu sniegt saviem bērniem nepieciešamo zinātnes laukā.

Zināšanas ir panākumu veidotājas, panākumu, ko jūs novēlat saviem bērniem.

TŪKSTOŠIEM VECĀKU IR PIEVĒRSUŠIES THE BOOK OF KNOWLEDGE, KO TIE IR NOVĒROJUŠI KĀ VIŅU BERNIEM INTERESANTU.

Bērns atverot THE BOOK OF KNOWLEDGE, to aplūko ar lielu interesi. Pēc tam tas vairāk ieinteresējas, aizraujas. Viņš lasa lapu pēc lapas. Tur atrod zinātniskus pasaules aprakstus — par dzīvniekiem, putniem, zivīm, puķēm, kokiem — simtiem krāsainu uzņēmumu; vēsturiski apraksti par simtiem dažādu zemju tautu tērpiem, apraksti par zvaigznēm un jūras dziļumiem; apraksti par mākslu un zinātni, dzeju un literātūru. Tā ir viņa līdzgaitniece skolā, kā arī rotaļu laukumos, tāpat lietainās dienās mājās. Arī jaunkanadiešu vecākiem tā ir liels atbalsts, iepazīstoties ar Kanadas dzīvi un apstākļiem. Daudzās illustrācijas tiem palīdz pārvarēt angļu valodas grūtības; apraksti par vīriešiem un sievietēm, kas veidoja Kanadas vēsturi, pavairo viņu zināšanas par Kanadas zemi; informācija par arodiem un profesijām palīdz iedzīvoties Kanādas darba apstākļos.

15.000 BRĪNIŠĶĪGU SKATU

mācīšanos tiešām padara par prieku — jaunkanadiešu bērniem un vecākiem. Pamatota uz ilgu un uzmanīgu bērnu vajadzību studēšanu, aizvien papildināta un piemērota laikmetam. Ar daudzām illustrācijām (daļēji krāsainām), uzrakstīta viegi saprotamā valodā.

THE BOOK OF KNOWLEDGE apvieno iepriecinājumu un mācīšanos. Zēns vai meitene, kas ir šīs grāmatas īpašnieks, **kļūst vadošais savā skolā,** balstoties uz mācīšanās prieku, viņš ir spējīgs veidot sasniegumiem bagātu dzīvi. Vienīgi j ū s varat dot jūsu bērniem šīs iespējas. Tas jums sagādā maģisko atslēgu par pasaules zināšanām.

Lieto skolās un bibliotēkās visā Kanadā

THE BOOK OF KNOWLEDGE

BĒRNU ENCIKLOPĒDIJA **ATBILDES KATRAM BĒRNA UZDOTAM JAUTĀJUMAM**

BEZ MAKSAS JŪSU ZĒNAM VAI MEITENEI

„APRAKSTS PAR KANADAS BRĪVĪBU"

Vāks — krāsains ar Kanadas ģērboņu apzīmējumiem, kamēr grāmatas mugurpusē — arī krāsās — iespiesti nacionālo karogu apzīmējumi Britu imperijā. Saturā pilnīgi illustrēti apraksti par mūsu Brīvības chartu no jaunkanadiešu 40 gadu atceres izdevuma no THE BOOK OF KNOWLEDGE. Šī ir parocīga rokas grāmata, kas apraksta un illustrē Kanadas provinču ģērboņus un emblēmas.

Vai vēlaties dzīvē karjēru ar labu atalgojumu un nākotnes nodrošinājumu? Viss tas jums iespējams, kā THE BOOK OF KONWLEDGE pārstāvim, ko varat uzņemties pilnu vai daļēju darba laiku. Jūsu Eiropas valodu zināšanas mums var būt loti noderīgas, jo mums vajadzīgi attiecīgi materiāli. Rakstiet: THE BOOK OF KNOWLEDGE, Federal Building, Toronto 1, Ont.

Šī skaistā, 20 lapp. grāmatiņa, iespieduma tehnikā, illustrēta krāsās ar valsts un provinču ģērboņiem.

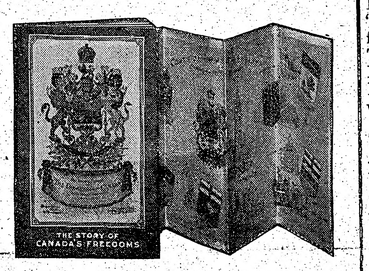

Reprodukcijas krāsās

THE BOOK OF KNOWLEDGE S.W. 13-2-54
Federal Building, Toronto 1, Ontario

Please send me copy of the 20-page Souvenir Booklet: "The Story of Canada's Freedoms", containing pages from the New Canadian 40th Anniversary Edition of THE BOOK OF KNOWLEDGE: also the Special Folder, in colours, showing the Coats- of Arms and Emblems of Canada and her Provinces. Free, and without obligation.

There are.....children in my family, ages.....

Parent's Name .....

Street and Number .....

Town..... County..... Province..... or City

Check here if you own The Book Of Knowledge ☐

FAIRBENKS-MORSE

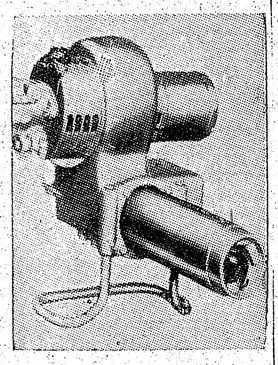

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas apkures (burner)

sākot ar $340.00 uz nomaksu 6%

Gada garantija.

Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu dodu 50 galonu par brīvu.

Iekārtoju un laboju visu veidu ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs.

Kanadas inženieru atbildība

A. LAGUNS

964 Bathurst St., Toronto

Tel. ME 6583

$40.00

tam, kas mani informēs par iespēju dabūt labi atalgotu darbu raktuvēs(miner), uz būvēm vai tuneļiem un, ja es šai darbā saistīšos. Darba vieta nav svarīga — vienalga, kur Kanadā. Esmu ar mieru strādāt virsstundas un svētdienās. Protu arī metināt, bet nav labas prakses. Lūdzu rakstīt steidzami. Ofertes šīs av. kant. ar

385

IZĪRĒJAMAS 3 nemēbelētas istabas precētam pārim. Laba satiksme. 1089 Dixie Rd., Long Branch. Apskatīt pēc plkst. 6 vakarā. (386)

GREENWOOD — GERRARD rajonā izīrējamas otrā stāvā divas glītas istabas, izlietne, gāzes plīts. Ar ērtībām divām līdz trīs personām. GL 0723, Toronto. (401)

IZĪRĒJAMS 2—3 istabu tikko remontēts dzīvoklis ģimenei 2. stāvā vai atsevišķas istabas vieniniekiem -cēm (mēb. vai nemēb.). Zvanīt pēc pl. 5.00 vak. LA 6246.

IZĪRĒJAMAS 2 istabas ar virtuves lietošanu, College — Lansdowne rajonā. Zvanīt ME 8274, Toronto. (399)

IZĪRĒJAMAS 2 lielas nemēbelētas istabas 3. stāvā. Ūdens nolietne un gāze. Zvanīt GL 2155, Toronto, pēc plkst. 6 vak. (398)

IZĪRĒJAMA labi mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu un visām ērtībām precētam pārim vai vieniniekam, St. Clair — Bathurst rajonā. Zvanīt KE 5851, Toronto. (391)

DOVERCOURT — COLLEGE rajonā izīrējama lēta istaba. Zvanīt LL 3773, Toronto. (397)

IZĪRĒJAMA liela gaiša mēbelēta istaba vienai vai divām personām Bloor — Sherbourne rajonā. WA 3-0725, Toronto. (382)

IZĪRĒJAMA viena mēbelēta un viena nemēbelēta istaba. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā, WA 1-0090, Toronto. (389)

HIGH PARK rajonā izīrējama mēbelēta istaba vieniniekam-cei. Parkošanas iespējas, zvanīt pēc plkst. 5 vak. MU 8365, Toronto. (393)

KLUSĀ mājā izīrējamas 2 lielas nemēb. istabas, virtuve (izlietne, plīts, karsts ūdens) un saules telpa, tuvu satiksmei un veikaliem Zvanīt katrā laikā GL 6869, Toronto. (390)

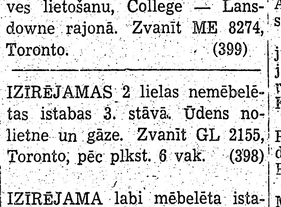

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pārvadājumus katrā laikā

ZVANĪT GL 1403, Toronto

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

Bronksā, Sv. Toma baznīcā 4. aprīlī dievkalpojums pl. 6, vada māc. A. Ozols; pie ērģelēm Rita Pētersone.

Hicksvilē, 4. aprīlī dievkalpojums pl. 11 A. Brieža kunga mājā, 118 Harding Ave. Māc. R. Zariņš. Regulārā svētdienas skola K. Karlovica pārziņā.

Svētdien, 4. aprīlī, plkst. Mūsu Pestītāja baznīcā, **Port Vašingtonā** dievkalpojums ar Sv. vakarēdienu. Prāv. J. Kullītis.

Plkst. 3 p.p. Betlemes baznīcā Māc. R. Zariņš.

Pūpolu svētdienā, 11 aprīlī divi dievkalpojumi, abi ar svēto vakarēdienu: **Bronksā** jau pl. 9,15 rītā un **Bruklinā** plkst. 3 p. p. ar jauniešu iesvēti un dievgaldu, prāv. Kullītis.

Lielajā Piektdienā, 16. aprīlī, pus vakara dievkalpojums ar dievgaldu Betlemes baznīcā. Abi mācītāji.

Lieldienās, 18. aprīlī, paredzēti 4 dievkalpojumi: agri rītā — Bronksā, regulārā laikā Bruklinā un Port Vašingtonā, kā arī Džamaikā.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Archib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis, 331 Argyle St., Port Arthur, Ont.

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Niagārā 4. aprīlī, All Saint zālē, plkst. 2,15 bērniem, plkst. 3 p.p. pieaugušiem dievkalpojums.

Londonā 11. aprīlī, Pūpolu svētdienā, plkst. 4 p.p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums. Turpat, Lielajā piektdienā, 16. aprīlī, plkst. 4 p.p. Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Velandā 18. aprīlī, plkst. 1 p. p., Kvēkeru bazn. Lieldienu sv. dievkalpojums ar dievgaldu.

St. Katarīnēs, 18. aprīlī, plkst. 3 p.p., Kristus bazn. Lieldienu sv. dievkalpojums ar dievgaldu.

Londonā, 25. aprīlī, plkst. 4 p. p. Trīsvienības bazn. dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā, Sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Avenue, South), svētdien, 4. aprīlī, pl. 3.00 p.p. dievkalpojums bērniem, plkst. 4,00 p.p. pieaugušiem..

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto tel.: OL 8171.

4. aprīlī, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā. (māc. A. Lūsis.) Svētdienas skola.

11. aprīlī, Pūpolu svētdienā, pl. 4 p.p. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. (māc. A. Briedis). Svētdienas skola.

15. aprīlī, Zaļā Ceturtdienā, pl. 6 vak. dievkalpojums ar dievgaldu sv. Trīsvienības baznīcā. (māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis).

16. aprīlī, Lielā Piektdienā, plkst. 4 p.p. dievkalpojums ar dievgaldu sv. Jāņa baznīcā. (māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis).

18. aprīlī, 1. Lieldienās, plkst. 5,30 no rīta dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. (māc. A. Lūsis).

18. aprīlī, 1. Lieldienās, plkst. 4 p.p. dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā. (māc. A. Briedis).

Svētdien, 24. aprīlī, no plkst. 2 līdz 8 vakarā draudzes Dāmu komitejas rīkotais Jurģu tirdziņš sv. Trīsvienības baznīcas apakšējā zālē.

Māc. A. Čops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto. Sv. Andreja bazn. Carlton un Jarvis ielu st., tel. WA 4-1563.).

Svētdien, 4. aprīlī, plkst. 4 p.p., dievkalpojums.

Pūpolu svētdienā, 11. aprīlī, pl. 11 dievkalpojums.

Lielā Piektdienā, 16. aprīlī, pl. 4 dievkalpojums ar dievgaldu.

Pirmās Lieldienās, 18. aprīlī, pl. 10,30 dievkalpojums.

Svētdien, 25. aprīlī, pl. 11 dievkalpojums.

Jaunatnes iesvēte notiks 11. jūlijā. Jauniešiem, kas nodomājuši iesvētīties, jāpieteicas pie mācītāja jau tagad.

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tālr.: DE 8394).

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā — Outremont un Blair Ave stūrī):

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. tel. 3-3284.

Kirklandlejkā, svētdien, 4. aprīlī, plkst. 8,45 ev. - lut. baznīcā dievkalpojums.

Virdinijtaunā, svētdienā, 4. aprīlī, plkst. 14 anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 4. aprīlī, plkst. 17 United baznīcā dievkalpojums.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbroke ielu krustojumā.

Svētdien, 4.aprīlī, pl. 2 p.p.

Lielā Piektdienā, 16. aprīlī, pl. 2 p.p. ar dievgaldu.

Dofenā (Dauphin), Pūpolu svētdienā, 11. aprīlī, pl. 12 dienā dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. A. Voitkus (118 Locke St. N., Hamilton, Ont., Tel.: JA-8-2259 Kristus ev. - lut. latviešu draudzē (Pāvila ev. - lut. baznīcā) dievkalpojums svētdien, 4. aprīlī, plkst. 4,30 p.p. Svētdienas skola baznīcā plkst. 3,30 p.p. (stundu pirms dievkalpojuma pieaugušiem). Dāmu komitejas sēde piektdien, 9. aprīlī, plkst. 7.00 vak., mācītāja dzīvoklī, 118 Locke St. N.

Māc. E. Lange, Billings Bridge P. O. Box 66, Ottava, Ont.

Māc. K. Avotiņš (1174 West 13 Ave., Vancouver, B. C.)

Vankuverā, Redeemer baznīcā, 8. avenijas un Prince Edward ielas krustojumā. Lielajā Piektdienā, 16. aprīlī, pl. 3 p.p. dievkalpojums ar sv. dievgaldu.

Lieldienās, 18. aprīlī, pl. 3 p.p. dievkalpojums.

Māc. E. Caune, 10168 - 107 Str., Edmonton, Alta, tel. 41890.

Māc. E. Bērziņš, 5833 - 45 Ave., Red Deer, Alberta. Tel.: 2918. 248 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Edmontonā, 4. aprīlī, plkst. 3 p.p. Pētera baznīcā, 96 Str. un 110 Ave. stūrī Ciešanu laika dievkalpojums.

Vinipegā, 11. aprīlī, plkst. 3 p. p. Immanuela baznīcā, Mc Kenzie un College Ave stūrī, Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu.

Svētdienas skola stundu pirms dievkalpojuma baznīcas zālē.

Red Dīrā, 15. aprīlī, plkst. 7.vakarā Mt. Calvary baznīcā, 55 Str. un 45 Ave. stūrī. Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

18. aprīlī, plkst. 7 vakarā Mt. Calvary baznīcā, 55 Str. un 45 Ave. stūrī, Lieldienu svētku dievkalpojums.

21. aprīlī, plkst. 7,30 vakarā Vakarkanadas ev. - lut. draudzes Jaunatnes pulciņa darbības atklāšanas sarīkojums.

Svētdienas skola katru svētdienu plkst. 10,30 no rīta.

Kalgarijā, 16. aprīlī, plkst. 3 p. p., Mt. Calvary baznīcā, 3 Str. un 4 Ave. W. stūrī, Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Herbertu Plēsuma

KUNGU

no Celles lūdzu paziņot savu adresi svarīgā lietā

N. OZOLIŅAM,

16 Spruceside Ave., Hamilton, Ont.

MEKLĒJU

RADUS UN PAZĪSTAMUS.

Lūdzu rakstīt:

J. ŠEVELS,

101 Williamstown Rd.

Footscray, Vic. Ausiralia

SPORTS

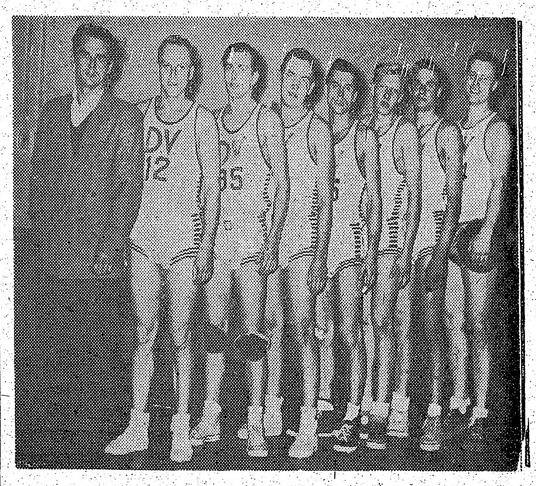

DV TORONTO vieni ba — uzvarētāja.
H. ligera studijas foto A. Saulīte.

ĀRKĀRTĒJS SPORTA KONGRESS KANADĀ

LSAK sasauc 1954. g. 9. maijā ārkārtēju sporta kongresu ar sekojošu darba kārtību:

1. Kongresa amatpersonu vēlēšanas.
2. Darba kārtības pieņemšana.
3. Iepriekšējā kongresa protokola nolasīšana.
4. Valdes ziņojums un tā pieņemšana.
5. Revīzijas komisijas ziņojums un tā pieņemšana.
6. Reģistrācijas maksas noteikšana.
7. Budžets un tā pieņemšana.
8. Dažādi jautājumi.

Kongress notiks Centrālās YMCA's telpās, 40 College Str. Toronto. Sākums plkst. 11.00.

LSAK valde.

BASKETBOLA REZULTĀTI TORONTO

Neierodoties gaidītajiem viesiem Filadelfijas Nameja basketbolistiem, Ontario meistarībā tika izspēlētas 3 spēles. Hamiltonas Sparta sagādāja DV pirmo zaudējumu. Vanagiem tā bija melnākā diena. Hamiltonietis Bulte pārsteidza ar labu spēli kā uzbrukumā, tā aizsardzībā. Tāpat grūti nācās nosegt ātro un kustīgo Žulpu. Sevišķi neveicās Vanagu Miezītim. Sestdienas ātrajā spēlē TLSK viegli pieveica YMCA'u, kas nopietni pretojās tikai pirmajā puslaikā.

Svētdien DV pierādīja, ka nebūt nav ārpus sava ista snieguma un sagādāja klubam viņu pēdējā spēlē vissāpīgāko zaudējumu. Vanagi bija pārāki k: aizsardzībā tā saspēlē un iemetienos, kur sevišķi veiksmīgs bija A. Richters.

Spartai un DV ir 4 uzvaras un 1 zaudējums, pēdējiem stipri labāka grozu attiecība. TLSK ar 2 uzvarām un 4 zaudējumiem tikpat kā nodrošinājis 3. vietu.

YMCA'i vēl atlikušas spēles pret Spartu un DV; tā ir vienīgā iespēja gūt pirmos uzvaras punktus.

SPARTA — DV 57:49

Sparta: Zutis — 6. Bulte — 20, Kuncāns — 2, Treimanis — 6, Žulps — 14, Tērauds — 2, Auzers — 0, Spricenieks — 4, Ansons — 3.

DV: Litaunieks — 10, Kadiķis — 4, Miezītis — 17, A. Richters — 10, Ozoliņš — 3, Bulmanis — 3, Ārgalis — 2.

DV — TLSK 78:36

DV: Litaunieks — 17, Kadiķis — 1, Miezītis — 24, A. Richters — 23, Ozoliņš — 8, Bulmanis — 0, Ārgalis — 5.

TLSK: Simsons — 7, Pērkons — 1, Ploriņš — 18, Skujiņš — 2, Lukovskis — 6, Rozentāls — 0, Brīmanis — 0, Ozoliņš, J . — 2.

TLSK — YMCA 68:33

TLSK: Kazaks — 1, Lukovskis — 7, Skujiņš — 2, Ploriņš — 23, Simsons — 10, Pērkons — 10, Rozentāls — 3, Brīmanis — 12.

YMCA: Bambērs — 19, Bergvalds — 4, Cinovskis — 3, Cirulis — 2, Šķiliņš — 2, Vētra — 2, Zāmuels — 0, Mačiņš — 1.

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

Birojā tel. WA 4-5761 1172 Bay St., TORONTO
Tel. mājās LA 6569

E. BĀLIŅŠ

RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

Tel. 94121 913 Main St., E., Hamiltonā

MĀJAS, VEIKALI, UZŅĒMUMI, FARMAS,

APBŪVES GABALI PĀRDOŠANĀ TORONTO, HAMILTONA UN ĀRPUSE. AIZDEVUMI IEMAKSĀM, OBLIGĀCIJĀM U.C. OBLIGĀCIJU ATJAUNOŠANA. JAUNU OBLIGĀCIJU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA

RIDOUT

REAL ESTATE, LTD., REALTORS

Lielākais nekustamo īpašumu birojs Toronto un visā Kanadā.

Katra māja fotografēta. — Ērta māju apskate un informācija bez laika zaudējumiem. — Izmantojiet Ridout foto reģistrāciju

Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10 vakarā

VISU NEDĒĻU

Sekojiet ik dienas RIDOUTA sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvim

Lieldienas tuvojas . . .

Apsveikuma kartītes	5—15c gab.
Latviski svečturi	$15.00
Greznuma trauciņi kokgriezumā	$4.50—$6.50
Pūra lādītes (ozola)	$11.00

Sudraba izstrādājumi lielā izvēlē
Ādas darbi, audumi, izšuvumi
Visas jaunākās latviešu grāmatas un žurnāli

A. ANDERSONES GRĀMATNĪCA

1037 OSSINGTON AVE, TORONTO
Tel. KE 6460 pēc plkst. 5 vakarā
IZSŪTU ARĪ PA PASTU

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADA

METEOR, MERCURY un LINCOLN

vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED

1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO
Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
GENERAL INSURANCE AGENCY

Automobiļu — mājas pret uguni — slimības un nelaimes gadījumu — zādzību — mēbeļu, kažoku apdrošināšana u. c.
227 Lauder Ave, Toronto. Tel. LA 6569

Latvijas amata meistara
J. KREIĻA
FOTO DARBNĪCA

izdara uzņēmumus iepriekš pieteiktus pa tālruni
PIEŅEM REMONTĀ
FOTO APARĀTUS
FILMAS ATTISTA UN KOPĒ
445 PAPE Ave, TORONTO
Tel. HA 3800

AUSTRAS ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

Radio un televīzijas technikis A. EGLĪTIS

pieņem labošanā visāda veida radio un televīzijas aparātus. Pārbūvē Eiropas aparātus. Izbrauc arī mājās. Garantēts darbs.
62 LANGLEY Ave Toronto. Tel. RI 6477

Iris PUĶU SALONS

588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665

Gaumīgi ziedu sakārtojumi līgavām un citiem gadījumiem
Orchidejas, gardēnijas, rozes utt.
Palmas, ziedoši stādi par pazeminātām cenām no pašu siltumnīcām

Bruno Šuriņš

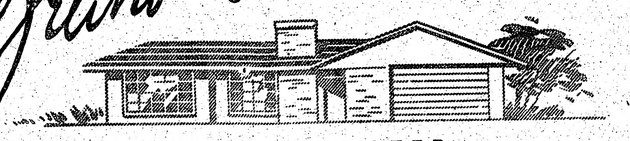

REAL ESTATE BROKER
ACTIVE MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVAJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.
PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RICIBĀ
AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ
FARMAS: ORANGEVILLE, SHELLBOURNE UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

Speciāls pārstāvis VALTERS GOBA Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS
OL 7561
1318 Bloor W. Toronto

AUSTRUMU BIROJS
GL 7516
179 Danforth Ave. Toronto

BIROJI ATVĒRTI NO PL 10—10 VAKARĀ

Ar $1000 iemaksu, $6.000 pilnu cenu mēs pārdodam 6 istabu māju, iekļautu starp divām ēkām, Carlton — Parliament rajonā. Ķieģeļu priekšpuse, divas virtuves, cietkoka grīdas, garāžas iespēja, mēneša maksa $62.00. Zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561

Pie skaista parka Islingtonā 6 mēn. v., divu stāvu sešu istabu dubultķieģeļu māja. Moderna virtuve un vannas istaba ar dušu. Eļļas apkure (Esso). Privāts iebraucamais ceļš, 10 bloku augsts pagrabs 12' reiz 12' nepabeigta telpa. Otrā stāvā var ievākties tūlīt. Mēneša maksājumi $77.00. Iemaksa apm. $4.000 vai vienojoties. Lūdzu zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

PĀRBAUDIET MŪSU PĀRDODAMO NAMU SARAKSTU

IESIENAM GRĀMATAS

vecos un jaunos izdevumus, kādus vien katrs vēlas, biezos, kiršbrūnos audekla sējumos ar zelta rotājumu un numerāciju, par pieckārt lētāku cenu kā vietējās sietuves, praktiski mūsu klienti sējumu saņem par brīvu
Skatiet mūsu Pavasara kataloga speciālo pielikumu

LATVJU GRĀMATA,
P.O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

ALL NATIONS BOOK & FILM SERVICE LTD.
RĀDĪS KRĀSU FILMU

WIENER MÄDELN

(Angļu teksts)
Galvenajās lomās: WILLY FORST, JUDITH HOLZMEISTER, DORA KOMAR, HANS MOSER utt.
Tikai vienu dienu
Montreālā GESU THEATRE, 1200 Bleury St.
Svētdien, 11. aprīlī, 1954. g., plkst. 3, 5.30 un 8

Šī filma ir vienreizīga desmit gados; to nekad nevar aizmirst. Mūzika, krāsas un ritms. No cepuru taisītāja dēla līdz pasaules slavenam komponistam un diriģentam —tur rādīts Carl Michael Ziehrera liktenis, ko tēlo Villijs Forsts šinī lielajā vācu krāsu filmā
Biļešu iepriekšpārdošana:
ALL NATIONS BOOK & FILM SERVICE LTD.
3449 ST. LAURENT BLVD., MONTREAL

RAAMAT REAL ESTATE LTD.

310A Bloor St., W., Toronto
WA 1-2422 WA 4-2720
Piedāvlā: Mājas, veikalus, apbūves gabalus lielā izvēlē. Rūpīga, lieiderīga, nesaistoša apkalpošana
PĀRSTĀVIS LATVIEŠU KLIENTIEM
VOLDEMĀRS PĒTERSONS
Mājās HU 8-4119 WA 1-9617
Pērciet tagad, pirms sezonas sākuma

TORONTO LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

Lotus

802 BATHURST ST.
(Pie Bloor ielas stūra)
Tel. KE 3884 (arī dzīvoklī)

- ZIEDI UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM
- PLAŠA IZVĒLĒ DAŽĀDAS PODU PUĶES
- LATVIEŠU KERAMIKAS IZSTRĀDĀJUMI

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas.
Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q. Mājās AT 1858
University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604.

ELZA PĒRKONE runājama ik dienas
AMARYLLIS COSMETOLOGICAL INSTITUTE
61 Charles St., West., Toronto, tel. WA 1-9011

Sejas, galvas ādas, matu kopšana. Kalna saule, diatermija, galvanizācija. Ilgviļņi, matu krāsošana. Amaryllis preparāti.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-5451
Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

AUTO VADĪŠANAS KURSI BALTIC

Apmācīšana ar Chevrolet — Studebeker — Land Chrysler — 3/4 ton. International (šoferiem). Dubultbremzes un sajūgi.
Visiem kursantiem garantēju atļaujas

A. MASINGS
26 Woodside Ave, tel. MU 8365, zvanīt līdz pl. 8 rītā un pēc pl. 9 v.

APDROŠINĀŠANA — CEĻOŠANA

Piezvaniet, ja jums vajadzība:
UGUNSGRĒKU, AUTO, VESLĪBAS, NELAIMES, DZĪVĪBAS VAI KĀDA CITA VEIDA APDROŠINĀŠANA
IZKĀRTO CEĻOJUMUS PA VISU PASAULI AR LIDMAŠĪNU VAI KUĢIEM VAI ARĪ PĀRVEST KĀDU UZ KANADU

O. K. JOHNSON & CO LTD,

697 BAY ST., TORONTO 2, ONT. TEL. EM 8-1403, 1588, 3168

O. E. CARSON

LIMITED REALTORS

490 COLLEGE ST., TORONTO WA 4-7121

LATVIEŠU PĀRSTĀVIS

OSVALDS INDZERS MĀJAS HA 7881

Sniedzu pilnīgu informāciju par visu O. E. Carson biroju sludinātām mājām vietējos laikrakstos.

...Vislielākā nekustamo īpašumu izvēle Toronto

...Palīdzība aizdevumu (morgage) sagādē... Pakalpojam iemaksu sagādei līdz 2/3 no pilnas iemaksas.

KĀDĒĻ NEPIEZVANĪT TŪLĪT?

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID Ave, WA 1-6708
TORONTO (552)

Dr. MICHAEL BALKANI

spec. sīeviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.
202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus.
Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

Dr. Alexander Szatmari

nervu un noguruma slimībās
260 St. Clair Ave. W.
Toronto
Runas stundas no 2—7 pp vai un iepriekšēju norunu pa tel.
WA 1-0556 vai LL 5228

Dr. JĀNIS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība

Dr. PAULS REKAI

iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave. W.
Toronto, Ont.
Iepr. telef. pieteikšanās
WA 3-2395

Dr. S. V. FEINMAN

Vīnes universitātes ārsts-chirurgs
Tel. LL 5739.
Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.
251 CRAWFORD St.
(Dundas stūrī) Toronto.
Runā vāciski up krieviski

Dr. med. K ŽYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave)
Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 un pēc vienošanās. OL 6851
Runā latviski un vāciski

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 DUNDAS St., W.
Spadīna stūrī.
Zvanīt EM 8-9036, Toronto (168)

Dr. Nichlas Sand

Speciālists iekšķīgās slimībās, kaķla, deguna un auss. Dzemdību palīdzība
605 Bloor St., West.
runas stundas 1—3 un 7—9 vai pa tel. KE 2844, Toronto
Runā vāciski un krieviski

Iecelošanas, izcelošanas, vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanas, legālizācijas un citas lietas administrātīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto, (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

RAAMAT Real Estate Ltd.

310A Bloor St., W., Toronto
(ieeja no Madison St.)
Tel.: WA 4-2720,
WA 4-2729, WA 1-2422
PĀRSTĀVIS
Voldemārs Pētersons
PIEDĀVĀ:

ST. CLAIR — PINEWOOD. Rets gadījums, mazs duplekss, labā stāvoklī, 7 telpas. Divi pilnīgi atsevišķi dzīvokļi, katrs ar virtuvi un vannas istabu. Tīra, gaiša māja. Pilna cena $15.500

SUMACH — DUNDAS E. 8 istabu māja (3. stāvā iesp. izbūvēt vēl divas istabas). Sevišķi tīra, izskatīga māja. Cena $13.500, iemaksa $4.000

VICTORIA PARK — QUEEN E. 6 istabu divstāvu savrupmāja, siltā gaisa ogļu apkure, jauna krāsns. Telpas remontētas, tīras, ar skatu uz ezeru. Grunisgabalā atrodas vairāki ozoli. Iespēja celt garāžu. Cena $9.000, iemaksa — $2.700. Negaidi, pērc!

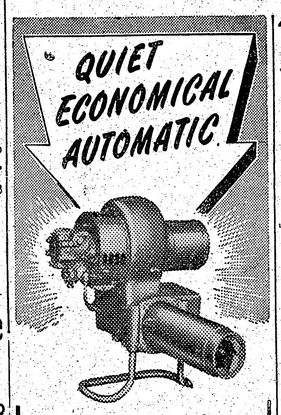

FAIRBENKS-MORSE
UN CITU LABĀKO FIRMU EĻĻAS APKURES
Latviešiem 10% atlaide
Nomaksa līdz 24 mēn.
Garantija 1 gadu

Sniedzam paskaidrojumus latviešu valodā. Labojam un iekārtojam visu veidu ūdens, gaisa un tvaika apsildīšanas sistēmas, kā jaunbūvēs, tā arī vecajās mājās

GARNEY & Co

15 BARTON AVE
Toronto, ME 2554

SEZONAS LIELĀKĀ IZPĀRDOŠANA

Addison NORGE

REFRIGERATOR

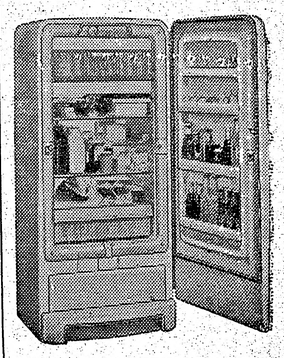

PLAŠĀ IZVĒLĒ
- māju un biroju mēbeles,
- veļas mazgājamās mašīnas,
- ledus skapji

PAR PAZEMINĀTĀM CENĀM
Nāciet un apskatiet

Burlacoff's Furniture

619 QUEEN ST. W. TORONTO
Tel. EM 8-6812